

Силабус
Подільський державний аграрно-технічний університет
Факультет ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
Кафедра математичних дисциплін, інформатики і моделювання

Назва курсу	Інформаційні технології
E-mail:	hromyk@pdatu.edu.ua
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1438

1. Коротка анотація до курсу - Навчальна дисципліна «Інформаційні технології» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» освітнього ступеня „Бакалавр”. Дисципліна «Інформаційні технології» передбачає лекційні, лабораторні, та індивідуальні заняття під керівництвом викладача та самостійну роботу студента, що забезпечує закріплення теоретичних знань, сприяє набуттю практичних навичок і розвитку самостійного наукового мислення. Вивчення дисципліни дає підґрунтя для подальшого використання комп'ютерної техніки в численних спеціальних методах вивчення та аналізу інформації.

2. Мета та цілі курсу - формування у майбутніх фахівців теоретичних знань і практичних навичок щодо ефективного використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у своїй професійній діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Інформаційні технології» є:

Теоретичні – сформулювати уявлення про сучасні можливості офісного та мережевого програмного забезпечення та напрямки його використання у своїй практичній діяльності.

Практичні – сформулювати у студентів вміння правильно і свідомо користуватися обчислювальною технікою, вміти раціонально використовувати можливості комп'ютерних технологій щодо створення та впровадження комп'ютерних засобів підтримки професійної діяльності.

3. Формат курсу - Змішаний - курс, що має очну складову і супровід в системі Moodle, включає структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

4. Результати навчання:

знати: основні характеристики апаратного і програмного забезпечення, необхідних для реалізації науково-дослідних проєктів; принципи організації та функціонування комп'ютерних мереж і їх сервісів; можливості інтернет-ресурсів аграрного спрямування; правила захисту інтелектуальної власності при роботі з Інтернет-ресурсами; оформлення звітів; візуалізації одержаних результатів;

вміти: здійснювати пошук і збирання накопиченої у різних джерелах, зокрема в Internet-джерелах, фахової інформації; проводити комплексну обробку і аналіз інформації; створювати оптимальну структуру даних для зберігання первинної інформації і нового інформаційного продукту, одержаного в результаті обробки і аналізу вхідних даних; одержувати необхідні дані із створеної структури даних, представляти їх у графічному та інших форматах; оптимізувати систему обробки інформації з метою вдосконалення інформаційних процесів і уточнення варіантів раніше прийнятих рішень; використовувати інформаційно-комунікаційні технології для обміну інформацією, для ділового спілкування, презентації своїх досягнень тощо.

5. Пререквізити – вивчення дисципліни «Інформаційні технології» базується на шкільному курсі «Інформатика». Матеріал цієї дисципліни використовується у подальшому вивченні дисциплін фундаментальної, природничо-наукової і професійної підготовки.

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання:

1. Комп'ютер з електронним проектором та переносним екраном.
2. Операційна система Windows, Microsoft Office.
3. Повні тексти лекцій.
4. Роздатковий ілюстративний матеріал лекцій.
5. Презентаційний матеріал для читання лекцій.
6. Методичні вказівки для виконання практичних занять.
7. Методичні вказівки для виконання самостійної роботи.
8. Повний перелік контрольних питань з навчальної дисципліни.
9. Тестові завдання для проведення поточного контролю.
10. Тестові завдання для проведення підсумкового контролю.

7. Схеми курсу

Тема, план	
Тема 1. Поняття про інформацію та інформаційні технології.	лекція
Тема 2. Архітектура, апаратне забезпечення персональних комп'ютерів.	лекція
Тема 3. Програмне забезпечення персональних комп'ютерів.	лекція
Тема 4. Системи підготовки текстів. Текстовий редактор MS WORD.	лекція
Тема 5. Табличний процесор Microsoft Excel.	лекція
Тема 6. Основні прийоми роботи з базою даних.	лекція
Тема 7. Локальні комп'ютерні мережі (ЛКМ) та глобальна комп'ютерна мережа Internet.	лекція
Архітектура, апаратне та програмне забезпечення персональних комп'ютерів.	Лабораторне заняття
Форматування текстового документу. Списки, колонки і таблиці.	Лабораторне заняття
Додавання в документи малюнків і графічних об'єктів.	Лабораторне заняття
Додавання в документи рівнянь і формул.	Лабораторне заняття
Основи Microsoft Excel. Типові операції в Excel.	Лабораторне заняття
Використання стандартних функцій, виконання найпростіших обчислень над табличними даними та побудови графіків і діаграм.	Лабораторне заняття
Основи побудови баз даних. СУБД Microsoft Access.	Лабораторне заняття
Застосування мережних технологій в інформаційних системах	Лабораторне заняття

8. Підсумковий контроль – залік, за умов виконання вимог навчальної програми.

Подільський державний аграрно-технічний університет
Навчально-науковий інститут енергетики
кафедра фізики, охорони праці та інженерії середовища

Назва курсу	Охорона праці та безпека життєдіяльності
E-mail:	kokas2008@ukr.net
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1369

1. Коротка анотація до курсу - Навчальна дисципліна «Охорона праці та безпека життєдіяльності» є обов'язковою при підготовці фахівців освітнього ступеня «Бакалавр», тому що є основою наук про небезпеки в умовах, як в умовах повсякденного життя, так і в умовах виробництва.

Предметом дисципліни являються небезпеки в системі «людина – життєве (навколишнє) середовище» з метою їх попередження для забезпечення безпеки в умовах побуту, виробництва та надзвичайних ситуацій.

При вивченні дисципліни здобувач має отримати відповідні сучасним вимогам знання про загальні закономірності виникнення і розвитку небезпек, надзвичайних ситуацій, їх властивості, можливий вплив на життя і здоров'я людини та сформулювати необхідні в майбутній практичній діяльності спеціаліста уміння і навички для їх запобігання і ліквідації, захисту людей в умовах повсякденного життя та виробництва.

В системі «людина – життєве (навколишнє) середовище» існує ряд проблем, які викликали необхідність виділення частини оточуючих нас небезпек в окрему дисципліну «Охорона праці та безпека життєдіяльності»:

а) *надзвичайне зростання ступеня ризику травматизму та загибелі людей* при взаємодії зі складними технічними системами на виробництві, транспорті та побуті;

б) *зростання числа випадків технологічних катастроф* (аварії на АЕС, на хімічних та інших небезпечних виробництвах, транспортні нещасні випадки тощо) зумовлене зниженням реальної надійності пристроїв, зроблених людиною, та помилками персоналу під час їх експлуатації. З'явився страх втратити контроль над технікою;

в) *забруднення навколишнього середовища*, яке полягає у збільшенні антропогенного навантаження від життєдіяльності людини. Місцями воно досягло граничного рівня, що викликає загрозу існуванню людини як біологічного виду;

г) ненадійність потенційної ефективності технічних систем. Причини цього пояснюються:

- неузгодженістю рівня розвитку та підготовки людини з особливостями техніки;
- неузгодженістю можливостей людини з параметрами обладнання, що особливо проявляється за умов дефіциту часу, інформації та дії зовнішніх факторів;
- низьким рівнем відповідальності людей за результати своїх дій;
- відсутністю особистої зацікавленості у досягненні найвищих результатів.

Тому питання виживання в життєвому середовищі, яке постійно ускладнюється і часто стає «ворожим» для існування людини не є риторичним, але нагальним, для забезпечення існування людини, як індивідууму, так і людства в цілому.

2. Мета та цілі курсу – забезпечити відповідні сучасним вимогам знання студентів про загальні закономірності виникнення і розвитку побутових та виробничих небезпек, їх властивості, можливий вплив на життя і здоров'я людини та сформулювати необхідні в майбутній практичній діяльності спеціаліста уміння і навички для їх запобігання та ліквідації, захисту людей та навколишнього середовища; формування у майбутніх фахівців з вищою освітою знань та умінь з правових і організаційних питань охорони праці, з питань гігієни праці, виробничої санітарії, техніки безпеки та пожежної безпеки, визначеного відповідними державними стандартами освіти, а також активної позиції щодо практичної реалізації принципу пріоритетності охорони життя та здоров'я працівників по відношенню до результатів виробничої діяльності.

3. Формат курсу - Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;

4. Результати навчання – Після вивчення дисципліни студент повинен знати:

- основні положення Концепції національної безпеки України, що стосуються безпеки життя та здоров'я особи;
- основні поняття, визначення та терміни;
- аксіому про потенційну небезпеку діяльності людини;
- джерела небезпеки та їх класифікація;
- концепцію допустимого ризику;
- загальні положення управління ризиком;
- системи забезпечення життєдіяльності людини;
- основні характеристики аналізаторів організму людини;

- роль органів чуття в забезпеченні безпеки;
- психофізіологічний закон Вебера-Фехнера;
- дію наркотичних, лікарських та інших речовин на організм людини;
- фізіологічні, матеріальні та духовні потреби людини;
- характеристику середовища життєдіяльності людини;
- синергізм та антагонізм дії шкідливих факторів;
- роль біоритмів людини в забезпеченні її життєдіяльності;
- категорії факторів, що змушують людину ризикувати;
- психологічні причини свідомого порушення виконавцями вимог безпеки;
- основні джерела забруднення атмосфери, водних ресурсів та ґрунтів;
- основні види взаємодії та трансформації забруднень в оточуючому середовищі;
- негативні наслідки нераціонального природокористування;
- причини та характер виникнення абіотичних природних небезпек;
- загальні заходи і засоби захисту від бактеріальних та вірусних захворювань;
- небезпека життю та здоров'ю людей від отруйних рослин та грибів;
- небезпека контакту з тваринами, комахами та рибами;
- основні заходи, спрямовані на попередження та мінімізацію негативних наслідків природних небезпек;
- причини та характер виникнення техногенних небезпек;
- заходи захисту від небезпек, пов'язаних з транспортними засобами;
- заходи безпеки при використанні горючих, легкозаймистих і вибухонебезпечних речовин та матеріалів;
- заходи захисту від небезпек, пов'язаних з електричним струмом;
- основні заходи та засоби захисту від джерел випромінювання;
- дію токсичних речовин на організм людини та заходи і засоби захисту від їх дії;
- причини виникнення небезпек при експлуатації та утриманні житла;
- загальні причини виникнення соціальних та політичних небезпек;
- характеристику комбінованих небезпек;
- заходи для запобігання зсувів, пожеж та вибухів у житловому фонді;
- особливі заходи безпеки при використанні у побуті газу, токсичних, пожеже- та вибухонебезпечних речовин, електричного устаткування, судин, що знаходяться під тиском тощо;
- загальні правила користування та поведінки в приміщеннях житлових будинків і на прибудинковій території;
- заходи для запобігання зсувів, пожеж та вибухів у житловому фонді;

- вимоги щодо забезпечення санітарно-гігієнічного та епідемічного благополуччя населення;
- загальні правила поведінки на вулицях і дорогах, використання транспортних засобів та користування ними;
- причини виникнення, загальна характеристика та класифікація надзвичайних ситуацій;
- ідентифікацію типу ситуацій та оцінка рівня небезпеки;
- принципи та засоби захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій;
- дії адміністрації, персоналу та населення при виникненні надзвичайних ситуацій;
- організація ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;
- види уражень організму людини;
- послідовність дій при наданні першої долікарської допомоги;
- комплектація аптечки першої допомоги;
- підручні засоби для надання першої допомоги,
- правила зупинення кровотечі та обробки ран;
- правила і порядок дій при виведенні людини з непритомного стану та стану клінічної смерті.
- основні законодавчі акти про ОП;
- міжгалузеві і галузеві нормативні акти про ОП, їх кодування;
- органи державного нагляду за ОП;
- відповідальність за невиконання вимог з ОП;
- відшкодування збитків працівникам у разі ушкодження їх здоров'я та моральних збитків;
- навчання з питань ОП при підготовці працівників, при їх прийнятті на роботу та в період роботи;
- порядок розслідування нещасних випадків на виробництві.
- поняття «виробнича санітарія» та «гігієна праці», фактори, що обумовлюють санітарно-гігієнічні умови праці;
- мікроклімат та його вплив на організм людини;
- гігієнічну класифікацію шкідливих речовин за характером дії на організм людини та класи небезпечності шкідливих речовин;
- основні методи профілактики отруєнь та професійних захворювань;
- гігієнічне нормування забруднення повітря шкідливими речовинами;
- методи контролю повітря робочої зони і вимоги до них;
- класифікація вентиляційних систем та їх призначення, організація повітрообміну в приміщенні, схеми вентиляції;
- види виробничого освітлення, його значення, вимоги санітарних норм до виробничого освітлення;
- параметри звукового поля, дію шуму на організм людини і методи захисту від нього;
- види вібрацій, їх параметри, нормування та вплив на організм людини;

- вплив електромагнітних полів на людину та методи захисту від них;
- види і джерела іонізуючих випромінювань, соматичні та генетичні наслідки радіаційного опромінення;
- поглинуту та еквівалентну дози, одиниці виміру, заходи і засоби захисту від іонізуючих випромінювань, гігієнічне нормування радіаційного опромінення;
- складові безпечності технологічного процесу і обладнання;
- основи техніки безпеки при виконанні робіт з тваринами;
- значення питань електробезпеки, фактори, що впливають на характер ураження електричним струмом;
- поняття пожежної безпеки і шкідливі та небезпечні фактори при пожежі;
- особливості горіння газів, рідин, твердих горючих речовин, пилу;
- показники пожежовибухонебезпеки речовин різного агрегатного стану;
- класифікація приміщень і виробництв за вибухопожежонебезпечністю;
- вибухо- та пожежонебезпечність приміщень і зон за ПУЕ;
- система попередження пожеж і пожежного захисту в ПТНЗ;
- методи та речовини, що застосовуються при гасінні пожеж, первинні та стаціонарні засоби пожежогасіння, колективні та індивідуальні засоби захисту людей під час пожеж;

уміти:

- на основі аналізу результатів власних спостережень за навколишнім середовищем, використовуючи типові ознаки виникнення небезпек, ідентифікувати джерела і типи небезпек, шкідливі та небезпечні чинники;
- на основі результатів аналізу характеру діяльності людини та моделей типових небезпечних ситуацій прогнозувати можливість виникнення небезпек, шкідливих та небезпечних чинників;
- на основі інформації про наявність або можливість виникнення шкідливих і небезпечних чинників та про їх кількісні характеристики за допомогою моделей типових небезпечних ситуацій визначати рівень індивідуального ризику;
- використовуючи інформацію про допустимий рівень індивідуального ризику та типові рекомендації щодо адекватних дій у разі виникнення ознак небезпечної ситуації, зменшувати ризик до допустимих значень;
- на основі аналізу результатів власних спостережень за навколишнім середовищем та використовуючи типові ознаки шкідливих і небезпечних чинників, своєчасно визначати наявність небезпечної ситуації, її вид та резерв часу;
- за результатами прогнозу можливості виникнення небезпек, шкідливих та небезпечних чинників, або на основі інформації про наявність і вид небезпечної ситуації, резерву часу, а також типових рекомендацій щодо адекватних дій визначати план індивідуальних дій з метою попередження або зменшення рівня вірогідного пошкодження;
- використовуючи штатні та допоміжні засоби, реалізовувати попередньо розроблений план дій щодо попередження або зменшення можливого пошкодження;

- на основі положень нормативно-правових актів та індикаторів сталого розвитку розробляти і оформляти вимоги до відповідних органів виконавчої влади та об'єктів господарювання щодо визначення фактичного та забезпечення допустимого рівня небезпеки й створення нешкідливих умов для життєдіяльності;
- на основі аналізу результатів спостережень за навколишнім середовищем, використовуючи адекватні методи та методики давати оцінку екологічним та соціальним наслідкам інцидентів
- на підставі технологічної документації, використовуючи чинну нормативно-правову базу з питань охорони праці організовувати дотримання вимог безпеки праці учасниками трудового процесу;
- на підставі технологічної документації, використовуючи чинну нормативно-правову базу організовувати дотримання санітарно-гігієнічних вимог учасниками трудового процесу;
- за умов виробничої діяльності:
- на підставі технологічної документації, використовуючи чинну нормативно-правову базу, контролювати дотримання безпеки праці учасниками трудового процесу;
- на підставі технологічної документації, використовуючи чинну нормативно-правову базу, контролювати дотримання санітарно-гігієнічних вимог учасниками трудового процесу;
- на основі аналізу результатів власних спостережень за наслідками нещасного випадку або аварії, користуючись чинними положеннями визначати факт випадку чи аварії;
- у складі комісії з розслідування нещасного випадку, користуючись чинними положеннями, скласти акт про нещасний випадок на виробництві.

5. Пререквізити: здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів - «Вища математика», «Фізика», «Хімія», «Екологія».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Комп'ютер з відеопроєктором та переносним екраном.
2. Презентаційний мультимедійний матеріал.
3. Лабораторні прилади та установки.
4. Тексти лекцій.
5. Роздатковий ілюстративний матеріал.

7. Схема курсу

Тема, план	
Тема 1. Теоретичні основи БЖД. Небезпека – потенційне джерело шкоди. Ризик – як оцінка небезпеки	лекція
ТЕМА 2. Людина – основний елемент системи «Л-ЖС». Взаємодія людини з навколишнім середовищем та технікою. Життєве середовище та його характеристика. Види небезпек та їх характеристика	лекція
ТЕМА 3. Теоретичні та нормативно-правові основи ОП	лекція
ТЕМА 4. СУОП підприємства. Функції і завдання СУОП	лекція
ТЕМА 5. Загальні положення фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Мікроклімат робочої зони. Вентиляція виробничих приміщень. Освітлення виробничих приміщень. Шум, ультразвук та інфразвук. Вібрація. Іонізуючі та електромагнітні випромінювання	лекція
ТЕМА 6. Вимоги безпеки до технологічного обладнання та процесів. Техніка безпеки при виконанні робіт в тваринництві. Електробезпека.	лекція
ТЕМА 7. Основи пожежної безпеки	практичне заняття
Теоретичні постулати БЖД	практичне заняття
Аналізатори людини	практичне заняття
Розробка, погодження та затвердження інструкцій з охорони праці	практичне заняття
Розслідування нещасних випадків на виробництві	практичне заняття
Дослідження параметрів мікроклімату	лабораторна робота
Дослідження природного освітлення	лабораторна робота
Дослідження опору тіла людини електричному струму	лабораторна робота
Первинні засоби пожежогасіння	практичне заняття

8. Підсумковий контроль – екзамен, за умов виконання вимог навчальної програми.

Силабус
Подільський державний аграрно-технічний університет
Навчально-науковий інститут дистанційної і заочної освіти
Кафедра теоретико-правових і соціально-гуманітарних дисциплін

Назва курсу	Філософія
E-mail:	busterbunny@ukr.net
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=567

1. Коротка анотація до курсу. Навчальна дисципліна «Філософія» є обов'язковою при підготовки фахівців спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» на базі молодого спеціаліста. Вона є фундаментом циклу соціально-гуманітарних дисциплін та забезпечує інтеграцію соціально-гуманітарного, природничого і технічного знання. Ґрунтоване вивчення філософії є необхідною передумовою підготовки майбутніх інженерів-технологів від світогляду та професійних якостей яких залежать трансформаційні процеси в економічній та соціальній сферах суспільства. Зміст та проблематика дисципліни: специфіка, структура, функції та призначення філософії; становлення та історичні етапи розвитку філософії; філософське осмислення світу, людини, свідомості, суспільства, культури та глобальних проблем сучасності; теорія наукового пізнання (епістемологія); методологія наукового пізнання; теорія цінностей (аксіологія); основи логіки, етики, естетики та релігієзнавства.

2. Мета та цілі курсу – забезпечити такий рівень викладання і засвоєння філософії який відповідає сучасним вимогам, формувати у майбутніх фахівців технологічних спеціальностей сучасної наукової картини світу, абстрактного, логічного, системного, творчого і критичного мислення, моральних цінностей, методологічної культури наукового дослідження. Концепція викладання навчальної дисципліни «Філософія» спирається на положення Закону України про вищу освіту, принципах ЮНЕСКО та Великої Хартії Університетів згідно з якими сучасний фахівець з університетської освіти – це високоосвічений та висококультурний фахівець в певній галузі економіки, культури, освіти, що має науковий світогляд й сповідує гуманістичні цінності. В процесі вивчення дисципліни планується досягти наступних цілей:

- формувати у здобувачів вищої освіти уявлення про особливості типу філософського мислення;

- ознайомити здобувачів вищої освіти з основними філософськими проблемами, поняттями та категоріями;
- експлікувати ідеї представників античної, середньовічної, ренесансної, новочасної та сучасної філософії, визначити місце української філософії в контексті світової філософії;
- формувати вміння комплексно розглядати і аналізувати проблеми, приймаючи адекватні рішення;
- допомогти здобувачам вищої освіти зрозуміти крізь призму філософського мислення й з застосуванням філософських категорій складні та суперечливі процеси суспільного і особистого життя;
- забезпечити можливості подальшого самостійного вивчення філософії;
- формувати у здобувачів вищої освіти спроможності до критичного, але толерантного аналізу протилежних ідей, позицій, думок, точок зору;
- забезпечити вихід в простір комунікації, тобто створення умов для вільного спілкування і середовище інтелектуалів.

3. Формат курсу – Змішаний - курс, що має очну складову і супровід в системі Moodle, включає структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

4. Результати навчання – **знати** основний зміст усіх тем дисципліни; визначення і зміст фундаментальних філософських понять та категорій; основні ідеї головних напрямів і представників класичної, світової та вітчизняної філософії; **уміти** оперувати філософськими поняттями і категоріями; діалогувати; сформулювати і відстоювати свою власну позицію і свої переконання; оволодіти методологією наукового дослідження; інтерпретувати нескладні тексти творів великих філософів минулого і сучасності; застосовувати набуті знання при аналізі нагальних проблем сьогодення.

5. Пререквізити – здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів: «Історія України і української культури», «Політологія», «Біологія», «Хімія», «Фізика».

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

1. Комп'ютер з відеопроєктором та переносним екраном.
2. Презентаційний мультимедійний матеріал.
3. Тексти лекцій або авторські навчальні посібники викладача курсу.
4. Роздатковий ілюстративний матеріал.

7. Схема курсу

Тема, план	
<p>Тема 1. Предмет, проблематика, специфіка, структура, функції та призначення філософії</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет та проблематика філософії 2. Специфіка філософського знання 3. Структура та функції філософії 4. Призначення та практичне значення філософії 	лекція
<p>Тема 2. Філософське розуміння світу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Об'єктивна реальність та форми її існування. 2. Основні форми руху матерії та їх взаємозв'язок 3. Рівні структурної організації матерії 4. Простір і час як способи існування матерії 	лекція
<p>Тема 3. Філософське осмислення свідомості і пізнання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Свідомість, її сутність, властивості та структура 2. Свідомість і мова, їх взаємозв'язок 3. Пізнання, його сутність та основні види 4. Істина та її критерії 	лекція
<p>Тема 4. Логіка і методологія наукового пізнання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Місце логіки в системі філософії 2. Закони та форми логічного мислення 3. Рівні та форми наукового пізнання 4. Методи наукового пізнання 	лекція
<p>Тема 5. Філософське осмислення культури</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність культури, її риси та функції 2. Людина як творець і творіння культури 	лекція

Тема, план	
3. Структура культури, її рівні, типи і форми 4. Культура і цивілізація	
Тема 6. Філософське осмислення глобальних проблем сучасності 1. Світ на початок ХХІ ст. 2. Багатоманітність глобальних проблем 3. Філософське осмислення майбутнього	лекція
Тема 7. Філософські проблеми біології та біотехнологій 1. Особливості біологічного і біотехнологічного знання та їх місце в системі наукового знання 2. Продовольча проблема в системі глобальних проблем сучасності 3. Етичні проблеми біології та біотехнологій. Біоетика 4. Роль інженерно-технологічної інтелігенції в сучасному світі	лекція
Тема 1. Філософія Стародавнього Сходу та античної Європи 1. Періодизація історії філософії 2. Філософія Стародавньої Індії та Стародавнього Китаю 3. Рання антична філософія 4. Класична антична філософія 5. Філософія еллінізму. Римська філософія	семінарське заняття
Тема 2. Філософія європейського середньовіччя та епохи Відродження 1. Філософія в системі культурно-релігійного комплексу середньовіччя 2. Апологетика, патристика і схоластика	семінарське заняття

Тема, план	
3. Гуманістична спрямованість філософії епохи Відродження 4. Натурфілософія епохи Відродження 5. Політична філософія епохи Відродження	
Тема 3. Філософія Нового часу 1. Соціально-політичні та культурні передумови філософії Нового часу 2. Рационалізм та емпіризм - основні напрями філософії XVII – XVIII ст. 3. Філософія Просвітництва 4. Класична німецька філософія 5. Некласична філософія XIX ст.	семінарське заняття
Тема 4. Сучасна світова філософія 1. Криза «класичної філософії» та зародження сучасної неklasичної філософії 2. Антропологічний напрям (екзистенціалізм, неофрейдизм) 3. Сцієнтистський напрям (неопозитивізм, аналітична філософія) 4. Релігійна філософія 5. Філософія історії	семінарське заняття
Тема 5. Українська філософія й основні етапи її розвитку 1. Філософська думка України доби Київської Русі 2. Філософська думка України епохи Відродження 3. Філософська думка України епохи Просвітництва 4. Українська філософія XIX ст. 5. Українська філософія XX та XXI ст.	семінарське заняття
Тема 6. Філософське вчення про розвиток та взаємозв'язок 1. Діалектика як вчення про універсальні зв'язки та розвиток 2. Основні принципи діалектики	семінарське заняття

Тема, план	
3. Основні категорії діалектики	
Тема 7. Філософська антропологія і соціальна філософія 1. Сутність та походження людини 2. Філософське осмислення сенсу життя, свободи, смерті та безсмертя 3. Особливості філософського вивчення суспільства 4. Основні підсистеми суспільства 5. Суспільний прогрес та його критерії	семінарське заняття
Тема 8. Основи етики, естетики та релігієзнавства 1. Основні проблеми етики, естетики та релігієзнавства 2. Етика – філософська наука про мораль 3. Естетичне осмислення сутності мистецтва 4. Філософське осмислення сутності релігії	семінарське заняття

8. Підсумковий контроль – залік, за умов виконання вимог навчальної програми.

Силабус
Подільський державний аграрно-технічний університет
Інженерно-технічний факультет
Кафедра професійної освіти

Назва курсу	Академічне письмо
E-mail:	olhaprokopova75@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/index.php?categoryid=3

1. **Коротка анотація до курсу** - Навчальна дисципліна «Академічне письмо» є обов'язковою при підготовці фахівців здобувача вищої освіти спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» освітнього ступеня «Бакалавр» на базі ОКР «молодший спеціаліст». Вивчення дисципліни формуватиме мовну, мовленнєву, лексикографічну, риторичну компетенції майбутніх фахівців, сприятиме оптимальному використанню мовних засобів у діловій комунікації як усній, так і писемній. Опанування мовних особливостей ділового спілкування розширить знання про ділову мову, головні категорії, властивості, структуру, основи майстерності усних виступів, укладання ділової та фахової документації, допоможе виробити потребу в нормативному вживанні мовних засобів офіційно-ділового стилю. На вивчення дисципліни відводиться 3 кредити. Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни становить 90 год., із них 2 год. – лекції, 28 год. – практичні заняття, 60 год. – самостійна робота. Вивчення дисципліни завершується складанням заліку.

2. Мета та цілі курсу :

- ✓ формування комунікативної компетентності студентів;
- ✓ набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвитку креативних здібностей студентів та спонукає до самореалізації фахівців, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця;
- ✓ вироблення навичок оптимальної мовної поведінки у професійній сфері: вплив на співрозмовника за допомоги вмілого використання різноманітних мовних засобів, оволодіння культурою монологу, діалогу та полілогу; сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння лексики і термінології свого фаху, вибір комунікативно виправданих мовних засобів, послуговування різними типами словників.

3. Формат курсу - Очний

Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;

4. **Результати навчання** - У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**: • нормативно-правові акти, документи МОН України; • методи спілкування та міжособистісної взаємодії, роботи в команді; • особливості професійного спілкування; • лексичні, орфоепічні, орфографічні, граматичні і стилістичні норми сучасної ділової української мови; • загальні вимоги до складання та оформлення документації щодо особового складу, довідково-інформаційних, обліково-фінансових документів та документів з господарсько-договірної діяльності відповідно до чинних державних стандартів та інших нормативних документів; • терміни, професіоналізми та фразеологію майбутнього фаху; • основи культури професійного мовлення; • етикет ділового спілкування; • стилі і типи мовлення; • вимоги до професійних текстів. Студенти повинні **вміти**: • володіти культурою діалогу та полілогу; • створювати, коригувати різноманітні документи; • застосовувати фахову термінологію у різноманітних комунікативних процесах; • користуватися лінгвістичними та термінологічними словниками; • перекладати тексти українською мовою, використовуючи словники; • брати участь у процесі ділового спілкування; • готуватися до публічного виступу; • дотримуватися етикету спілкування; • використовувати прийоми новизни, проблемні ситуації у публічних виступах.

5. Пререквізити - українська мова.

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання –

Презентаційний мультимедійний матеріал; ілюстративний матеріал; основний навчальний матеріал (підручники та посібники); допоміжний навчальний матеріал (словники, довідники, засоби зорової наочності, роздатковий матеріал, автентичні тематичні публікації у спеціалізованих наукових і періодичних виданнях, роздруковані ресурси Інтернету, навчальні відеоматеріали); пакети тестових завдань для вхідного та рубіжного контролю та банк завдань для поточного, діагностичні тести.

7. Схема курсу

Тема, план	
Розділ 1. Тема 1. Державна мова — мова професійного спілкування	Лекція
Тема 2. Основи культури української мови	Групові заняття
Тема 3. Стилi сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні.	Групові заняття
Розділ 2. Тема 1. Спілкування як інструмент професійної діяльності	Групові заняття
Тема 2. Риторика і мистецтво презентації	Групові заняття
Тема 3. Культура усного фахового спілкування	Групові заняття
Тема 4. Форми колективного обговорення професійних проблем	Групові заняття

Тема 5. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації	Групові заняття
Тема 6. Документація з кадрово-контрактних питань	Групові заняття
Тема 7. Довідково-інформаційні документи	Групові заняття
Тема 8. Етикет службового листування	Групові заняття
Розділ 3. Тема 1. Українська термінологія в професійному спілкуванні	Групові заняття
Тема 2. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні	Групові заняття
Тема 3. Проблеми перекладу і редагування наукових текстів	Групові заняття

8. Підсумковий контроль – залік, за умов виконання вимог навчальної програми.

Силабус

**Подільський державний аграрно-технічний університет
навчально-науковий інститут заочної і дистанційної освіти (ННІЗДО)
кафедра іноземних мов**

Назва курсу	Іноземна мова (англійська)
E-mail:	im@pdatu.edu.ua
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1424

1. **Анотація до курсу** - Навчальна дисципліна «Іноземна мова (англійська)» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» освітнього ступеня «Бакалавр» Контент силабусу «Іноземна мова (англійська)» передбачає систематичне засвоєння студентами основних мовленнєвих навичок (читання, письма, активного спілкування та аудіювання) та опанування великої кількості міжкультурних тем, лексичних вправ, фразових дієслів, сталих виразів, ідіом, базових побутових розмовних тем, що дасть змогу вільно орієнтуватися в сучасному англомовному світі. Курс також спрямований на підготовку до складання іспиту First Certificate Examination та передбачає розвиток навичок читання, аудіювання, говоріння та письма до наміченого рівня (B1 за шкалою Ради Європи). Навчальна дисципліна має на меті розвивати мовну компетенцію студентів до рівня ретельного та усвідомленого використання англійської мови у широкому колі реальних ситуацій на міжособистісному, професійному та освітньому рівнях. Вивчення основ іноземної мови спрямоване на формування та розвиток логічного мислення студентів, їх іншомовних мовленнєвих здібностей, різних видів пам'яті, уяви, уміння самостійно працювати з матеріалом.

2. **Мета та цілі курсу** - Мета навчальної дисципліни «Іноземна мова (англійська)» – практичне володіння іноземною мовою для її використання в професійній діяльності фахівця в ситуаціях побутового спілкування, студенти повинні розпізнавати значення усного мовлення, здійснене носіями стандартної англійської мови та загального американського

варіанту, а також іноземцями, чия вимова наближена до цих норм; в усному мовленні — студенти повинні демонструвати розмовну англійську мову, яка б була зрозумілою як носіям мови, так й іноземцям, які розмовляють мовою, наближеною до стандартних норм. Основними **завданнями** курсу є: опрацювання теоретичних основ граматики англійської мови; розвиток навичок виконання тестових завдань із запропонованої тематики; розвиток вмінь практичного застосування вивченого граматичного матеріалу в усному мовленні та на письмі; розвиток навичок професійного перекладу різних граматичних структур з англійської мови на українську та навпаки.

3. Формат курсу - Змішаний - курс, що має очну складову і супровід в системі Moodle, включає структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

4. Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен: **знати** мовний матеріал мови, що вивчається (лексика, граматика, структурні й мовні моделі) у професійному контексті на рівні, визначеному Радою Європи як B1, у тому числі:

- граматичні структури, типові для усної й письмової загальної та професійноорієнтованої комунікації;
- базову нормативну граматику й складні граматичні конструкції в активному володінні та для пасивного сприйняття;
- загальноповсякденну, загальноекономічну й професійну лексику;
- правила ділового етикету та міжкультурної комунікації;
- реєстри (стилі) спілкування, у тому числі типові для професійного спілкування;
- мовні особливості спілкування у мережі Інтернет;

вміти:

- користуватися іноземною мовою у професійній діяльності та у побутовому спілкуванні;
- розуміти зміст текстів професійно-орієнтованого характеру певного рівня складності;
- здійснювати пошук інформації за завданням, збирання, аналіз даних, необхідних для вирішення умовно-професійних завдань;
- працювати з іншомовними джерелами інформації;
- презентувати іншомовну інформацію професійного характеру у вигляді переказу або доповіді;
- сприймати на слух зміст навчальних аудіо матеріалів професійного спрямування;
- брати активну участь у дискусіях, обґрунтовувати власну точку зору;

- здійснювати ефективну професійну комунікацію з представниками інших культур.

Нормативний зміст підготовки здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр», які вивчають дисципліну «Іноземна мова (англійська)» передбачає програмні результати навчання: здатність аналізувати процеси у сфері кінології, здійснювати пошук джерел ресурсної підтримки для додаткового навчання, наукової та інноваційної діяльності, презентувати матеріали досліджень на міжнародних наукових конференціях та семінарах, присвячених сучасним проблемам в області кінології, брати участь у сумісних дослідженнях і розробках з іноземними науковцями та фахівцями в даній галузі, дотримуватися принципів та правил академічної доброчесності в освітній та науковій діяльності, вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з сучасних наукових і технічних проблем.

5. Пререквізити – англійська мова, українська мова, анатомія (на базі коледжу).

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Комп'ютер;
2. Презентаційний мультимедійний матеріал;
3. Ілюстративний матеріал;
4. Силабус навчальної дисципліни;
5. Основний навчальний матеріал (підручники та посібники);
6. Допоміжний навчальний матеріал (словники, довідники, засоби зорової наочності, роздатковий матеріал, автентичні тематичні публікації у спеціалізованих англомовних періодичних виданнях, роздруковані ресурси Інтернету, навчальні відеоматеріали);
7. Навчальні матеріали для самостійної роботи (методичні рекомендації і розробки);
8. Пакети тестових завдань для вхідного та рубіжного контролю та банк завдань для поточного, діагностичні тести.

7. Схема курсу

Тема, план	
Розділ 1. Класифікація сільськогосподарських тварин	лекція

Тема 1. Класифікація сільськогосподарських тварин відповідно морфології тіла Узгодження часів	групові заняття
Тема 2. Класифікація сільськогосподарських тварин відповідно середовища проживання Пряма і непряма мова	групові заняття
Тема 3. Класифікація сільськогосподарських тварин відповідно будови шлунку Пасивний стан дієслова	групові заняття
Розділ 2. Торіс 1. Домашні тварини Займенник. Види займенників. Особові займенники. Зворотні займенники. Присвійні займенники.	групові заняття
Тема 2. Домашні тварини (птахи) Неозначені займенники. Вказівні займенники.	групові заняття
Тема 3. Домашні тварини (ВРХ) Питальні займенники. Відносні займенники.	групові заняття
Розділ 3. Тема 1. Гігієна та годівля Дієприкметник. Дієприкметникове речення.	групові заняття
Тема 2. Гігієна та годівля. Сировина. Дієприкметник. Дієприкметникове речення.	групові заняття
Тема 3. Гігієна та годівля. Харчові добавки Дієприкметник. Дієприкметникове речення.	групові заняття
Розділ 4. Технології переробки продукції тваринництва. Тема 1. ТПШТ в птахівництві Герундій. Правила утворення.	групові заняття
Тема 2. ТПШТ в свинярстві Вживання Герундія.	групові заняття

Тема 3. ТПШТ у ВРХ Речення з Герундієм.	групові заняття
Розділ 5. Новітні методи та технології Тема 1. Методи покращення. Інфінітив. Правила утворення.	групові заняття
Тема 2. Методи лабораторних досліджень. Вживання Інфінітива.	групові заняття
Тема 3. Біоінженерія. Речення з інфінітивом.	групові заняття
Розділ 6. Біотехнології. Тема 1. Біотехнологічні системи. Прийменник.	групові заняття
Тема 2. Медичне застосування біотехнологій. Типи прийменників.	групові заняття
Тема 3. Сучасна біотехнологія. Особливості вживання прийменників.	групові заняття
Тема 4. Бізнес та біотехнологічні новинки. Прийменники у складі фразових дієслів.	групові заняття

8. Підсумковий контроль – екзамен, за умов виконання вимог навчальної програми

Силабус
Подільський державний аграрно-технічний університет
навчально-науковий інститут заочної і дистанційної освіти (ННІЗДО)
кафедра іноземних мов

Назва курсу	Іноземна мова (німецька)
E-mail:	im@pdatu.edu.ua
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1815

1. **Анотація до курсу** - Навчальна дисципліна «Іноземна мова (німецька)» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» освітнього ступеня «Бакалавр». Контент силабусу «Іноземна мова (німецька)» передбачає систематичне засвоєння студентами основних мовленнєвих навичок (читання, письма, активного спілкування та аудіювання) та опанування великої кількості міжкультурних тем, лексичних вправ, фразових дієслів, сталих виразів, ідіом, базових побутових розмовних тем, що дасть змогу вільно орієнтуватися в сучасному світі. Курс також спрямований на підготовку до складання іспиту First Certificate Examination та передбачає розвиток навичок читання, аудіювання, говоріння та письма до наміченого рівня (B1 за шкалою Ради Європи). Навчальна дисципліна має на меті розвивати мовну компетенцію студентів до рівня ретельного та усвідомленого використання німецької мови у широкому колі реальних ситуацій на міжособистісному, професійному та освітньому рівнях. Вивчення основ іноземної мови спрямоване на формування та розвиток логічного мислення студентів, їх іншомовних мовленнєвих здібностей, різних видів пам'яті, уяви, уміння самостійно працювати з матеріалом.

2. **Мета та цілі курсу** - Мета навчальної дисципліни «Іноземна мова (німецька)» – практичне володіння іноземною мовою для її використання в професійній діяльності фахівця в ситуаціях побутового спілкування, студенти повинні розпізнавати значення усного мовлення, здійснене носіями стандартної німецької мови, а також іноземцями, чия вимова наближена до цих норм; в усному мовленні — студенти повинні демонструвати розмовну німецьку мову, яка б була зрозумілою як носіям мови, так й іноземцям, які розмовляють мовою, наближеною до стандартних норм. Основними завданнями

курсу є: опрацювання теоретичних основ граматики німецької мови; розвиток навичок виконання тестових завдань із запропонованої тематики; розвиток вмінь практичного застосування вивченого граматичного матеріалу в усному мовленні та на письмі; розвиток навичок професійного перекладу різних граматичних структур з німецької мови на українську та навпаки.

3. Формат курсу - Змішаний - курс, що має очну складову і супровід в системі Moodle, включає структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

4. Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати мовний матеріал мови, що вивчається (лексика, граматика, структурні й мовні моделі) у професійному контексті на рівні, визначеному Радою Європи як B1, у тому числі:

- граматичні структури, типові для усної й письмової загальної та професійноорієнтованої комунікації;
- базову нормативну граматику й складні граматичні конструкції в активному володінні та для пасивного сприйняття;
- загальновживану, загальноекономічну й професійну лексику;
- правила ділового етикету та міжкультурної комунікації;
- реєстри (стилі) спілкування, у тому числі типові для професійного спілкування;
- мовні особливості спілкування у мережі Інтернет;

вміти:

- користуватися іноземною мовою у професійній діяльності та у побутовому спілкуванні;
- розуміти зміст текстів професійно-орієнтованого характеру певного рівня складності;
- здійснювати пошук інформації за завданням, збирання, аналіз даних, необхідних для вирішення умовно-професійних завдань;
- працювати з іншомовними джерелами інформації;
- презентувати іншомовну інформацію професійного характеру у вигляді переказу або доповіді;
- сприймати на слух зміст навчальних аудіо матеріалів професійного спрямування;
- брати активну участь у дискусіях, обґрунтовувати власну точку зору;
- здійснювати ефективну професійну комунікацію з представниками інших культур.

Нормативний зміст підготовки здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр», які вивчають дисципліну «Іноземна мова (німецька)» передбачає програмні результати навчання: здатність аналізувати процеси у сфері кінології, здійснювати пошук джерел ресурсної підтримки для додаткового навчання, наукової та інноваційної діяльності, презентувати матеріали

досліджень на міжнародних наукових конференціях та семінарах, присвячених сучасним проблемам в області кінології, брати участь у сумісних дослідженнях і розробках з іноземними науковцями та фахівцями в даній галузі, дотримуватися принципів та правил академічної доброчесності в освітній та науковій діяльності, вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з сучасних наукових і технічних проблем.

5. Пререквізити – англійська мова, українська мова, анатомія (на базі коледжу).

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

9. Комп'ютер;

10.Презентаційний мультимедійний матеріал;

11.Ілюстративний матеріал;

12.Силабус навчальної дисципліни;

13.Основний навчальний матеріал (підручники та посібники);

14.Допоміжний навчальний матеріал (словники, довідники, засоби зорової наочності, роздатковий матеріал, автентичні тематичні публікації у спеціалізованих англійськомовних періодичних виданнях, роздруковані ресурси Інтернету, навчальні відеоматеріали);

15.Навчальні матеріали для самостійної роботи (методичні рекомендації і розробки);

16.Пакети тестових завдань для вхідного та рубіжного контролю та банк завдань для поточного, діагностичні тести.

7.Схема курсу

Тема, план	
Розділ 1. Класифікація сільськогосподарських тварин	лекція
Тема 1. Класифікація сільськогосподарських тварин відповідно морфології тіла Узгодження часів	групові заняття
Тема 2. Класифікація сільськогосподарських тварин відповідно середовища проживання. Пряма і непряма мова	групові заняття
Тема 3. Класифікація сільськогосподарських тварин відповідно будови шлунку. Пасивний стан дієслова	групові заняття
Розділ 2. Топіс 1. Домашні тварини Займенник. Види займенників. Особові займенники. Зворотні займенники. Присвійні займенники.	групові заняття

Тема 2. Домашні тварини (птахи). Неозначені займенники. Вказівні займенники.	групові заняття
Тема 3. Домашні тварини (ВРХ) Питальні займенники. Відносні займенники.	групові заняття
Розділ 3. Тема 1. Гігієна та годівля. Дієприкметник. Дієприкметникове речення.	групові заняття
Тема 2. Гігієна та годівля. Сировина. Дієприкметник. Дієприкметникове речення.	групові заняття
Тема 3. Гігієна та годівля. Харчові добавки. Дієприкметник. Дієприкметникове речення.	групові заняття
Розділ 4. Технології переробки продукції тваринництва. Тема 1. ТППТ в птахівництві. Герундій. Правила утворення.	групові заняття
Тема 2. ТППТ в свинарстві. Вживання Герундія.	групові заняття
Тема 3. ТППТ у ВРХ. Речення з Герундієм.	групові заняття
Розділ 5. Новітні методи та технології. Тема 1. Методи покращення. Інфінітив. Правила утворення.	групові заняття
Тема 2. Методи лабораторних досліджень. Вживання Інфінітива.	групові заняття
Тема 3. Біоінженерія. Речення з інфінітивом.	групові заняття
Розділ 6. Біотехнології. Тема 1. Біотехнологічні системи. Прийменник.	групові заняття
Тема 2. Медичне застосування біотехнологій. Типи прийменників.	групові заняття
Тема 3. Сучасна біотехнологія. Особливості вживання прийменників.	групові заняття
Тема 4. Бізнес та біотехнологічні новинки. Прийменники у складі фразових дієслів.	групові заняття

8. Підсумковий контроль – екзамен, за умов виконання вимог навчальної програми

Силабус

**Подільський державний аграрно-технічний університет
навчально-науковий інститут заочної і дистанційної освіти (ННІЗДО)
кафедра іноземних мов**

Назва курсу	Іноземна мова (французька)
E-mail:	im@pdatu.edu.ua
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1833

1. **Анотація до курсу** - Навчальна дисципліна «Іноземна мова (французька)» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» освітнього ступеня «Бакалавр». Контент силабусу «Іноземна мова (французька)» передбачає систематичне засвоєння студентами основних мовленнєвих навичок (читання, письма, активного спілкування та аудіювання) та опанування великої кількості міжкультурних тем, лексичних вправ, фразових дієслів, сталих виразів, ідіом, базових побутових розмовних тем, що дасть змогу вільно орієнтуватися в сучасному світі. Курс також спрямований на підготовку до складання іспиту First Certificate Examination та передбачає розвиток навичок читання, аудіювання, говоріння та письма до наміченого рівня (B1 за шкалою Ради Європи). Навчальна дисципліна має на меті розвивати мовну компетенцію студентів до рівня ретельного та усвідомленого використання французької мови у широкому колі реальних ситуацій на міжособистісному, професійному та освітньому рівнях. Вивчення основ іноземної мови спрямоване на формування та розвиток логічного мислення студентів, їх іншомовних мовленнєвих здібностей, різних видів пам'яті, уяви, уміння самостійно працювати з матеріалом.

2. Мета та цілі курсу - Мета навчальної дисципліни «Іноземна мова (французька)» – практичне володіння іноземною мовою для її використання в професійній діяльності фахівця в ситуаціях побутового спілкування, студенти повинні розпізнавати значення усного мовлення, здійснене носіями стандартної французької мови, а також іноземцями, чия вимова наближена до цих норм; в усному мовленні — студенти повинні демонструвати розмовну французьку мову, яка б була зрозумілою як носіям мови, так й іноземцям, які розмовляють мовою, наближеною до стандартних норм. Основними завданнями курсу є: опрацювання теоретичних основ граматики французької мови; розвиток навичок виконання тестових завдань із запропонованої тематики; розвиток вмінь практичного застосування вивченого граматичного матеріалу в усному мовленні та на письмі; розвиток навичок професійного перекладу різних граматичних структур з французької мови на українську та навпаки.

3. Формат курсу - Змішаний - курс, що має очну складову і супровід в системі Moodle, включає структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

4. Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен: **знати** мовний матеріал мови, що вивчається (лексика, граматика, структурні й мовні моделі) у професійному контексті на рівні, визначеному Радою Європи як B1, у тому числі:

- граматичні структури, типові для усної й письмової загальної та професійноорієнтованої комунікації;
- базову нормативну граматику й складні граматичні конструкції в активному володінні та для пасивного сприйняття;
- загальноживану, загальноекономічну й професійну лексику;
- правила ділового етикету та міжкультурної комунікації;
- реєстри (стилі) спілкування, у тому числі типові для професійного спілкування;
- мовні особливості спілкування у мережі Інтернет;

вміти:

- користуватися іноземною мовою у професійній діяльності та у побутовому спілкуванні;
- розуміти зміст текстів професійно-орієнтованого характеру певного рівня складності;
- здійснювати пошук інформації за завданням, збирання, аналіз даних, необхідних для вирішення умовно-професійних завдань;
- працювати з іншомовними джерелами інформації;

- презентувати іншомовну інформацію професійного характеру у вигляді переказу або доповіді;
- сприймати на слух зміст навчальних аудіо матеріалів професійного спрямування;
- брати активну участь у дискусіях, обґрунтовувати власну точку зору;
- здійснювати ефективну професійну комунікацію з представниками інших культур.

Нормативний зміст підготовки здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр», які вивчають дисципліну «Іноземна мова (французька)» передбачає програмні результати навчання: здатність аналізувати процеси у сфері кінології, здійснювати пошук джерел ресурсної підтримки для додаткового навчання, наукової та інноваційної діяльності, презентувати матеріали досліджень на міжнародних наукових конференціях та семінарах, присвячених сучасним проблемам в області кінології, брати участь у сумісних дослідженнях і розробках з іноземними науковцями та фахівцями в даній галузі, дотримуватися принципів та правил академічної доброчесності в освітній та науковій діяльності, вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з сучасних наукових і технічних проблем.

5. Пререквізити – французька мова, українська мова, анатомія (на базі коледжу).

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

- 17.Комп'ютер;
- 18.Презентаційний мультимедійний матеріал;
- 19.Ілюстративний матеріал;
- 20.Силабус навчальної дисципліни;
- 21.Основний навчальний матеріал (підручники та посібники);
- 22.Допоміжний навчальний матеріал (словники, довідники, засоби зорової наочності, роздатковий матеріал, автентичні тематичні публікації у спеціалізованих англомовних періодичних виданнях, роздруковані ресурси Інтернету, навчальні відеоматеріали);
- 23.Навчальні матеріали для самостійної роботи (методичні рекомендації і розробки);
- 24.Пакети тестових завдань для вхідного та рубіжного контролю та банк завдань для поточного, діагностичні тести.

7. Схема курсу

Тема, план

Розділ 1. Класифікація сільськогосподарських тварин	лекція
Тема 1. Класифікація сільськогосподарських тварин відповідно морфології тіла Узгодження часів	групові заняття
Тема 2. Класифікація сільськогосподарських тварин відповідно середовища проживання Пряма і непряма мова	групові заняття
Тема 3. Класифікація сільськогосподарських тварин відповідно будови шлунку Пасивний стан дієслова	групові заняття
Розділ 2. Торіс 1. Домашні тварини Займенник. Види займенників. Особові займенники. Зворотні займенники. Присвійні займенники.	групові заняття
Тема 2. Домашні тварини (птахи) Неозначені займенники. Вказівні займенники.	групові заняття
Тема 3. Домашні тварини (ВРХ) Питальні займенники. Відносні займенники.	групові заняття
Розділ 3. Тема 1. Гігієна та годівля Дієприкметник. Дієприкметникове речення.	групові заняття
Тема 2. Гігієна та годівля. Сировина. Дієприкметник. Дієприкметникове речення.	групові заняття
Тема 3. Гігієна та годівля. Харчові добавки Дієприкметник. Дієприкметникове речення.	групові заняття
Розділ 4. Технології переробки продукції тваринництва. Тема 1. ТППТ в птахівництві Герундій. Правила утворення.	групові заняття

Тема 2. ТПТТ в свинярстві Вживання Герундія.	групові заняття
Тема 3. ТПТТ у ВРХ Речення з Герундієм.	групові заняття
Розділ 5. Новітні методи та технології Тема 1. Методи покращення. Інфінітив. Правила утворення.	групові заняття
Тема 2. Методи лабораторних досліджень. Вживання Інфінітива.	групові заняття
Тема 3. Біоінженерія. Речення з інфінітивом.	групові заняття
Розділ 6. Біотехнології. Тема 1. Біотехнологічні системи. Прийменник.	групові заняття
Тема 2. Медичне застосування біотехнологій. Типи прийменників.	групові заняття
Тема 3. Сучасна біотехнологія. Особливості вживання прийменників.	групові заняття
Тема 4. Бізнес та біотехнологічні новинки. Прийменники у складі фразових дієслів.	групові заняття

8. Підсумковий контроль – екзамен, за умов виконання вимог навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
Навчально-науковий інститут заочної і дистанційної освіти
Кафедра теоретико-правових і соціально-гуманітарних дисциплін

Назва курсу	ІСТОРИЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ
E-mail:	irynazavadska80@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1123

1. Коротка анотація до курсу - Навчальна дисципліна «Історія та культура України» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 204 *«Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»* освітнього ступеня «бакалавр» на базі ОКР молодшого спеціаліста. Вивчення дисципліни орієнтує студентів на поважне відношення до національно-культурних досягнень, сприйняття базових культурних цінностей (етичних, естетичних, пізнавальних).

Сучасна історична наука звільнилася від ідеологізації та політизації історичних явищ і подій, стала на шлях переосмислення та оновлення історичних знань. Дисципліна «Історія та культура України» є однією з головних складових гуманітарної загальноосвітньої підготовки фахівців із вищою освітою. Вона сприяє розвитку особистості, формуванню її політичної відповідальності та творчого підходу до вирішення суспільних проблем. Засвоєння історичного досвіду допоможе майбутнім спеціалістам зайняти чітку громадянську позицію, розібратися у складностях сучасного життя та надасть можливість утверджувати державність.

2. Мета та цілі курсу - мета курсу полягає в розкритті закономірностей та особливостей економічного, соціального, політичного та культурного розвитку України, її відносин з іншими народами та державами.

Завдання курсу:

- подати наукову періодизацію історії України, характерні риси основних періодів української історії, їхні

особливості, визначальні події та явища в кожному з них;

- узагальнити досвід національного державотворення, традиції української державності, значення боротьби українського народу за її відродження та збереження;

- розкрити історію соціально-економічних та суспільно-політичних процесів в Україні, основні етапи українського національно-визвольного руху, його конкретний зміст і організаційні форми, визначити роль і місце в українській історії видатних історичних осіб;

- висвітлити зміст і особливості розвитку української матеріальної та духовної культури, її взаємозв'язок зі світовою культурою, розкрити основні етапи становлення та розвитку вітчизняного авіабудування, сучасний стан авіаційної галузі;

- показати найважливіші події та явища української історії в контексті світової історії, роль України в системі міжнародних відносин.

3. Формат курсу - Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;

4. Результати навчання – У результаті засвоєння навчального матеріалу студент повинен:

знати:

- особливості становлення та розвитку українського народу;
- формування української державної ідеї;
- боротьбу за національно-державну незалежність, пов'язані з нею героїчні подвиги, тріумфи та трагедії;
- видатних діячів минулого та сучасної України, їх роль та значення в історії України;
- етапи становлення та розвитку вітчизняного авіабудування, провідних авіаконструкторів та пілотів-випробувачів;

вміти:

- самостійно вивчати і аналізувати різноманітні документи і матеріали щодо минулого і сучасного України;
- узагальнювати, аналізувати історичні факти, події, проводити історичні паралелі, застосовувати здобуті знання і навички під час аналізу сучасного історичного етапу і визначення перспектив розвитку історичного процесу;

Під час вивчення історії та культури України студенти мають можливість користуватися різними підручниками та посібниками. Але, роблячи узагальнюючі висновки з історії українського народу, не слід забувати, що багато фактів, подій, явищ, оцінок і коментарів, які давалися представниками різних історичних шкіл, наукових напрямків та окремими

істориками, не завжди відповідали історичній правді.

5. Пререквізити— здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів: «Історія України», «Культурологія» (на базі коледжу).

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Комп'ютер з відеопроєктором та переносним екраном.
2. Презентаційний мультимедійний матеріал.
4. Тексти лекцій.
5. Роздатковий ілюстративний матеріал.

7. Схема курсу

Тема, план	
Тема 1. Вступ до навчального курсу “Історія та культура України” 1. Етимологія поняття культура та становлення культурологічного знання. 2. Структура та функції культури. 3. Основні риси української ментальності.	лекція

Тема, план	
<p>Тема 1. Україна у найдавніші часи. Київська Русь</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Найдавніші поселення на території України. Трипільська культура 2. Кочові народи та античні міста-держави північного Причорномор'я і Криму 3. Походження і розселення слов'ян. Східнослов'янські союзи племен 4. Утворення та розвиток Київської Русі у IX- першій третині XII ст. 	лекція
<p>Тема 3. Україна-Русь у період політичної роздробленості. Галицько-Волинське князівство</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Причини та наслідки феодальної (політичної) роздробленості Русі 2. Галицько – Волинське князівство 3. Монгольська навала на Русь 	лекція
<p>Тема 4. Українські землі у складі Литви та Польщі (XIV - середина XVI ст.). Виникнення козацтва</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Приєднання українських земель до Великого князівства Литовського. Литовсько-Руська держава 2. Завоювання Галичини Польщею. Поширення польсько-католицької експансії 3. Формування українського козацтва. Козацтво як суспільно-політичний та військовий чинник українського національного поступу 	лекція
<p>Тема 5. Українські землі у складі Російської та Австро-Угорської імперій (кінець XVIII — початок XXст.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Територіально-адміністративний устрій 2. Соціально-економічний розвиток 3. Суспільно-політичний і національний рух 4. Українські землі в роки Першої світової війни 	лекція
<p>Тема 6. Боротьба за українську державність у 1917-1920 рр.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Політичне становище в Україні після повалення царизму. Українська Центральна Рада та її відносини з Тимчасовим урядом Росії 	лекція

Тема, план	
2. Проголошення Української Народної Республіки. Війна більшовицької Росії проти УНР 3. IV Універсал Центральної Ради. Брестський мирний договір та його наслідки 4. Українська Держава П.Скоропадського 5. УНР у часи Директорії. Західноукраїнська Народна Республіка. Акт злуки УНР і ЗУНР 22.01.1919 р.	
<p style="text-align: center;">Тема 7. Україна незалежна держава</p> 1. УРСР на завершальному етапі системної кризи СРСР. «Перебудова» та її наслідки 2. Україна – незалежна держава: проблеми становлення	лекція
<p style="text-align: center;">Тема 1. Східні слов'яни у давнину. Київська Русь та її історичне значення. Галицько-Волинська держава</p> 1. Східні слов'яни та їх перші державні утворення. Антський союз племен. 2. Утворення та основні етапи розвитку Київської Русі. Давньоруська держава в період роздрібненості. 3. Галицько-Волинська держава – спадкоємиця та правонаступниця Київської Русі.	семінар, групова робота
<p style="text-align: center;">Тема 2. Передумови формування української культури у Скіфську добу</p> 1. Початок епохи заліза 2. Грецька колонізація Північного Причорномор'я 3. Скіфія та її населення. Культура кочівників українського Степу 7 – 4 ст. до н.е. 4. Культура землеробів-скотарів українського Лісостепу 8 – 4 ст. до н.е.	семінар, групова робота
<p style="text-align: center;">Тема 3. Зародження українського козацтва. Запорізька Січ – зародок Української козацької державності</p> 1. Причини виникнення та джерела формування українського козацтва. 2. Утворення Запорозької Січі. Її адміністративно-територіальний, соціальний та політичний устрій. 4. Військове мистецтво запорожців. Боротьба козацтва проти турецько-татарської експансії. 5. Козацько-селянські повстання (кін. XVII – перша половина XVIII ст.)	семінар, самостійна робота
<p style="text-align: center;">Тема 4. Українська національна революція XVIII ст. та перший досвід державотворення (1648 р. –</p>	семінар,

Тема, план	
<p style="text-align: center;">кінець XVIII ст.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історичні передумови Української національної революції (1648-1676 рр.). Характер, завдання, рушійні сили, періодизація. 2. Розгортання національно-визвольної війни (1648-1657 рр.). Переяславська Рада. “Березневі статті” Б.Хмельницького. Формування української козацької держави в роки війни. 3. Наступ на політичну автономію України. Поразка Української національної революції. 4. Гетьманство І.Мазепи. Остаточне скасування української державності. 	групова робота
<p>Тема 5. Українські землі у складі Російської та Австро-Угорської імперій (кінець XVIII –початок XX ст.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-економічний розвиток, національне відродження та суспільно-політичні рухи в Наддніпрянській Україні XIX ст. 2. Західноукраїнські землі наприкінці XVIII – на початку XX ст. (до 1914 р.). 3. Соціально-економічне та політичне становище українських земель у складі Росії на початку XX ст. (до 1914 р.). Початок авіаєри в Україні (кінець XIX – поч. XX ст.). 4. Україна в роки Першої світової війни. 	семінар, групова робота
<p style="text-align: center;">Тема 6. Українська національно-демократична революція 1917-1920 рр.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Лютнева революція. 2. Доба Української Центральної ради. Відродження державності. 3. Проголошення Української народної республіки. 	семінар, групова робота

Тема, план	
<p>Тема 7. Доба Української держави гетьмана Павла Скоропадського. Утворення Західноукраїнської Народної республіки.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні напрями політики П. Скоропадського. 2. Утворення Західноукраїнської Народної республіки. 3. Доба Директорії УНР (грудень 1918-1920 рр.). Злука УНР і ЗУНР. 	семінар, групова робота
<p>Тема 8. Україна в міжвоєнний період (1921-1939 рр.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Україна в 20-30-і рр. Соціально-економічні перетворення в Україні на основі непу. 2. Оцінка утворення СРСР та входження до його складу України. 3. Політика українізації. 4. Колективізація українського села. Голодомор 1932-33 рр. 	семінар, групова робота
<p>Тема 9. Україна в роки Другої Світової війни та повоєнної відбудови</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Українське питання напередодні та на початку Другої світової війни. 2. Напад нацистської Німеччини на Радянський Союз. Установлення нацистського окупаційного режиму на території України. 3. Рух опору на окупованій території. 4. Визволення України. Роль радянських авіаторів у перемозі над окупантами. Внесок українського народу у розгром нацистської Німеччини та її сателітів. 5. Особливості повоєнної відбудови, адміністративно-територіальні зміни та суспільно-політичне життя. 	семінар, групова робота
<p>Тема 10. Україна в 1945-1991 рр.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Період посилення сталінського тоталітарного режиму (1945-1953 рр.) 	семінар, групова робота

Тема, план	
2.Період хрущовської «відлиги» (1953-1964) 3.Період «застою» і кризи радянського суспільства (1964-1985 рр.)	
Тема 11. Україна в умовах розбудови незалежності 1. Відновлення української державності: історичні уроки і сучасні проблеми. 2. Економічні, соціальні, культурні трансформації українського суспільства. 3. Україна і світ. Держава Україна в оцінці вітчизняної і світової громадської думки.	
Тема 12.Зовнішня політика України 1. Міжнародне визначення незалежності України. 2. Україна і СНД 3. «Європейський вибір. Концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002-2011 роки»	семінар, самостійна робота

8. Підсумковий контроль – залік, за умов виконання вимог навчальної програми

Силабус
Подільський державний аграрно-технічний університет
Факультет агротехнологій і природокористування
Кафедра агрохімії, хімічних та загальнобіологічних дисциплін

Назва курсу	БІОХІМІЯ ТВАРИН З ОСНОВАМИ ФІЗИЧНОЇ ТА КОЛОЇДНОЇ ХІМІЇ
E-mail:	kovaltetiana777@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1079

1. Коротка анотація до курсу. Навчальна дисципліна «Біохімія тварин з основами фізичної та колоїдної хімії» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» освітнього ступеня «Бакалавр» на базі ОКР молодший спеціаліст. Основи фізичної та колоїдної хімії. Матеріали і методи біохімічних досліджень в тваринництві. Загальна біохімія. Біохімія спеціалізованих тканин та органів.

2. Мета та цілі курсу. Метою навчальної дисципліни є ознайомити здобувачів вищої освіти з будовою, хімічними і біологічними властивостями речовин, з яких побудовані тваринні організми, біохімічними процесами, що перебігають в них, та біохімічними основами їх життєдіяльності, а також з можливостями впливати та управляти процесами, які перебігають в тваринних організмах. Завдання – сформулювати у майбутніх фахівців розуміння суті хімічних та біохімічних процесів, що відбуваються в організмі тварин.

3. Формат курсу – Змішаний – курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

4. Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен знати: основні закони фізичної та колоїдної хімії; будову, властивості, біологічну роль основних класів органічних сполук, а також окремих представників і їх практичне використання; взаємозв'язок між основними класами органічних сполук, шляхи їх взаємоперетворення; механізми протікання реакцій обміну білків, ліпідів, вуглеводів, води, мінеральних речовин в тваринному організмі; будову і біохімічні перетворення в окремих тканинах і органах.

Здобувачі вищої освіти повинні вміти: визначати рН та буферні властивості розчинів; готувати штучні розчини вуглеводів, мікроелементів, вітамінів, білків, амінокислот; визначати сорбційні властивості поверхнево-активних речовин; відбирати проби тканин та субстратів організму тварин та отримувати клітини та клітинні фракції з тканин та органів; визначати кінетичні параметри ферментативних реакцій, що характеризують функціональний стан організму тварин; визначати вміст вітамінів у кормах, біологічних рідинах, вітамінних препаратах, і розраховувати їх потребу для профілактики гіповітамінозів; визначати концентрацію глікогену, глюкози, фруктози, лактату і пірувату в тканинах як показників фізіологічного стану тварин; аналізувати основні системи метабіологічних перетворень ліпідів для контролю фізіологічного стану годівлі тварин; визначати концентрацію загальних ліпідів, тригліцеринів, холестерину та кетонів у біологічних зразках; визначати якісний і кількісний склад амінокислот, концентрацію білка і продуктів білкового обміну для контролю фізіологічного стану тварин; визначати загальний вміст гемоглобіну, білків крові, показники вуглеводного, мінерального, ліпідного обміну, активність ферментів; застосовувати одержані знання на практиці.

5. Пререквізити. Здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів: «Біонеорганічна хімія», «Органічна хімія», «Біофізика», «Анатомія свійських тварин», «Цитологія, гістологія, ембріологія», «Зоологія», «Фізіологія тварин».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Комп'ютер.
2. Презентаційний мультимедійний матеріал.
3. Тексти лекцій.
4. Тестові завдання за темами розділів.
5. Завдання для поточного контролю знань студентів.
6. Таблиці за темами.
7. Комплекти хімічного посуду та реактивів відповідно до теми кожного заняття.
8. Прилади: центрифуга лабораторна, фотоелектроколориметр (ФЕК), водяна баня, рН-метр, прилад для електрофорезу, рефрактометр, термостат.

7. Схема курсу

Тема, план	
Тема 1. Основи фізичної хімії	лекція
Тема 2. Основи колоїдної хімії	лекція
Тема 3. Предмет біохімії. Напрями і методи дослідження в біохімії. Хімічний склад тваринного організму	лекція
Тема 4. Біохімія вуглеводів	лекція
Тема 5. Біохімія ліпідів	лекція
Тема 6. Біохімія білків. Біохімія нуклеїнових кислот	лекція
Тема 7. Вода і водний обмін. Мінеральні речовини та їх обмін	лекція
Тема 8. Вітаміни. Ферменти	лекція
Тема 9. Гормони	лекція
Тема 10. Біологічне окиснення. Основні макроергічні сполуки організму	лекція
Тема 11. Біохімія крові. Біохімія печінки.	лекція
Тема 12. Біохімія нирок і сечі	лекція
Тема 13. Біохімія м'язової, кісткової, сполучної тканини	лекція
Тема 14. Біохімія нервової тканини	лекція
Вплив температури на швидкість дифузії. Визначення загальної та активної кислотності розчинів	лабораторна робота
Спостереження явища буферності. Вплив розведення на рН буферного розчину	лабораторна робота
Адсорбція фуксину на склі. Незворотна коагуляція органічного колоїду. Визначення ізоелектричної точки білку.	лабораторна робота
Якісні реакції на вуглеводи. Визначення лактози в молоці	лабораторна робота
Реакції на прості та складні ліпіди. Визначення хімічних констант жирів	лабораторна робота
Гідроліз нуклеопротейдів та виявлення їх складових частин	лабораторна робота
Кольорові реакції на білки та амінокислоти. Реакції осадження білків	лабораторна робота
Хроматографія амінокислот на папері	лабораторна робота
Якісні реакції на вітаміни	лабораторна робота
Методи дослідження загальних властивостей ферментів	лабораторна робота
Якісні реакції на гормони	лабораторна робота

Дослідження хімічного складу м'язової тканини. Виділення білків м'язової тканини	лабораторна робота
Дослідження хімічного складу крові. Визначення концентрації білірубіну в сироватці крові	лабораторна робота
Фізико-хімічні властивості сечі. Хімічний склад сечі. Патологічні складові частини сечі	лабораторна робота
Визначення рН поту овець	лабораторна робота

8. Підсумковий контроль – екзамен, за умов виконання вимог навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
Факультет ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
кафедра нормальної та патологічної морфології і фізіології

Назва курсу	«Морфологія, фізіологія сільськогосподарських тварин та радіобіологія»
E-mail:	kostashv@ukr.net
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=527

1. Коротка анотація до курсу - Навчальна дисципліна “Морфології, фізіологія сільськогосподарських тварин та радіобіологія” згідно компоненту освітньої програми є обов’язковою при підготовці фахівців спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» освітнього ступеня “Бакалавр”. Методики досліджень на тваринах. Вплив іонізуючих випромінювань на організм сільськогосподарських тварин. Основи цитології, загальної гістології та ембріології.

2. Мета та цілі курсу – Метою навчальної дисципліни є вивчення функціонального стану тваринного організму і його складових (клітин, субклітинних структур, тканин, органів, систем органів) у їх єдності і взаємозв’язку з навколишнім середовищем, вивчити будову і розвиток тіла домашніх тварин, в світлі причинної обумовленості і видової специфічності, вивчення загальних закономірностей дії іонізуючого випромінювання на живий організм з метою пошуку можливостей щодо керування його реакціями на цей фактор та успішного ведення тваринництва на забруднених територіях.

Для досягнення поставленої мети, перед студентами ставляться наступні загальні і фахові компетентності: здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професії, здатність до здійснення саморегуляції та ведення здорового способу життя, здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді, навички міжособистісної взаємодії; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; прагнення до збереження навколишнього середовища; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва; здатність використовувати сучасні знання про способи відтворення, закономірності індивідуального розвитку та розведення тварин, для ефективного ведення галузі тваринництва; здатність застосовувати знання з морфології, фізіології та біохімії тварин для ефективного ведення галузі тваринництва.

Крім того, визначенні наступні програмні результати навчання: демонструвати знання з технології виробництва і переробки продукції тваринництва; показувати знання та розуміння предметної області та розуміння професії; контролювати якість виконуваних робіт; впроваджувати знання з морфології, фізіології та біохімії тварин у

технологічний процес виробництва продукції тваринництва для ефективного ведення галузі.

3. Формат курсу - Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;

4. Результати навчання - У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:

1. Методи досліджень на тваринах, особливості функціонального стану нервово-м'язової системи, систем травлення, крові, кровообігу та лімфообігу, дихання, виділення, розмноження, залоз внутрішньої секреції, закономірності протікання процесів обміну речовин, лактації в організмі тварин.

2. Вплив іонізуючих випромінювань на організм, вивчити чутливість сільськогосподарських тварин до іонізуючих випромінювань, знати закономірності міграції радіонуклідів і вміти проводити радіометричний контроль за якістю сільськогосподарської продукції, володіти радіометрією та дозиметрією.

3. Основи цитології, загальної гістології та ембріології, макро- і мікроструктуру органів апарату руху, дихання, травлення, сечостатевого, а також загального шкірного покриву та його похідних, нервової, ендокринної і серцево-судинної систем.

5. Пререквізити - здобувач вищої освіти повинен практично застосовувати набуті знання для визначення функціонального стану систем та органів тварини, користуватись учбовими приладами, апаратами, інструментом, виконувати передбачені програмою дослідження. Володіти практичними навичками визначення радіаційного фону, рівня забруднення радіонуклідами навколишнього середовища, проводити радіаційний контроль за якістю продукції, організувати ведення тваринництва на забруднених територіях. Відрізняти кістки різних відділів осевого та периферичного скелета сільськогосподарських тварин і птиці, визначати на живих тваринах та тушах стан і розвиток шкірного покриву та його похідних, місце розташування кісток, суглобів, окремих м'язів та їх груп, розпізнавати внутрішні органи свійських тварин і птиці, визначати проекцію внутрішніх органів, окремих компонентів нервової, серцево-судинної та ендокринної систем на зовнішній покрив та видимі структури скелета.

Для дисципліни визначенні наступні програмні результати навчання: демонструвати знання з технології виробництва і переробки продукції тваринництва; показувати знання та розуміння предметної області та розуміння професії; контролювати якість виконуваних робіт; впроваджувати знання з морфології, фізіології та біохімії тварин у технологічний процес виробництва продукції тваринництва для ефективного ведення галузі.

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Інструктивні матеріали, ілюстративні матеріали.
2. Практикуми, посібники, підручники.
3. Відеофільми про радіаційний вплив.
4. Музейні препарати (скелети свійських і диких тварин, трупи свійських тварин різних вікових груп та статей, муляжі, вологі препарати, стенди).
5. Навчаючі і контролюючі комп'ютерні програми.
6. Презентаційний мультимедійний матеріал для читання лекцій.
7. Повні тексти лекцій (наочний і електронний варіант).

8. Методичні рекомендації для лабораторно-практичних занять і самостійної роботи студентів.
9. Тестові завдання для проведення поточних та рубіжних контрольних робіт.

7. Схема курсу

Тема, план	
Тема 1. Вступ в морфології та фізіологію. Морфологія та фізіологія клітини. Обмін речовин.	Лекція
Тема 2. Морфологія та фізіологія органів розмноження ссавців і птахів.	Лекція
Тема 3. Ембріологія ссавців та птахів. Лактація.	Лекція
Тема 4. Система органів шкірного покриву. Аналізатори.	Лекція
Тема 5. Класифікація тканин. Епітеліальна та залозиста тканина.	Лекція
Тема 6. Ендокринна система.	Лекція
Тема 7. Сполучна тканина внутрішнього середовища. Фізіологія крові та лімфи.	Лекція
Тема 8. Сполучна тканина внутрішнього середовища. Фізіологія крові та лімфи.	Лекція
Тема 9. Власне сполучна тканина. Osteологія.	Лекція
Тема 10. Фізіологія м'язової тканини. Міологія.	Лекція
Тема 11. Морфологія та фізіологія крово- та лімфо обігу. Морфологія та фізіологія органів дихання.	Лекція
Тема 12. Морфологія та фізіологія крово- та лімфо обігу. Морфологія та фізіологія органів дихання.	Лекція
Тема 13. Морфологія та фізіологія системи травлення.	Лекція
Тема 14. Морфологія та фізіологія виділення.	Лекція
Тема 15. Радіобіологія як наука. Історія розвитку радіобіології.	Лекція
Тема 16. Біологічна дія іонізуючих випромінювань.	Лекція
Тема 17. Радіоекологія. Природні і штучні джерела опромінення.	Лекція
Тема 18. Надходження радіонуклідів у сільськогосподарські рослини та організм сільськогосподарських тварин.	Лекція
Загальні принципи будови і розвитку організму	Лабораторна робота
Загальна анатомічна характеристика скелету тварин	Лабораторна робота
Анатомічна характеристика осьового скелету тварин	Лабораторна робота
Скелет голови	Лабораторна робота
Скелет грудної і тазової кінцівок	Лабораторна робота
З'єднання кісток осьового скелету	Лабораторна робота
З'єднання кісток грудної і тазової кінцівок	Лабораторна робота
Ознайомлення з основною апаратурою, обладнанням та піддослідними тваринами фізіологічної лабораторії	Лабораторна робота
Фізіологія м'язів	Лабораторна робота
Фізіологія м'язів	Лабораторна робота
Морфологія та фізіологія крово- та лімфо обігу. Морфологія та фізіологія органів дихання	Лабораторна робота
Морфологія та фізіологія крово- та лімфо обігу. Морфологія та фізіологія органів дихання	Лабораторна робота
Морфологія та фізіологія системи травлення	Лабораторна робота

Морфологія та фізіологія системи травлення	Лабораторна робота
Морфологія та фізіологія виділення	Лабораторна робота
Морфологія та фізіологія виділення	Лабораторна робота
Радіоактивні речовини і радіація	Лабораторна робота
Радіометрія і радіаційна безпека	Лабораторна робота
Чутливість рослин і тварин до іонізуючого опромінення	Лабораторна робота
Ведення сільськогосподарського виробництва на забруднених територіях	Лабораторна робота

8. Підсумковий контроль – екзамен, за умов виконання вимог навчальної програми

Подільський державний аграрно-технічний університет
Навчально-науковий інститут енергетики
Кафедра фізики, охорони праці та інженерії середовища

Назва курсу	БІОФІЗИКА
E-mail:	michael.tmv@gmail.com olzbaravska@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=32

1. Коротка анотація до курсу - Навчальна дисципліна «Біофізика» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 204 – «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» «Бакалавр». Забезпечує знання явищ і законів біофізики, які необхідні під час вивчення багатьох суміжних і клінічних дисциплін, у науково-дослідній роботі та практичній діяльності лікаря ветеринарної медицини. Потреба вивчення біофізики студентами ветеринарної спеціальності обумовлена все більшим застосуванням фізичних методів у дослідженнях, а також використанням дослідницької та діагностичної апаратури, яка цілком базується на взаємодії фізики із біологією. Забезпечує базові знання фізико-хімічних і біологічних процесів, що перебігають у живих організмах, та ті питання біофізичного характеру, в яких найбільш чітко прослідковується зв'язок між фізичними та біологічними явищами, що є доступними для розуміння студентами перших курсів, отримання досвіду виконання експериментальних досліджень і обробки результатів вимірювань, розвиток умінь і навичок аналізувати біофізичні явища і описувати їх за допомогою аналітичних співвідношень, формування наукового світогляду.

2. Мета та цілі курсу - "Біофізика" для студентів спеціальності "Ветеринарна медицина" є засвоєння основ біофізики, фізичної та фізико-хімічної інтерпретації біологічних процесів, а також оволодіння фізичними методами і приладами, які широко використовуються у практиці ветеринарної медицини і наукових дослідженнях. Сюди відносяться також навчання студентів методам та навичкам розв'язання конкретних задач та ознайомлення їх із сучасною науковою апаратурою, формування у студентів наукового світогляду та сучасного фізичного мислення.

3. Формат курсу - Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;

4. Результати навчання – знати: основні явища і закони біофізики, принципи та механізми, що лежать в основі життєдіяльності живих організмів; сучасні біофізичні і фізичні методи, прилади і апаратуру, які використовує ветеринарна медицина; **уміти** : користуватися фізичними положеннями, законами і теоріями під час вивчення спеціальних дисциплін; застосовувати нові методи і прилади, розуміючи принципи їх дії та наслідки.

5. Пререквізити – здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом шкільного курсу фізики

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Комп'ютер з відеопроєктором та переносним екраном.
2. Презентаційний мультимедійний матеріал.
3. Лабораторні прилади та установки.
4. Тексти лекцій.
5. Роздатковий ілюстративний матеріал.

7. Схема курсу

Тема, план	
Фізичні основи механіки, біомеханіки	Лекція
Основи динаміки	Лекція
Сили в природі. Робота і енергія	Лекція
Основи акустики	Лекція
Гідродинаміка і геодинаміка	Лекція
Молекулярна фізика	Лекція
Реальні гази	Лекція
Термодинаміка і біологічні системи	Лекція
Електрика та біопотенціали	Лекція
Електричний струм в різних середовищах	Лекція
Електромагнетизм	Лекція
Змінний струм. Електромагнітні коливання і хвилі	Лекція

Тема, план	
Фізичні основи методів електролікування і діагностики	Лекція
Оптика, Геометрична оптика	Лекція
Оптичні методи у ветеринарній медицині	Лекція
Будова атома	Лекція
Теплове випромінювання	Лекція
Ядро атома. Радіоактивність	Лекція
Рентгенівське випромінювання і застосування його у ветеринарній медицині	Лекція
Теплове випромінювання і терморегуляція у тваринному світі	Лекція
Визначення прискорення вільного падіння за допомогою математичного маятника	Лабораторна робота
Визначення густини твердих тіл правильної геометричної	Лабораторна робота
Визначення модуля пружності кістки.	Лабораторна робота
Визначення відношення питомих теплоємностей C_p/C_v методом Клемана- Дезорма.	Лабораторна робота
Визначення коефіцієнта внутрішнього тертя за Стоксом.	Лабораторна робота
Вивчення електронного осцилографа.	Лабораторна робота
Визначення коефіцієнта трансформації та коефіцієнта корисної дії трансформатора.	Лабораторна робота
Визначення горизонтальної складової напруженості магнітного поля Землі за допомогою тангенс-гальванометра.	Лабораторна робота
Визначення довжини хвилі світла за допомогою дифр. ґратки.	Лабораторна робота
Вивчення спектрів газів, парів і спектральний аналіз	Лабораторна робота

Тема, план	
Визначення концентрації цукру в розчині поляриметром.	Лабораторна робота
Визначення сили світла джерела та перевірки законів освітленості.	Лабораторна робота
Дослідження роботи фотоелектронних приладів і визначення схеми фотореле	Лабораторна робота

8. Підсумковий контроль – залік, за умов виконання вимог навчальної програми.

Силабус
Подільський державний аграрно-технічний університет
Факультет агротехнологій і природокористування
Кафедра агрохімії, хімічних та загальнобіологічних дисциплін

Назва курсу	XIMIA
E-mail:	lrogovik@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1214

1. Коротка анотація до курсу. Навчальна дисципліна «Хімія» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» освітнього ступеня «Бакалавр» на базі ОКР молодший спеціаліст. Основні розділи: Загальна хімія. Хімія елементів. Органічна хімія.

2. Мета та цілі курсу. Метою навчальної дисципліни є забезпечення студентів знаннями основ загальної, неорганічної та органічної хімії, що допоможе їм у вивченні спеціальних дисциплін (біохімії, фізіології тварин, мікробіології, годівлі тварин тощо), розкриття суті механізмів хімічних процесів, які протікають у природі, зокрема, в організмі тварини, ознайомлення студентів з фізико-хімічними методами дослідження неорганічних та органічних сполук з метою їх застосування в розв'язанні основних питань тваринництва. Завдання – вивчення основних закономірностей хімії, хімічних властивостей та способів одержання найважливіших неорганічних та органічних сполук; створення міцних знань із загальної, неорганічної та органічної хімії, необхідних для подальшого вивчення спеціальних дисциплін; оволодіння основними прийомами виконання хімічного експерименту, способами обробки та узагальнення одержаних результатів; набуття вмінь використовувати одержані знання і навички для управління процесами, які перебігають у тваринному організмі.

3. Формат курсу – Змішаний – курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

4. Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен знати: основні теоретичні положення загальної, неорганічної та органічної хімії; визначати електронну структуру атому та вміти «читати» її; знати і розуміти періодичний закон, його фізичний зміст; особливості хімічного зв'язку у молекулах різного

типу; основні поняття та закони хімічної термодинаміки, методи рішення кінетичних рівнянь та методи аналізу параметрів, що впливають на стан рівноваги; методи приблизної та точної оцінки концентрації розчинів, властивості розчинів електролітів та неелектролітів; класифікацію, номенклатуру та властивості основних класів неорганічних сполук; поширеність хімічних елементів в природі; особливості хімії біогенних елементів та їх найважливіших сполук; хімічні властивості елементів та їх сполук, роль для тваринних організмів; способи одержання органічних сполук; взаємозв'язок між основними класами органічних сполук, шляхи їх взаємоперетворення.

Здобувачі вищої освіти повинні вміти: виконувати операції під час проведення хімічного експерименту; самостійно проводити хімічний експеримент, оформляти його результати у вигляді звіту; виконувати розрахунки за рівняннями хімічних реакцій; характеризувати речовини за положенням елементу в періодичній таблиці; користуватися термінологією і номенклатурою речовин; проводити елементний аналіз органічних сполук; експериментально отримувати окремі представники органічних сполук, досліджувати та пояснювати їх хімічні властивості; пояснювати і узагальнювати хімічні явища, що спостерігаються за участю органічних речовин, в природі; використовувати хімічні методи дослідження для вирішення прикладних завдань природокористування; користуватися навчальною, методичною та довідковою літературою з хімії; вирішувати проблемні (ситуаційні задачі); використовувати набуті знання, уміння і навички для вирішення практичних і професійних завдань.

5. Пререквізити. Викладання курсу «Хімія» забезпечують дисципліни, які засвоювалися здобувачами вищої освіти під час навчання у середній загальноосвітній школі, зокрема «Хімія», «Біологія»; дисципліни, які вивчаються на першому курсі, зокрема «Фізика», «Математика».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Комп'ютер.
2. Презентаційний мультимедійний матеріал.
3. Тексти лекцій.
4. Тестові завдання за темами розділів.
5. Завдання для поточного контролю знань студентів.
6. Таблиці за темами.
7. Комплекти хімічного посуду та реактивів відповідно до теми кожного заняття.
8. Прилади: центрифуга лабораторна, водяна баня, рН-метр, термостат.

7. Схеми курсу

Тема, план	
Тема 1. Основні поняття і закони хімії. Будова атома та періодична система хімічних елементів Д.І.Менделєєва	лекція
Тема 2. Хімічний зв'язок і будова молекул	лекція
Тема 3. Основні закономірності перебігу хімічних реакцій	лекція
Тема 4. Розчини	лекція
Тема 5. Окисно-відновні реакції. Координаційні (комплексні) сполуки	лекція
Тема 6. Елементи I-A, II-A, III-A, IV-A груп та їх сполуки	лекція
Тема 7. Елементи V-A, VI-A, VII-A груп та їх сполуки	лекція
Тема 8. d-елементи	лекція
Тема 9. Теорія хімічної будови органічних сполук. Вуглеводні	лекція
Тема 10. Спирти. Феноли. Альдегіди. Кетони	лекція
Тема 11. Карбонові кислоти. Естери. Жири	лекція
Тема 12. Вуглеводи	лекція
Тема 13. Нітрогенвмісні органічні сполуки	лекція
Правила техніки безпеки в хімічній лабораторії. Генетичний зв'язок між класами неорганічних сполук	лабораторна робота
Вплив різних факторів на швидкість хімічної реакції	лабораторна робота
Реакції у розчинах електролітів	лабораторна робота
Вплив концентрації розчину та температури на перебіг процесів гідролізу солей	лабораторна робота
Дослідження впливу середовища на окисно-відновні властивості сполук	лабораторна робота
Одержання координаційних сполук і дослідження їх хімічних властивостей	лабораторна робота
Вивчення властивостей s-елементів. Вивчення властивостей p-елементів III A, IV A груп	лабораторна робота
Вивчення властивостей p-елементів VA, VIA, VIIA груп	лабораторна робота
Вивчення властивостей d – елементів	лабораторна робота
Одержання насичених вуглеводнів і вивчення їх властивостей	лабораторна робота
Одержання ненасичених вуглеводнів і вивчення їх властивостей	лабораторна робота

Одержання ароматичних вуглеводнів і вивчення їх властивостей	лабораторна робота
Дослідження властивостей одноатомних та багатоатомних спиртів. Одержання альдегідів та вивчення їх хімічних властивостей	лабораторна робота
Одержання карбонових кислот та вивчення їх хімічних властивостей	лабораторна робота
Вивчення властивостей вуглеводів та ліпідів	лабораторна робота
Вивчення властивостей амінів. Якісні реакції на аміно-кислоти	лабораторна робота

8. Підсумковий контроль – залік, за умов виконання вимог навчальної програми.

Подільський державний аграрно-технічний університет
Інженерно-технічний факультет
Кафедра фізичного виховання

Назва курсу	Фізичне виховання
Викладач (-і)	Степанков Сергій Петрович
Профайл викладача (-ів)	https://pdatu.edu.ua/pro-universytet/kafedra-fizichnogo-vikhovannya.html
Контактний тел.	+380677998820
E-mail:	Stepankov.Serhiy@gmail.com
Консультації	<i>Очні консультації:</i> к-сть годин 2 години по середах кожного тижня за присутності в університеті

1. Коротка анотація до курсу - Навчальна дисципліна «Фізичне виховання» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 204 «Технології виробництва і переробки продукції тваринництва» освітнього ступеня «Бакалавр» спеціалізація «Кінологія».

2. Мета та цілі курсу - є формування фізичної культури студента і здатності реалізувати її в соціально-професійній, фізкультурно-спортивній діяльності та в сім'ї.

Заняття з фізичного виховання передбачають вирішення таких виховних, освітніх та оздоровчих завдань:

- виховання потреби у фізичному самовдосконаленні і здоровому способі життя;
- формування системи теоретичних знань і практичних умінь у сфері фізичної культури;
- забезпечення необхідного рівня професійної готовності майбутніх фахівців, який включає фізичну підготовленість, тренованість, працездатність, розвиток професійно значущих фізичних якостей та психомоторних здібностей;
- повноцінне використання засобів фізичної культури для профілактики захворювань, збереження та зміцнення здоров'я, оволодіння уміннями з самоконтролю у процесі фізкультурно-спортивних занять;

- залучення студентів до активної фізкультурно-спортивної діяльності щодо засвоєння цінностей фізичної культури та набуття досвіду використання отриманих знань для всебічного розвитку особистості.

3. Формат курсу - Очний

Курс має структуру, завдання, систему оцінювання.

4. Результати навчання – знати :

- систему фізичного виховання у ВНЗ;
- основи здорового способу життя студента;
- оздоровче і прикладне значення занять фізичною культурою і спортом;
- основи раціонального харчування;
- основи методики загартування;
- правила гри з видів спорту;

уміти:

- самостійно виконувати фізичні вправи, комплекси вправ ранкової гімнастики і виконувати їх;
- володіти технічною підготовкою гри та суддівською практикою у футбол, волейбол, баскетбол, настільний теніс, гандбол, у легкій атлетиці;
- займатися одним із обраних видів спорту;
- щоденно виконувати загартувальні процедури.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	-
лабораторні заняття/ курсовий проект	120
самостійна робота	0

6. Ознаки курсу:

Рік викладання	семестр	спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова\ вибіркова компонента
2020-2021	1, 2	204 (кінологія)	перший	Обов'язкова компонента (О)

7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Тренажери.
2. Спортивний інвентар.
2. Мультимедійний матеріал по видах спорту.
4. Тексти методичних рекомендацій

8. Схема курсу

Тиж. /дата /год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
Згідно розкладу	Тема 1. <u>Легка атлетика.</u> Тема 1. 1. Вправи загального розвитку та спеціально- підготовчі вправи. Техніка бігу на короткі дистанції.	практичне заняття
Згідно розкладу	Тема 1. 2. Оволодіння та удосконалення техніки естафетного бігу.	практичне заняття
Згідно розкладу	Тема 1.3. Розвиток швидкісно-силових якостей засобом стрибкових вправ.	практичне заняття
Згідно розкладу	Тема 1.4. Контроль виконання технічних елементів.	практичне заняття

Тиж. /дата /год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
	Виконання контрольних нормативів Т1 і Т2.	
Згідно розкладу	Тема 2. <u>Футбол, гандбол, теніс настільний.</u> Тема 2.1.Вправи загального розвитку, спеціально - підготовчі вправи футболістів (тенісистів, гандболістів). Оволодіння та удосконалення техніки гри у футбол.	практичне заняття
Згідно розкладу	Тема 2.2.Контроль розвитку швидкісно-силових якостей. Контроль виконання технічних елементів і нормативів Т3 і Т4.	практичне заняття
Згідно розкладу	Тема 3. <u>Атлетизм.</u> Тема 3.1. Сприяння розвитку сили та статичної витривалості на організм студента засобами силової підготовки.	практичне заняття
Згідно розкладу	Тема 3.2. Розвиток загальної координації та рівноваги	практичне заняття
Згідно розкладу	Тема 3.3. Контроль виконання технічних елементів. Виконання контрольних нормативів Т5 і Т6.	практичне заняття
Згідно розкладу	Тема 4. <u>Волейбол.</u> Тема 4.1. Вправи загального розвитку, спеціально-підготовчі вправи волейболістів. Оволодіння та удосконалення техніки гри у волейбол.	практичне заняття
Згідно розкладу	Тема 4.2. Контроль виконання технічних елементів. Виконання контрольних нормативів Т1 і Т2.	практичне заняття

Тиж. /дата /год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
Згідно розкладу	Тема 5. <u>Баскетбол.</u> Тема 5.1. Оволодіння та удосконалення техніки та тактики гри у баскетболі .	практичне заняття
Згідно розкладу	Тема 5.2. Контроль виконання технічних елементів. Виконання контрольних нормативів Т3 і Т4.	практичне заняття
Згідно розкладу	Тема 6. <u>Легка атлетика.</u> Тема 6.1. Удосконалення координаційних здібностей та техніки штовхання ядра.	практичне заняття
Згідно розкладу	Тема 6.2. Удосконалення техніки бігу на короткі дистанції (низький старт,стартовий розгін,біг по дистанції,фінішування)	практичне заняття
Згідно розкладу	Тема 6.3.Розвиток швидкісно-силових якостей засобом стрибкових вправ.	практичне заняття
Згідно розкладу	Тема 6.4. Контроль виконання технічних елементів. Виконання контрольних нормативів Т5 і Т6..	практичне заняття

9. Система оцінювання та вимоги

№ з/П	Види роботи	Форми контролю та звітності	Параметри оцінки	Максимальна кількість балів
І. Поточне оцінювання				
1.1	Підготовка до практичних занять	Активна робота студента, виконання завдань, тестів на заняттях	15 балів	15
1.2	Участь у спортивних змаганнях		5 балів	5
1.3	Тестові завдання з видів спорту	Оцінювання якості знань, правильність та повнота відповідей про предмет	8 балів	8
1.4	Контроль виконання технічних елементів. Виконання контрольних нормативів	Перевірка результатів виконання практичних робіт	6 балів (12 тестових завдань)	72
ВСЬОГО БАЛІВ				100

Силабус

Подільський державний аграрно-технічний університет
Факультет ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
кафедра гігієни тварин та ветзабезпечення кінологічної служби НПУ

Назва курсу	МІКРОБІОЛОГІЯ
E-mail:	suprovycht@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=352

1. Коротка анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Мікробіологія» є однією із обов'язкових дисциплін в процесі підготовки бакалавра з технології виробництва та переробки продукції тваринництва. Предметом дисципліни є морфологічні групи бактерій, розміри бактерій, постійні та непостійні органоїди бактерійної клітини, відмінність між еукаріотами і прокаріотами, сучасна міжнародна класифікація бактерій, головні таксономічні категорії бактерій, особливості морфології спірохет, лептоспір, актиноміцетів, мікоплазм, рикетсій, хламідій. морфологія та будова мікроскопічних грибів, вплив фізичних, хімічних і біологічних факторів на мікроорганізми, антибіотики, їх продуценти, методи визначення активності антибіотиків, генетику і селекцію мікроорганізмів, фізіологію мікроорганізмів, принципи культивування мікробів, роль мікроорганізмів у перетворенні речовин у природі, екологію мікроорганізмів, біологічні властивості збудників зооантропонозів.

2. Мета та цілі курсу

Основною метою вивчення предмету є сформувати у студента систему знань і практичних навичок з питань систематики, морфології, фізіології, екології, генетики мікроорганізмів, виникнення і поширення інфекційних захворювань, механізму формування імунітету, методів лабораторного аналізу мікрофлори кормів, молочнокислих продуктів, м'яса, яєць, сільськогосподарської та промислової сировини рослинного і тваринного походження.

3. Формат курсу - Змішаний - курс, що має очну складову і супровід в системі Moodle, включає структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

4. Результати навчання

В результаті вивчення дисципліни студенти мають бути здатні стерилізувати лабораторний посуд, інструменти, необхідні для проведення лабораторних досліджень; виготовляти штучні поживні середовища та проводити на них посіви збудників інфекційних хвороб

бактеріального походження; виготовляти та фарбувати мазки-відбитки з органів і тканин тварин та досліджувати їх під мікроскопом з метою виявлення патологічних змін або присутності сторонніх мікроорганізмів; володіти різними методами мікробіологічних досліджень; самостійно виконувати лабораторний аналіз кормових субстратів та продуктів тваринництва.

5. Пререквізити: здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом курсу «Анатомія тварин»», «Органічна хімія».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Комп'ютер з відеопроєктором та переносним екраном.
2. Презентаційний мультимедійний матеріал.
3. Лабораторні прилади.
4. Тексти лекцій.
5. Методичні вказівки для виконання лабораторно- практичних занять.
6. Методичні вказівки для виконання самостійної роботи.
7. Повний перелік контрольних питань з навчальної дисципліни.
8. Тестові завдання для проведення поточного контролю.
9. Moodle.

7. Схема курсу

Тема, план	
ТЕМА 1 Вступ в дисципліну. Відмінність між еукаріотами і прокаріотами.	лекція
ТЕМА 2. Сучасна міжнародна класифікація бактерій.	лекція, самостійна робота
ТЕМА 3. Будова і біологічні властивості грибів, актиноміцетів та вірусів.	лекція, самостійна робота
ТЕМА 4. Фізіологія мікроорганізмів.	лекція, самостійна робота
ТЕМА 5. Вплив факторів зовнішнього середовища на мікроби.	лекція
ТЕМА 6. Екологія мікроорганізмів.	лекція
ТЕМА 7. Мікробіологія молока, молочнокислих продуктів, м'яса, яєць	лекція, самостійна робота
ТЕМА 8. Поняття про імунітет. Види імунітету.	лекція, самостійна робота

Тема, план	
ТЕМА 9. Загальна характеристика збудників бактеріальних інфекцій	лекція
ТЕМА 10. Збудники вірусних інфекцій. . Збудники хвороб грибної етіології	лекція, самостійна робота
Бактеріологічна лабораторія та її задачі. Особливості роботи в лабораторії, правила техніки безпеки. Типи світлових мікроскопів, імерсійна системи. Морфологія бактерій. Морфологія актиноміцетів і грибів.	лабораторна
Виготовлення і фіксація мазків. Фарбування бактеріальних препаратів.	лабораторна
Методи стерилізації і лабораторна апаратура Приготування живильних середовищ.	лабораторна
Техніка посіву мікроорганізмів на живильні середовища, виділення чистих культур.	лабораторна
Культуральні і ферментативні властивості мікроорганізмів. Визначення чутливості мікроорганізмів до антибіотиків.	лабораторна
Санітарно-мікробіологічне дослідження повітря, води і ґрунту.	лабораторна
Санітарно-мікробіологічне дослідження молока і молочних продуктів.	лабораторна
Мікроскопічне дослідження збудників бактеріальних інфекцій	лабораторна

8. Підсумковий контроль – залік, за умов виконання вимог навчальної програми.

Силабус
Подільський державний аграрно-технічний університет
Факультет ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
Кафедра ветеринарного акушерства, внутрішньої патології та хірургії

Назва курсу	Технологія відтворення тварин
E-mail:	v.p.mizyk@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/index.php?categoryid=159

1. Коротка анотація до курсу - Навчальна дисципліна «Технологія відтворення тварин» є однією із профільюючих дисциплін у підготовці здобувачів спеціальності 204 ТВППТ освітнього ступеня „Бакалавр” на основі ОКР «Молодший спеціаліст».

Висвітлює основні напрями біотехнології розмноження тварин з урахуванням екологічних та технологічних процесів у відтворенні; вивчає фізіологічні процеси в організмі, і безпосередньо у статевих органах самок свійських тварин протягом репродуктивного життя.

2. Мета та цілі курсу - підготувати фахівця, здатного розв'язувати завдання та проблемні питання у галузі біотехнології відтворення тварин, який на достатньо високому рівні може проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо фізіологічного стану тварин, проводити штучне осіменіння тварин різними методами; організовувати, здійснювати і контролювати документообіг під час професійної діяльності, а також впроваджувати іновачійні технології у практику.

3. Формат курсу – Змішаний - курс, що має очну складову і супровід в системі Moodle, включає структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

4. Результати навчання – знати морфологічні та фізіологічні основи відтворення тварин, техніку і технологію отримання, оцінки, зберігання та транспортування сперми; особливості перебігу статевих циклів у сільсько-господарських і домашніх тварин, технологію штучного осіменіння самок;

уміти пояснювати сутність та динаміку розвитку фізіологічних процесів, які виникають в організмі тварин під впливом статевих гормонів та факторів зовнішнього середовища; пояснювати особливість формування перебігу та проявів статевого циклу у різних видів сільськогосподарських тварин; знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики тітки, статевого збудження і охоти, проводити штучне осіменіння тварин різними методами; пропонувати інноваційні підходи для вирішення проблемних ситуацій професійного або соціального походження; формувати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання та годівлі тварин.

5. Пререквізити – здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів - «Анатомія свійських тварин», «Гістологія, цитологія, ембріологія», «Фізіологія тварин» та «Методика наукових досліджень».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Комп'ютер з відеопроєктором та переносним екраном.
2. Презентаційний мультимедійний матеріал.
3. Лабораторні прилади та установки.
4. Тексти лекцій.
5. Роздатковий ілюстративний матеріал.

7. Схема курсу:

Тема, план	
ТЕМА1.Морфологічні та фізіологічні особливості статевих органів самців.	Лекція
ТЕМА 2. Фізіологічні основи та техніка одержання сперми від плідників. Гальмування статевих рефлексів	Лекція
ТЕМА 3. Сперма, її склад і фізико-хімічні властивості	Лекція
ТЕМА 4.Оцінювання якості сперми	Лекція
ТЕМА 5. Розрідження сперми.	Лекція
ТЕМА 6. Зберігання та транспортування сперми.	Лекція
ТЕМА 7. Морфологічні особливості статевих органів самок. Статевий цикл. Нейро-гуморальна регуляція статевої функції	Лекція
ТЕМА 8. Штучне осіменіння корів і телиць.	Лекція

ТЕМА 9. Штучне осіменіння овець і кіз.	Лекція
ТЕМА 10. Штучне осіменіння кобил.	Лекція
ТЕМА 11. Штучне осіменіння свиней.	Лекція
ТЕМА 12. Технологія штучного осіменіння птахів.	Лекція
ТЕМА 13. Технологія штучного осіменіння сук.	Лекція
ТЕМА 14. Організація штучного осіменіння.	Лекція
Морфологічні особливості та фізіологічні особливості статевих органів самців свій-ських тварин.	Лабораторне заняття
Вивчення будови штучних вагін та під-готовка їх до застосування. Отримання спер-ми від самця (бугая, барана, кнура, жеребця.	Лабораторне заняття
Органолептичне та мікроскопічне оцінювання якості сперми. Вплив умов зовнішнього се-редовища на сперміїв. Оцінка якості сперми за концентрацією сперміїв у еякуляті.	Лабораторне заняття
Вивчення та виготовлення середовищ для розрідження і зберігання сперми плідників різних видів тварин. Методика розрідження. Ступінь розрідження та оцінювання роз-рідженої сперми.	Лабораторне заняття
Зберігання та визначення живучості спер-міїв. Методика заморожування сперми в рідкому азоті, розморожування сперми і оцінювання її якості.	Лабораторне заняття
Морфологічні особливості будови статевих органів самок. Статевий цикл, діагностика тічки статевого збудження, охоти та ову-ляції. Вибір оптимального часу осіменіння самок.	Лабораторне заняття
Техніка штучного осіменіння корів, телиць. овець, кіз, свиноматок та кобил	Лабораторне заняття
Технологія штучного осіменіння птахів.	Лабораторне заняття

8. Підсумковий контроль – екзамен, за умов виконання вимог навчальної програми.

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
факультет/інститут ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
кафедра технології виробництва продукції тваринництва та кінології

Назва курсу	<i>Годівля тварин і технологія кормів</i>
E-mail:	<i>vbutschk@ukr.net</i>
Сторінка курсу в системі Moodle	<i>http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1451</i>

1. Коротка анотація до курсу - Навчальна дисципліна «Годівля тварин і технологія кормів» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» освітнього ступеня «Бакалавр» на базі ОКР «Молодший спеціаліст». Поживна цінність і технологія кормів, нормування і організація годівлі жуйних тварин. Нормування і організація годівлі моногастричних тварин. Нормування і організація годівлі птиці та хутрових звірів. Вид контроль іспит.

2. Мета та цілі курсу - Основною метою викладання дисципліни «Годівля тварин і технологія кормів» є сформувати у здобувача систему знань і навичок з оцінки поживності та раціонального використання кормів, а також нормування і організації науково обґрунтованої годівлі різних видів сільськогосподарських тварин.

3. Формат курсу – Змішаний - курс, що має очну складову і супровід в системі Moodle, включає структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

4. Результати навчання - - Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. Здатність до здійснення саморегуляції та ведення здорового способу життя, здатність до адаптації та дії в новій ситуації. Прагнення до збереження навколишнього середовища. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва. Здатність використовувати сучасні знання про способи відтворення, закономірності

індивідуального розвитку та розведення, тварин для ефективного ведення галузі тваринництва. Знання основних технологій заготівлі, виробництва та зберігання кормів. Здатність застосовувати базові знання з економіки, організації та менеджменту у виробництві і використанні в годівлі сільськогосподарських тварин кормів різних груп.

5. Пререквізити - здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів «Хімія», «Фізіологія», «Виробництво, зберігання та контроль якості кормів»

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання – комп'ютер з відеопроєктором та переносним екраном, презентаційний мультимедійний матеріал, лабораторні прилади та установки, тексти лекцій, роздатковий ілюстративний матеріал, тестові завдання для контролю, колекція відеофільмів, програма «Раціон».

7. Схема курсу

Тема, план	
Раціональне використання кормової бази тваринництва. Основні елементи нормованої годівлі тварин. Годівля сухостійних корів і нетелів	Навчальна практика
Вступ. Хімічний склад кормів Перетравність поживних речовин – перший етап живлення організму	Лекція
Енергетична поживність кормів та раціонів	Лекція
Протеїнова, вуглеводнева та жирова поживність кормів Мінеральна та вітамінна поживність кормів	Лекція
Зелені та грубі корми	Лекція
Соковиті корми	Лекція
Концентровані корми та відходи технічних виробництв	Лекція
Раціональне використання кормової бази тваринництва	Лекція
Основні елементи нормованої годівлі тварин. Годівля сухостійних корів і нетелів	Лекція
Годівля дійних корів та бугаїв-плідників протягом виробничого циклу	Лекція
Годівля телят у молочний період Годівля ремонтного молодняку великої рогатої худоби	Лекція
Годівля великої рогатої худоби при виробництві яловичини	Лекція
Годівля овець і кіз. Годівля вівцематок та баранів-плідників Особливості годівлі молодняку овець	Лекція
Особливості нормування годівлі свиней. Годівля кнурів-плідників та свиноматок	Лекція
Годівля поросят-сисунів Годівля ремонтного молодняку свиней Вирощування на м'ясо та відгодівля свиней	Лекція
Годівля коней	Лекція

Нормування годівлі птиці. Годівля маточного поголів'я птиці	Лекція
Годівля молодняку сільськогосподарської птиці	Лекція
Годівля травоядних та м'ясоїдних хутрових тварин	Лекція
Вступ. Хімічний склад кормів Перетравність поживних речовин – перший етап живлення організму	Лабораторна робота
Енергетична поживність кормів та раціонів	Лабораторна робота
Протеїнова, вуглеводнева та жирова поживність кормів Мінеральна та вітамінна поживність кормів	Лабораторна робота
Зелені та грубі корми	Лабораторна робота
Соковиті корми	Лабораторна робота
Концентровані корми та відходи технічних виробництв	Лабораторна робота
Рациональне використання кормової бази тваринництва	Лабораторна робота
Основні елементи нормованої годівлі тварин. Годівля сухостійних корів і нетелів	Лабораторна робота
Годівля дійних корів та бугаїв-плідників протягом виробничого циклу	Лабораторна робота
Годівля телят у молочний період Годівля ремонтного молодняку великої рогатої худоби	Лабораторна робота
Годівля великої рогатої худоби при виробництві яловичини	Лабораторна робота
Годівля овець і кіз. Годівля вівцематок та баранів-плідників Особливості годівлі молодняку овець	Лабораторна робота
Особливості нормування годівлі свиней. Годівля кнурів-плідників та свиноматок	Лабораторна робота
Годівля поросят-сисунів Годівля ремонтного молодняку свиней Вирощування на м'ясо та відгодівля свиней	Лабораторна робота
Годівля коней	Лабораторна робота
Нормування годівлі птиці. Годівля маточного поголів'я птиці	Лабораторна робота
Годівля молодняку сільськогосподарської птиці	Лабораторна робота
Годівля травоядних та м'ясоїдних хутрових тварин	Лабораторна робота

8. Підсумковий контроль – екзамен, за умов виконання вимог навчальної програми.

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
факультет ветеринарної медицини і технологій в тваринництві
кафедра технології виробництва продукції тваринництва та кінології

Назва курсу	Генетика та розведення тварин
E-mail:	shuplyk1@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	

1. Коротка анотація до курсу – курс генетика та розведення тварин, для студентів спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» першого «Бакалаврського» рівня на основі «молодшого спеціаліста» є обов'язковою, дає їм теоретичні та практичні знання з питань: закономірностей успадкування ознак, хромосомної теорії спадковості, генетики статті, мутаційної і модифікаційної мінливості, генетичних основ індивідуального розвитку, хромосомної теорії спадковості, генетики статі, походження сільськогосподарських тварин, індивідуального розвитку, конституції, екстер'єру, продуктивності сільськогосподарських тварин, відбору та підбору і методів розведення. Вид контролю екзамен.

2. Мета та цілі курсу – ознайомити студентів з основами генетики методами розведення тварин, збереження генетичного різноманіття порід сільськогосподарських тварин і птиці. Курс ґрунтується на основі фундаментальної і загально-професійної підготовки з анатомії, фізіології, біохімії, та інших наук. Генетика і розведення тварин є базовим для подальшого оволодіння спеціальних курсів: технологія виробництва молока і яловичини, свинарства, птахівництва та дисциплін конярство, вівчарство, селекція і племінна справа.

3. Формат курсу: Змішаний - курс, що має очну складову і супровід в системі Moodle, включає структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

4. Результати навчання - Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. Здатність до здійснення саморегуляції та ведення здорового способу життя, здатність до адаптації та дії в новій ситуації. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Прагнення до збереження навколишнього середовища. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Знання основних технологій заготівлі, виробництва та зберігання кормів. Здатність до складання добових раціонів для різних видів і статеві-вікових груп тварин та організації нормованої їх годівлі з урахуванням річної потреби підприємства в кормах. Здатність застосовувати різні системи та способи утримання сільськогосподарських тварин та контролювати і оптимізувати мікроклімат технологічних приміщень. Здатність застосовувати базові знання з економіки, організації та менеджменту у виробництві і переробці продукції тваринництва. Здатність застосовувати знання з біології великої рогатої худоби під час догляду та експлуатації в сучасних технологіях виробництва молока і яловичини. Здатність застосовувати знання з біології та господарськокорисних ознак свиней під час їх вирощування за сучасних технологій виробництва свинини. Здатність застосовувати знання з біології та біологічних ознак різних видів, порід і кросів птиці за сучасних технологій виробництва продукції птахівництва. Здатність застосовувати знання з морфології, фізіології та біохімії тварин для ефективного ведення галузі тваринництва. Базові знання з організації й управління технологічним процесом переробки продукції тваринництва. Здатність аналізувати господарську діяльність тваринницького підприємства, вести первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати. Здатність використовувати професійно-профільні знання й практичні навички для забезпечення проведення гігієнічних, ветеринарно-санітарних і профілактичних заходів на фермах та інших об'єктах із виробництва і переробки продукції тваринництва.

5. Пререквізити – оволодіти курсами, на яких базується генетика і розведення тварин: фізіологія, біохімія, анатомії та ін.

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання – презентації до лекцій, альбоми порід сільськогосподарських тварин, робочі зошити для виконання лабораторних робіт, тестові завдання для контролю знань в розрізі тем, контрольні питання для проведення екзамену, стенди та плакати по темах, колекція відеофільмів, каталоги бугаїв плідників різних років використання, колекція муляжів сільськогосподарських тварин, програма «Біометрія» для проведення розрахунків селекційних ознак, методичні розробки для проведення комплексних контрольних робіт.

7. Схема курсу

Тема, план	
1. Вступ. Генетика як біологічна наука. 2. Закономірності успадкування ознак. 3. Хромосомна теорія спадковості.	Лекція Лекція Лекція
1. Генетика статі. 2. Мутаційна мінливість. 3. Модифікаційна мінливість.	Лекція Лекція Лекція
1. Генетичні основи індивідуального розвитку. 2. Закономірності успадкування ознак.	Лекція Лабораторна робота
1. Генетичний поліморфізм білків та груп крові. 2. Хромосомна теорія спадковості.	Лекція. Лабораторна робота
1. Генетична інженерія. 2. Генетика статі	Лекція Лабораторна робота
1. Одомашнення, походження с.-г. тварин. Вчення про породу. 2. Мутаційна мінливість. 3. Модифікаційна мінливість.	Лекція Лабораторна робота Лабораторна робота
1. Індивідуальний розвиток сільськогосподарських тварин 2. Генетичні основи індивідуального розвитку. 3. Генетичний поліморфізм білків та груп крові.	Лекція Лабораторна робота Лабораторна робота
1. Конституція сільськогосподарських тварин. 2. Індивідуальний розвиток сільськогосподарських тварин.	Лекція Лабораторна робота
1. Екстер'єр сільськогосподарських тварин 2. Екстер'єр сільськогосподарських тварин	Лекція Лабораторна робота
1. Продуктивність сільськогосподарських тварин. 2. Продуктивність сільськогосподарських тварин	Лекція Лабораторна робота
1. Теоретичні основи відбору. 2. Теоретичні основи відбору. 3. Теоретичні основи племінного підбору. Методи, форми підбору.	Лекція Лабораторна робота Лабораторна робота
1. Теоретичні основи племінного підбору. Методи, форми підбору. 2. Методи розведення тварин	Лекція Лабораторна робота
1. Методи розведення тварин.	Лекція

8. Підсумковий контроль – екзамен, за умов виконання вимог навчальної програми

СИЛАБУС
Подільський державний аграрно-технічний університет
Факультет ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
Кафедра гігієни тварин та ветеринарного забезпечення кінологічної служби
Національної поліції України

Назва курсу	ГІГІЄНА ТВАРИН
E-mail:	layter.moskalyuk1977@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=251

1.Коротка анотація до курсу: Навчальна дисципліна «Гігієна тварин» є однією із прикладних дисциплін у підготовці здобувачів ОС «Бакалавр» спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» ОПП «Кінологія» на основі ОКР «Молодший спеціаліст», яка вивчає охорону і зміцнення здоров'я тварин раціональними заходами утримання, годівлі, вирощування і догляду за ними, що забезпечують високу працездатність службових собак та продуктивність сільськогосподарських тварин. *Короткий зміст дисципліни:* Гігієна тварин включає основні положення про охорону здоров'я та попередження захворювань тварин, підвищення їх продуктивності та одержання високоякісної тваринницької продукції та збереження працездатності службових собак. Вона складається з двох частин: загальної та спеціальної. В загальній частині викладаються характеристики повітряного середовища, ґрунту, води, кормів, гігієнічні вимоги до джерел питної води, водопостачання та напування тварин; викладаються загальні вимоги до тваринницьких приміщень та їх внутрішнього обладнання, догляду за тваринами. В спеціальній частині Гігієни тварин розглядаються прикладні питання гігієнічних вимог до систем та способів утримання, гігієни годівлі та догляду за різними видами та статеві-віковими групами тварин, включаючи велику рогату худобу, коней, свиней, овець, птахів, кролів та хутрових звірів, бджіл, риб тощо. Особлива увага приділяється ролі гігієнічних вимог у службовому собаківництві. Дисципліна також виховує у здобувачів здатність спілкуватися з нефахівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей) та працювати в міжнародному контексті.

2. Мета та цілі курсу: Метою курсу «Гігієна тварин» для майбутніх бакалаврів з технології виробництва і переробки продукції тваринництва спеціалізації «Кінологія» є набуття необхідних знань і практичних навиків з організації та проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів у тваринницьких господарствах, на транспорті та підприємствах, що займаються переробкою продукції та сировини тваринного походження для забезпечення охорони здоров'я тварин раціональними методами утримання, годівлі та напування, догляду за ними для отримання високої працездатності та продуктивності. Студент повинен володіти такими загальними компетенціями як здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, здатністю проведення досліджень на відповідному рівні, прийняттям обґрунтованих рішень, забезпечувати якість виконуваних робіт, спілкуватися з нефахівцями своєї галузі, працювати в міжнародному контексті. Також володіти фаховими компетенціями як: здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності, розробляти стратегії безпечного, санітарно-обумовленого утримання тварин, оберігати довкілля від забруднення відходами тваринництва, та здійснювати просвітницьку діяльність серед

фахівців, працівників галузі та населення.

3. Формат курсу:

Змішаний - курс, що має очну та заочну складову і супровід в системі Moodle, включає структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

4. Результати навчання: У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: вплив факторів зовнішнього середовища на організм тварин, оптимальні параметри мікроклімату та вимоги до утримання різних видів та статеві-вікових груп тварин, методи контролю за мікрокліматом повітряного середовища, води, кормів, проводити ветеринарно-санітарну оцінку тваринницьких приміщень, їх внутрішнього обладнання; методи і засоби проведення дезінфекції, дезінсекції, дератизації та дезодорації тваринницьких об'єктів: вміти проводити санітарно-топографічне обстеження території тваринницьких ферм; давати комплексну ветеринарно-санітарну оцінку тваринницьких приміщень, аналізувати ефективність роботи систем життєзабезпечення у них (вентиляції, каналізації, роздачі кормів та напування); проводити санітарно-топографічне обстеження вододжерел та оцінку якості води, кормів для тварин; розробляти заходи по недопущенню забруднення довкілля відходами виробництва тваринницької продукції, організовувати проведення ветеринарно-санітарних заходів у службовому собаководстві, скотарстві, конярстві, свинарстві, вівчарстві, птахівництві тощо. Бакалавр з технології виробництва і переробки продукції тваринництва повинен володіти здатністю застосовувати знання у практичних ситуаціях, приймати обґрунтовані рішення, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності; розробляти стратегії безпечного, санітарно-обумовленого утримання тварин; оберігати довкілля від забруднення відходами тваринництва. Дисципліна формує у студентів основи профілактичного мислення.

5. Переквізити: здобувач вищої освіти повинен володіти дисциплінами: фізіологією, біохімією, мікробіологією, годівлею.

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання:

1. Комп'ютер з електронним проектором та переносним екраном.
2. Відеофільми.
3. Презентаційний мультимедійний матеріал для лекцій і лабораторних занять.
4. Прилади (термометри, психрометри, анеометри, кататермометри, газоаналізатори, люксметри).
5. Повні тексти лекцій, інструктивний матеріал.
6. Методичні рекомендації до лабораторних занять та самостійної роботи.
7. Тестові завдання для проведення поточних та рубіжних контрольних робіт.

7. Схема курсу

Тема	Форма заняття
Тема 1. Вступ. Повітряне середовище та його гігієнічне значення. Фізичні властивості повітря	лекція
Тема 2. Погода, клімат та мікроклімат тваринницьких приміщень.	лекція
Тема 3. Газовий склад атмосферного повітря та повітря тваринницьких приміщень.	лекція, самостійна робота
Тема 4. Ветеринарно-санітарні вимоги до приміщень. Санітарно-гігієнічний контроль і будівництва тваринницьких об'єктів	лекція, самостійна робота
Тема 5. Гігієнічне оцінювання систем вентиляції, каналізації, освітлення та обігріву приміщень. Переробка відходів тварин.	лекція, самостійна робота
Тема 6. Гігієнічне значення ґрунту та його санітарна охорона від забруднення. Самоочищення ґрунту Утилізація гною та трупів тварин	лекція, самостійна робота
Тема 7. Санітарно-гігієнічні вимоги до води, водозабезпечення та напування тварин.	лекція, самостійна робота
Тема 8. Методи покращення якості питної води: очистки і знезараження.	лекція
Тема 9. Ветеринарно-санітарні вимоги до кормів та годівлі тварин.	лекція, самостійна робота
Тема 10. Гігієна утримання тварин у літній період. Гігієна догляду за тваринами. Етологія, адаптація та акліматизація тварин. Стрес та його профілактика.	лекція
Тема 11. Гігієна великої рогатої худоби . Гігієна свиней.	лекція, самостійна робота
Тема 12. Гігієна коней. Гігієна овець та кіз.	лекція, самостійна робота
Тема 13. Гігієна сільськогосподарської птиці. Гігієна службових собак.	лекція, самостійна робота
Тема 16. Зоогігієнічний контроль температурного режиму. Контроль гігromетричних показників повітря. Визначення атмосферного тиску. Зоогігієнічний контроль швидкості руху і охолоджуючої здатності повітря.	лабораторне заняття
Тема 17. Нормування освітленості тваринницьких приміщень та опромінення тварин штучними джерелами опромінення. Визначення інтенсивності шуму та іонізації повітря у тваринницьких приміщеннях. Гігієнічна оцінка напруженості електромагнітного поля в тваринницьких	лабораторне заняття

приміщеннях.	
Тема 18. Зоогігієнічний контроль вмісту шкідливих газів. Зоогігієнічний контроль запиленості і бактеріальної забрудненості повітря. Сумарна технологічна оцінка результатів дослідження параметрів мікроклімату в тваринницьких приміщеннях за Марковим-Демчуком.	лабораторне заняття
Тема 19. Санітарно-гігієнічні вимоги до приміщень. Теоретичні основи розрахунків вентиляції тваринницьких приміщень. Санітарно-гігієнічні вимоги до приміщень. Тепловий баланс приміщень. Нульовий тепловий баланс.	лабораторне заняття
Тема 20. Практичне заняття на фермі, у тваринницькому приміщенні. Дати зоогігієнічну оцінку генплану тваринницької ферми та сан. благоустрою її території. Провести оцінку території тв. ферми щодо місця розташування відносно населеного пункту, проїжджих доріг, наявності зелених насаджень, огорожі, санпропускника, дезбар'єру; охарактеризувати територію ферми: зонування, тип забудови, наявність вигульних майданчиків, стан під'їзних доріг. Провести комплексну оцінку твар. приміщення (бальну оцінку мікроклімату, ефективність роботи систем вентиляції та каналізації)	практичне заняття, самостійна робота
Тема 21. Фізико-хімічні властивості ґрунту. Санітарна охорона ґрунту від забруднення, самоочищення ґрунту методи утилізації гною та трупів тварин.	лабораторне заняття
Тема 22. Санітарно-гігієнічні вимоги до питної води. Паспортизація джерел водопостачання. Правила відбору та пересилки проб води для лабораторного дослідження. Санітарно-гігієнічний контроль фізичних властивостей води. Лабораторна оцінка хімічного складу питної води.	лабораторне заняття
Тема 23. Методи очистки та знезараження питної води. Хлорування води. Визначення вмісту активного хлору у хлорному вапні, хлорпотреби, залишкового хлору у хлорованій воді. Дехлорування води.	лабораторне заняття
Тема 24. Санітарно-гігієнічна оцінка якості кормів. Правила відбору проб різних видів кормів для лабораторного дослідження. Органолептична та лабораторна оцінка якості кормів.	лабораторне заняття

8. Підсумковий контроль – екзамен, за умов виконання вимог навчальної програми.

СИЛАБУС

**Подільський державний аграрно-технічний університет
факультет ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
кафедра технології виробництва продукції тваринництва та кінології**

Назва курсу	Технології виробництва продукції птахівництва
E-mail:	pustovanatasha@ukr.net
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=492

1. Коротка анотація до курсу – курс «Технології виробництва продукції птахівництва», для студентів спеціальності 204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» першого «Бакалаврського» рівня на основі ОКР молодший спеціаліст, є обов’язковою і формує у студента компетентності з організації галузі птахівництва, з технологічних питань утримання, виробництва та переробки продукції птахівництва. Практичні заняття формують у студентів навички: якісної оцінки птиці та її продуктивності, відбір та підбір яєць для інкубації, бонітування птиці різного віку, контроль росту й розвитку птиці та продуктивності. Вид контролю іспит.

2. Мета та цілі курсу - сформувати у студента систему знань і навичок з технології утримання, організації та виробництва продукції птахівництва, уміти організовувати і контролювати основні технологічні процеси з виробництва продукції птахівництва та здійснювати якісну оцінку виробленої продукції та сировини. Курс ґрунтується на основі фундаментальної і загально-професійної підготовки з анатомія, фізіологія, гістологія, біохімія, генетика, відтворення, розведення, гігієна і годівля сільськогосподарських тварин та птиці, механізації виробничих процесів у тваринництві тощо.

3. Формат курсу – Змішаний - курс, що має очну складову і супровід в системі Moodle, включає структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

4. Результати навчання - Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Прагнення до збереження навколишнього середовища. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції птахівництва. Здатність використовувати сучасні знання про способи відтворення, закономірності індивідуального розвитку та розведення, птиці для ефективного ведення галузі птахівництва. Знання основних технологій заготівлі, виробництва та зберігання кормів для птиці. Здатність до складання добових раціонів для різних видів і статеві-вікових груп птиці та організації

нормованої їх годівлі з урахуванням річної потреби підприємства в кормах. Здатність застосовувати різні системи та способи утримання сільськогосподарської птиці та контролювати і оптимізувати мікроклімат технологічних приміщень. Здатність застосовувати знання з біології свійської птиці під час догляду та експлуатації за сучасних технологій виробництва яєць та м'яса.

Програмні результати навчання: Демонструвати знання з технології виробництва і переробки продукції птахівництва. Показувати знання та розуміння предметної області та розуміння професії. Дотримуватися принципів саморегуляції і ведення здорового способу життя, демонструвати здатність до адаптації та дії в новій ситуації. Практикувати професійне спілкування; демонструвати роботу в команді. Контролювати якість виконуваних робіт. Володіти навичками пошуку, оброблення та узагальнення інформації. Демонструвати знання з відтворення та розведення сільськогосподарської птиці. Практикувати нормовану годівлю птиці. Вирішувати доцільність використання систем та способів утримання сільськогосподарської птиці та контролювати і оптимізувати мікроклімат технологічних приміщень. Наслідувати основні принципи економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції птахівництва. Управляти сучасними технологіями виробництва продукції птахівництва. Впроваджувати знання з морфології, фізіології та біохімії птиці у технологічний процес виробництва продукції птахівництва для ефективного ведення галузі. Організовувати та управляти технологічним процесом переробки продукції птахівництва. Аналізувати господарську діяльність птахівницького підприємства, вести первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати. Координувати проведення гігієнічних, ветеринарно-санітарних і профілактичних заходів на фермах та інших об'єктах із виробництва та переробки продукції птахівництва.

5. Пререквізити – оволодіти наступними курсами: морфологія сільськогосподарських тварин, фізіологія сільськогосподарських тварин, годівля тварин і технологія кормів, генетика з біометрією, розведення тварин, гігієна тварин, механізація виробничих процесів.

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання – презентації до лекцій, методичні рекомендації, ПК, робочий зошит, індивідуальні завдання, відеоматеріали, контрольні питання для самоперевірки і проведення іспиту, муляжі та живі об'єкти, спеціальні прилади (мірна стрічка, вага, овоскоп, штангенциркуль, кронциркуль тощо).

7. Схема курсу

Тема, план	
1. Породи і кроси птиці. 2. Конституція, екстер'єр та інтер'єр птиці. 3. Особливості годівлі птиці.	Навчальна практика
1. Сучасний стан та перспективи розвитку птахівництва 2. Конституція та екстер'єр сільськогосподарської птиці.	Лекція Лекція
1. Продуктивність сільськогосподарської птиці.	Лекція

2. Породи і кроси птиці	Лекція
1. Селекційно – племінна робота у птахівництві. 2. Конституція та екстер'єр сільськогосподарської птиці. 3. Конституція та екстер'єр сільськогосподарської птиці.	Лекція Лабораторна робота Лабораторна робота
1. Виробництво інкубаційних яєць с.-г. птиці різних видів. 2. Продуктивність сільськогосподарської птиці. 3. Продуктивність сільськогосподарської птиці.	Лекція Лабораторна робота Лабораторна робота
1. Технології інкубації яєць сільськогосподарської птиці. 2. Породи і кроси птиці 3. Селекційно – племінна робота у птахівництві.	Лекція Лабораторна робота Лабораторна робота
1. Основні принципи технологічного процесу виробництва продукції птахівництва. 2. Виробництво інкубаційних яєць с.-г. птиці різних видів. 3. Виробництво інкубаційних яєць с.-г. птиці різних видів.	Лекція Лабораторна робота Лабораторна робота
1. Технології виробництва харчових яєць курей. 2. Технології інкубації яєць сільськогосподарської птиці. 3. Технології інкубації яєць сільськогосподарської птиці.	Лекція Лабораторна робота Лабораторна робота
1. Технології виробництва м'яса курчат-бройлерів. 2. Основні принципи технологічного процесу виробництва продукції птахівництва. 3. Технології виробництва харчових яєць курей.	Лекція Лабораторна робота Лабораторна робота
1. Технології виробництва продукції індиківництва. 2. Технології виробництва м'яса курчат-бройлерів. 3. Технології виробництва продукції індиківництва.	Лекція Лабораторна робота Лабораторна робота
1. Технології виробництва продукції качківництва. 2. Технології виробництва продукції качківництва. 3. Технології виробництва продукції гусівництва.	Лекція Лабораторна робота Лабораторна робота
1. Технології виробництва продукції гусівництва. 2. Технології виробництва продукції цесарківництва. 3. Технології виробництва продукції перепельництва.	Лекція Лабораторна робота Лабораторна робота
1. Технології виробництва продукції цесарківництва 2. Технології виробництва продукції страусівництва 3. Технології виробництва продукції голубівництва.	Лекція Лабораторна робота Лабораторна робота
1. Технології виробництва продукції перепельництва.	Лекція

2. Технології виробництва продукції страусівництва.	Лекція
3. Технології виробництва продукції голубівництва.	Лекція

8. Підсумковий контроль – екзамен, за умов виконання вимог навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
Факультет ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
кафедра технології виробництва продукції тваринництва та кінології

Назва курсу	КОНЯРСТВО І КІННОЗАВОДСТВО
E-mail:	scandinav.23@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1619

1. Коротка анотація до курсу - Навчальна дисципліна «Конярство і кіннозаводство» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» освітнього ступеня «Бакалавр» на основі «молодшого спеціаліста». Курс розглядає питання: екстер'єр, конституція та інтер'єр коней різних напрямів використання; методи розведення в конярстві; оцінювання коней за роботоздатністю та відтворними якостями; селекція в конярстві; організація племінної справи в конярстві; використання коней різних напрямів продуктивності.

2. Мета та цілі курсу – забезпечення теоретичної та практичної підготовки фахівців, здатних застосовувати набуті знання, уміння, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності технолога в галузі конярства. Набуття глибоких знань та розуміння; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях з технології використання, розведення коней та виробництва продукції конярства; систем та способів утримання коней з метою ефективного ведення галузі конярства. Вид кінцевого контролю екзамен.

3. Формат курсу – Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;

4. Результати навчання – Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності. Навчати співробітників підприємства сучасних та нових компонентів технологічних процесів з виробництва і переробки продукції тваринництва. Забезпечувати дотримання параметрів та контролювати технологічні процеси з виробництва і переробки продукції тваринництва. Виконувати функціональні обов'язки, нівелюючи вплив різних чинників та

виробничих ситуацій. Застосовувати закони економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва і використовувати на практиці науково виробництва і переробки продукції. Впроваджувати обґрунтовані технології тваринництва. Забезпечувати якість виконуваних робіт.

5. Пререквізити – здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів – «Розведення сільськогосподарських тварин», «Годівля сільськогосподарських тварин», «Генетика тварин».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання : методичний комплекс дисципліни; презентації до лекцій, комп'ютер з електронним проектором та переносним екраном; підбірка відеофільмів, фотоматеріали, повні тексти лекцій, роздаткові ілюстративні матеріали, плакати, стенди, муляжі великої рогатої худоби різних порід.

7 Схема курсу

Тема, план	
Тема 1. Конярство – важлива галузь	Лекція
Тема 2. Походження та одомашнення коней	Лекція
Тема 3. Конституція, екстер'єр та інтер'єр коней	Лекція
Тема 4. Методи розведення коней	Лекція
Тема 5. Технологія відтворення коней	Лекція
Тема 6. Технологія вирощування молодняку	Лекція
Тема 7. Породи коней	Лекція
Тема 8. Племінна робота в конярстві	Лекція
Тема 9. Державні заходи в розвитку конярства	Лекція
Тема 10. Робоча продуктивність коней	Лекція
Тема 11. М'ясна продуктивність коней	Лекція

Тема 12. Молочна продуктивність коней	Лекція
Тема 13. Кінний спорт	Лекція
Тема 14. Інші види використання коней	Лекція
Тема 1. Конституція, екстер'єр та інтер'єр коней	Лабораторна робота
Тема 2. Технологія відтворення коней	Лабораторна робота
Тема 3. Технологія вирощування молодняка	Лабораторна робота
Тема 4. Породи коней	Лабораторна робота
Тема 5. Племінна робота в конярстві	Лабораторна робота
Тема 6. Робоча продуктивність коней	Лабораторна робота
Тема 7. Молочна продуктивність коней	Лабораторна робота

8. Підсумковий контроль – екзамен, за умов виконання вимог навчальної програми

СИЛАБУС

**Подільський державний аграрно-технічний університет
факультет ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
кафедра технології виробництва продукції тваринництва та кінології**

Назва курсу	Технології виробництва продукції вівчарства і козівництва
E-mail:	pustovanatasha@ukr.net
Сторінка курсу в системі Moodle	

1. Коротка анотація до курсу – курс «Технології виробництва продукції вівчарства і козівництва», для студентів спеціальності 204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» першого «бакалаврського» рівня на основі ОКР молодший спеціаліст є обов'язковою, формує у студента компетентності з організації галузей вівчарства і козівництва, з технологічних питань утримання, виробництва та переробки продукції вівчарства і козівництва. Практичні заняття формують у студентів навички: якісної оцінки тварин та їх продуктивності, відбір та підбір тварин для розведення, бонітування тварин різного віку, контроль росту й розвитку тварин та продуктивності. Вид контролю іспит.

2. Мета та цілі курсу – сформувати у студента систему знань і навичок з технології утримання, організації та виробництва продукції вівчарства і козівництва, уміти організовувати і контролювати основні технологічні процеси з виробництва продукції вівчарства і козівництва та здійснювати якісну оцінку виробленої продукції та сировини. Курс ґрунтується на основі фундаментальної і загально-професійної підготовки з анатомія, фізіологія, гістологія, біохімія, генетика, відтворення, розведення, гігієна і годівля сільськогосподарських тварин, механізації виробничих процесів у тваринництві тощо.

3. Формат курсу – Змішаний - курс, що має очну складову і супровід в системі Moodle, включає структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

4. Результати навчання - Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях з технології виробництва і переробки продукції вівчарства і козівництва; знання та розуміння предметної області та розуміння професії; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; прагнення до збереження навколишнього середовища; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність до здійснення саморегуляції та ведення здорового способу життя, здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в

команді; навички міжособистісної взаємодії. Здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції вівчарства і козівництва; здатність використовувати сучасні знання про способи відтворення, закономірності індивідуального розвитку та розведення тварин для ефективного ведення галузі вівчарства і козівництва; знання основних технологій заготівлі, виробництва та зберігання кормів для овець і кіз; здатність до складання добових раціонів для різного напрямку продуктивності і статеві-вікових груп овець і кіз та організації нормованої їх годівлі з урахуванням річної потреби підприємства в кормах; здатність застосовувати різні системи та способи утримання овець і кіз та контролювати і оптимізувати мікроклімат технологічних приміщень; здатність застосовувати базові знання з економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції вівчарства і козівництва; здатність застосовувати знання з біології овець і кіз під час догляду та експлуатації в сучасних технологіях виробництва вовни, баранини (ягнятини), молока, козлятини, овчини, козлини, смушків; здатність застосовувати знання з морфології, фізіології та біохімії тварин для ефективного ведення галузі вівчарства і козівництва; здатність аналізувати господарську діяльність вівчарського і козиного підприємств; здатність використовувати професійно-профільні знання й практичні навички для забезпечення проведення гігієнічних, ветеринарно-санітарних і профілактичних заходів на фермах та інших об'єктах із виробництва і переробки продукції вівчарства і козівництва.

5. Пререквізити – оволодіти наступними курсами: морфологія сільськогосподарських тварин, фізіологія сільськогосподарських тварин, годівля тварин і технологія кормів, генетика з біометрією, розведення тварин, гігієна тварин, механізація виробничих процесів.

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання – презентації до лекцій, методичні рекомендації, індивідуальні завдання, відеоматеріали, контрольні питання для самоперевірки і проведення іспиту, муляжі, спеціальні прилади (мірна стрічка, вага, мікроскоп, штангенциркуль, кронциркуль тощо) та сразки вовни, овчин і шкур.

7. Схема курсу

Тема, план	
1. Стан та перспективи розвитку вівчарства і козівництва в Україні	Лекція
2. Господарсько-біологічні особливості овець	Лекція
3. Продукція вівчарства	Лекція
1. Породи овець поширені в Україні	Лекція
2. Племінна робота у вівчарстві	Лекція
3. Відтворення стада та вирощування молодняка овець	Лекція
1. Утримання овець	Лекція

2. Господарсько-біологічні особливості овець	Лабораторна робота
3. Продукція вівчарства	Лабораторна робота
1. Корми, годівля та відгодівля овець	Лекція
2. Породи овець поширені в Україні	Лабораторна робота
3. Племінна робота у вівчарстві	Лабораторна робота
1. Біологічні та господарські особливості кіз	Лекція
2. Племінна робота у вівчарстві	Лабораторна робота
3. Відтворення стада та вирощування молодняка овець	Лабораторна робота
1. Породи та відріддя кіз	Лекція
2. Відтворення стада та вирощування молодняка овець	Лабораторна робота
3. Утримання овець	Лабораторна робота
1. Розведення кіз	Лекція
2. Утримання овець	Лабораторна робота
3. Корми, годівля та відгодівля овець	Лабораторна робота
1. Годівля та утримання кіз	Лекція
2. Корми, годівля та відгодівля овець	Лабораторна робота
3. Біологічні та господарські особливості кіз	Лабораторна робота
1. Вирощування козенят	Лекція
2. Породи та відріддя кіз	Лабораторна робота
3. Бонітування та розведення кіз	Лабораторна робота
1. Продукція козівництва	Лекція
2. Годівля та утримання кіз	Лабораторна робота
3. Годівля та утримання кіз	Лабораторна робота
2. Вирощування козенят	Лабораторна робота
3. Продукція козівництва	Лабораторна робота

8. Підсумковий контроль – екзамен, за умов виконання вимог навчальної програми

Силабус
Подільський державний аграрно-технічний університет
Факультет ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
кафедра технології виробництва продукції тваринництва та кінології

Назва курсу	ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА, ЯЛОВИЧИНИ ТА М'ЯСНЕ СКОТАРСТВО
E-mail:	scandinav.23@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1618

1. Коротка анотація до курсу – курс «Технологія виробництва молока і яловичини» для першого «бакалаврського» рівня вищої освіти на основі «молодшого спеціаліста» спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва». Біологічні і господарські особливості молочної худоби, особливості екстер'єру і конституції молочної худоби, молочна та м'ясна продуктивність великої рогатої худоби, організація відтворення поголів'я, технологія вирощування ремонтних телиць, технологія вирощування, оцінки і використання бугаїв-плідників, розміщення та групування корів на фермі, організація годівлі корів, доїння корів та первинна обробка молока, утримання і відгодівля молодняку та дорослої худоби, технологія спеціалізованого м'ясного скотарства.

2. Мета та цілі курсу – формування у здобувача вищої освіти системи знань, яка дозволить йому вміло та ефективно організовувати на виробництві перебіг всіх технологічних процесів та раціонально використовувати корми, технічні засоби, худобу для максимально повної реалізації її генетичного потенціалу молочної і м'ясної продуктивності без порушень екології. На основі глибокого вивчення біологічних і господарських особливостей великої рогатої худоби, організації відтворення худоби та вирощування молодняку, організації ведення племінної роботи, технології

виробництва молока і яловичини у різних типах господарств набути практичних навичок: раціонально використовувати її для одержання максимальної кількості продукції з найменшими витратами кормів, праці та коштів і без порушень екології, керувати ними та організовувати у фермерському господарстві.

3. Формат курсу – Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;.

4. Результати навчання – Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності. Навчати співробітників підприємства сучасних та нових компонентів технологічних процесів з виробництва і переробки продукції тваринництва. Забезпечувати дотримання параметрів та контролювати технологічні процеси з виробництва і переробки продукції тваринництва. Виконувати функціональні обов'язки, нівелюючи вплив різних чинників та виробничих ситуацій. Застосовувати закони економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва і використовувати на практиці науково виробництва і переробки продукції. Впроваджувати обґрунтовані технології тваринництва. Забезпечувати якість виконуваних робіт.

5. Пререквізити – здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів: генетика, фізіологія, розведення, годівля сільськогосподарських тварин.

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання : методичний комплекс дисципліни; презентації до лекцій, комп'ютер з електронним проектором та переносним екраном; підбірка відеофільмів, фотоматеріали, повні тексти лекцій, роздаткові ілюстративні матеріали, плакати, стенди, муляжі великої рогатої худоби різних порід.

7. Схема курсу

Тема, план	
Тема 1. Історія, стан та перспективи розвитку молочного скотарства в Україні	Лекція
Тема 2. Біологічні і господарські особливості молочної худоби	Лекція
Тема 3. Особливості екстер'єру і конституції молочної худоби	Лекція

Тема 4. Молочна продуктивність великої рогатої худоби	Лекція
Тема 5. М'ясна продуктивність великої рогатої худоби	Лекція
Тема 6. Організація відтворення поголів'я	Лекція
Тема 7. Технологія вирощування ремонтних телиць у молочний період	Лекція
Тема 8. Технологія вирощування ремонтних телиць у післямолочний період	Лекція
Тема 9. Технологія вирощування, оцінки і використання бугаїв-плідників	Лекція
Тема 10. Сучасні підходи до технології виробництва молока	Лекція
Тема 11. Розміщення та групування корів на фермі	Лекція
Тема 12. Організація годівлі корів	Лекція
Тема 13. Особливості виробництва молока влітку	Лекція
Тема 14. Доїння корів та первинна обробка молока	Лекція
Тема 15. Технології виробництва молока у розвинених країнах світу	Лекція
Тема 16. Утримання і відгодівля молодняка	Лекція
Тема 17. Утримання і відгодівля дорослої худоби	Лекція
Тема 18. Технологія спеціалізованого м'ясного скотарства	Лекція
Тема 19. Технології виробництва яловичини у розвинених країнах світу	Лекція
Тема 1. Молочна продуктивність великої рогатої худоби	Лабораторна робота
Тема 2. М'ясна продуктивність великої рогатої худоби	Лабораторна робота

Тема 3. Організація відтворення поголів'я	Лабораторна робота
Тема 4. Технологія вирощування ремонтних телиць у молочний період	Лабораторна робота
Тема 5. Технологія вирощування ремонтних телиць у післямолочний період	Лабораторна робота
Тема 6. Технологія вирощування, оцінки і використання бугаїв-плідників	Лабораторна робота
Тема 7. Розміщення та групування корів на фермі	Лабораторна робота
Тема 8. Організація годівлі корів	Лабораторна робота
Тема 9. Особливості виробництва молока влітку	Лабораторна робота
Тема 10. Доїння корів та первинна обробка молока	Лабораторна робота
Тема 11. Утримання і відгодівля молодняка	Лабораторна робота
Тема 12. Утримання і відгодівля дорослої худоби	Лабораторна робота
Тема 13. Технологія спеціалізованого м'ясного скотарства	Лабораторна робота
Тема 1. Особливості екстер'єру і конституції молочної худоби	Практична робота
Тема 2. Молочна продуктивність великої рогатої худоби	Практична робота
Тема 3. Організація відтворення поголів'я худоби	Практична робота
Тема 4. Технологія вирощування, оцінки і використання бугаїв-плідників	Практична робота
Тема 5. Розміщення та групування корів на фермі	Практична робота
Тема 6. Організація годівлі корів	Практична робота
Тема 7. Доїння корів та первинна обробка молока	Практична робота

Тема 8. Утримання і відгодівля дорослої худоби	Практична робота
--	------------------

8. Підсумковий контроль – екзамен, за умов виконання вимог навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
Факультет ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
Кафедра технології виробництва продукції тваринництва та кінології

Назва курсу	<i>«Технологія виробництва продукції свинарства»</i>
E-mail:	<i>shuplyk1@gmail.com</i>
Сторінка курсу в системі Moodle	

1. Коротка анотація до курсу – курс «Технологія виробництва продукції свинарства» читається для студентів спеціальності 204 – ТВППТ першого бакалаврського рівня вищої освіти на основі молодшого спеціаліста. В процесі освоєння курсу студент вивчає : стан і перспективи розвитку свинарства в Україні та за кордоном, походження свиней, біологічні і господарські особливості свиней, породотвірний процес і основні породи свиней, організація селекційно-плеємної роботи в свинарстві, годівля, утримання кнурів і свиноматок, вирощування поросят, дорощування поросят, відгодівля свиней, технологія виробництва свинини у спеціалізованих підприємствах, економічні аспекти розвитку свинарства. Вид підсумкового контролю залік, екзамен.

Мета та цілі курсу – формування системи знань і навичок з оцінки існуючих технологій виробництва свинини, застосування яких сприятиме збільшенню виробництва якісної продукції при ефективному використанні кормів, селекційного потенціалу та інших ресурсів виробництва. В результаті вивчення дисципліни фахівець повинен набути здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з технології виробництва продукції свинарства.

3. Формат курсу: Змішаний - курс, що має очну складову і супровід в системі Moodle, включає структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

4. Результати навчання – застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності, навчати співробітників підприємства сучасних та нових компонентів технологічних процесів з виробництва і переробки продукції тваринництва, забезпечувати дотримання параметрів та контролювати технологічні процеси з виробництва і переробки продукції тваринництва, виконувати функціональні обов'язки, нівелюючи вплив різних чинників та виробничих ситуацій, застосовувати закони економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва, використовувати на практиці науково виробництва і переробки продукції, впроваджувати обґрунтовані технології тваринництва, забезпечувати якість виконуваних робіт, забезпечувати

параметри та здійснювати технологічний контроль сучасний технологій виробництва свинини.

5. Пререквізити – здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів: «Морфологія, фізіологія тварин та радіобіологія», «Неорганічна та аналітична хімія», «Біохімія», «Органічна хімія», «Мікробіологія», «Технологія відтворення тварин», «Годівля тварин, технологія виробництва і оцінка якості кормів», «Генетика та розведення тварин».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання – комп'ютер з відеопроєктором та переносним екраном, тексти лекцій, презентації до лекцій, відеофільми, методичні рекомендації для виконання лабораторних занять, лабораторні прилади та установки, методичні рекомендації до виконання самостійної роботи, перелік контрольних питань з навчальної дисципліни, тестові завдання для проведення поточного та підсумкового контролю, роздатковий ілюстративний матеріал, колекція стендів і плакатів, колекція відеофільмів, муляжі свиней різних порід, діюча свиноферма на 20 основних свиноматок.

7. Схема курсу

Тема, план	
Стан і перспективи розвитку свинарства в Україні та зарубіжних країнах.	Лекція
Походження свиней.	Лекція
Біологічні і господарські особливості свиней.	Лекція
Породотвірний процес і основні породи свиней в Україні та світі.	Лекція
Організація селекційно-племінної роботи в свинарстві у господарствах різного типу.	Лекція (2 заняття)
Відтворення стада свиней.	Лекція (2 заняття)
Годівля, утримання кнурів та свиноматок.	Лекція (2 заняття)
Вирощування поросят.	Лекція
Дорощування поросят.	Лекція
Відгодівля свиней.	Лекція
Технологія виробництва свинини у спеціалізованих підприємствах.	Лекція (2 заняття)
Економічні аспекти розвитку свинарства.	Лекція
Вади та недоліки екстер'єру, їх вплив на продуктивність, відтворну здатність, тривалість використання.	Лабораторна робота
Класифікації типів конституції у свинарстві.	Лабораторна робота
Продуктивність свиней і методи їх обліку.	Лабораторна робота
Вивчення порід свиней	Лабораторна робота
Виробничий і племінний облік в свинарстві. Ідентифікація та реєстрація свиней.	Лабораторна робота

Бонітування свиней. Ознайомлення з інструкцією з бонітування.	Лабораторна робота
Оцінка ремонтного і племінного молодняку свиней	Лабораторна робота
Бонітування свиноматок і кнурів.	Лабораторна робота
Ознайомлення з зведеною відомістю з бонітування.	Лабораторна робота
Розрахунки потреби в спермопродукції залежно від технології осіменіння та кількості свиноматок в господарстві	Лабораторна робота
Складання плану парувань опоросів, виходу молодняку.	Лабораторна робота
Складання структури стада. Визначення середньорічного поголів'я в різних категоріях господарств.	Лабораторна робота
Складання помісячного обороту стада.	Лабораторна робота
Складання річного обороту стада.	Лабораторна робота (2 заняття)
Визначення потреби в станкомісцях, станках, приміщеннях на підприємствах різної потужності.	Лабораторна робота
Визначення потреби свиней в кормах, воді, підстилці.	Лабораторна робота
Розробка технологічних карт (циклограм) на підприємствах різної потужності	Лабораторна робота (2 заняття)
Економічна оцінка виробництва свинини в різних категоріях господарствах.	Лабораторна робота

8. Підсумковий контроль – екзамен, за умов виконання вимог навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
Факультет ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
Кафедра технології виробництва продукції тваринництва та кінології

Назва курсу	<i>«Технологія виробництва продукції бджільництва»</i>
E-mail:	<i>shutjak@gmail.com</i>
Сторінка курсу в системі Moodle	

1. Коротка анотація до курсу – курс читається для здобувачів спеціальності 204 – ТВППТ першого бакалаврського рівня вищої освіти на основі молодшого спеціаліста. При вивченні курсу студент вивчає: біологічні основи практичного бджільництва, життєдіяльність бджолої сім'ї в різні пори року, матеріально-технічну базу бджільництва, методи утримання бджолиних сімей у різних типах вуликів, селекційно-племінна робота у бджільництві, виведення бджолиних маток, кормову базу бджільництва, використання бджіл на запиленні сільськогосподарських культур, технології виробництва додаткової продукції бджільництва; продукти бджільництва в апітерапії, хвороби і шкідники бджіл.

Мета та цілі курсу – метою вивчення дисципліни «Технологія виробництва продукції бджільництва» є формування системи знань з основних розділів дисципліни: біологія медоносної бджоли; технологія утримання бджолосімей і виробництво продукції бджільництва; розведення бджіл і племінна робота на пасіках; кормова база бджільництва і запилення ентомофільних сільськогосподарських культур; продукти бджільництва та хвороби бджіл. Фахівець повинен набути здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з технології виробництва продукції бджільництва.

3. Формат курсу: Змішаний - курс, що має очну складову і супровід в системі Moodle, включає структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

4. Результати навчання – застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності, навчати співробітників підприємства сучасних та нових компонентів технологічних процесів з виробництва і переробки продукції тваринництва, забезпечувати дотримання параметрів та контролювати технологічні процеси з виробництва і переробки продукції тваринництва, виконувати функціональні обов'язки, нівелюючи

вплив різних чинників та виробничих ситуацій, застосовувати закони економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва, використовувати на практиці науково виробництва і переробки продукції, впроваджувати обґрунтовані технології тваринництва, забезпечувати якість виконуваних робіт.

5. Пререквізити – здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів: «Прикладна зоологія», «Неорганічна та аналітична хімія», «Біохімія», «Органічна хімія», «Мікробіологія», «Агрономія», «Розведення тварин», «Генетика з біометрією».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання – Комп'ютер з відеопроєктором та переносним екраном, тексти лекцій, презентації до лекцій, відеофільми, методичні рекомендації для виконання лабораторних занять, лабораторні прилади та установки, методичні рекомендації до виконання самостійної роботи, перелік контрольних питань з навчальної дисципліни, тестові завдання для проведення поточного та підсумкового контролю, роздатковий ілюстративний матеріал, колекція стендів і вуликів різних систем, діюча пасіка на 22 вулики різних систем

7. Схема курсу

Тема, план	
Значення бджільництва і його стан в Україні та зарубіжних країнах. Біологічні основи практичного бджільництва.	Лекція
Життєдіяльність бджолої сім'ї в різні пори року.	Лекція
Матеріально-технічна база бджільництва. Методи утримання бджолиних сімей у різних вуликах.	Лекція
Селекційно-племінна робота у бджільництві.	Лекція
Репродукція бджолиних сімей, виведення бджолиних маток.	Лекція
Кормова база бджільництва.	Лекція
Використання бджіл на запиленні сільськогосподарських культур.	Лекція
Технологія виробництва основної продукції бджільництва.	Лекція
Технологія виробництва додаткової продукції бджільництва.	Лекція
Продукти бджільництва в апітерапії. Хвороби і шкідники бджіл.	Лекція
Склад сім'ї і морфологічні особливості особин.	Лабораторна робота
Внутрішня будова бджоли.	Лабораторна робота
Органи розмноження бджіл.	Лабораторна робота
Техніка безпеки при роботі з бджолами. Правила огляду бджолосімей.	Лабораторна робота
Сучасні вулики, їх будова та класифікація.	Лабораторна робота
Пасічний інвентар, обладнання та будівлі.	Лабораторна робота
Породи бджіл, їх характеристика.	Лабораторна робота
Формування нових бджолиних сімей та виведення маток.	Лабораторна робота
Кормова база та використання її бджолами.	Лабораторна робота
Організація запилення сільськогосподарських культур.	Лабораторна робота
Походження і класифікація меду.	Лабораторна робота
Технологія виробництва додаткових продуктів бджільництва (воску, бджолиного обніжжя, прополісу, трутневого	Лабораторна робота

гомогенату, маточного молочка, апітоксину та ін.).	(2 заняття)
Хвороби бджіл і заходи їх профілактики.	Лабораторна робота

8. Підсумковий контроль – екзамен, за умов виконання вимог навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
Факультет ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
кафедра харчових технологій, переробки і стандартизації харчової продукції.

Назва курсу	Технологія виробництва харчових продуктів
E-mail:	vtl280726p@ukr.net
Сторінка курсу в системі Moodle	

1.Коротка анотація до курсу - Навчальна дисципліна «Технологія виробництва харчових продуктів» є обов'язковою, в ній викладена загальна характеристика харчової промисловості, класифікація харчових виробництв, значення та задачі харчової промисловості, асортимент продукції, класифікація технологічних процесів і апаратів, найважливіші технологічні поняття та визначення, технологічні закономірності та технологія мяса, риби, продуктів птахівництва, бджільництва отримання тваринних жирів, та ін. Передбачено вивчення методів і технологічних процесів переробки різних видів сировини в продукти харчування

2. Мета та цілі курсу - Підготовка кваліфікованого фахівця – інженера-технолога, який володіє глибокими знаннями з питань технології переробки продукції тваринництва та знайомить з новітніми технологічними лініями, які застосовуються, як на крупних переробних підприємствах, так і в міні-цехах одного або декілька господарств.

3. Формат курсу– Змішаний - курс, що має очну складову і супровід в системі Moodle, включає структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

4. Результати навчання. У результаті вивчення дисциплін студент повинен: **знати** - вимоги державних стандартів до сировини і готової продукції; морфологічні, біохімічні, фізико-хімічні та мікробіологічні процеси, що проходять у сировині під час підготовки до переробки; технологічні процеси виробництва готової продукції - ковбасних виробів, натуральних м'ясних продуктів, м'ясних напівфабрикатів, м'ясних консервів; технологічні процеси переробки - тваринних жирів, яєць, риби; продуктів бджільництва з виготовленням різноманітних видів продукції. **Вміти:** впроваджувати високоефективні технології переробки продукції тваринництва з виготовленням якісних продуктів;

проводити продуктові розрахунки при виготовленні різних видів виробів; контролювати і оцінювати якість вироблених продуктів; планувати технологічний процес переробки м'ясної сировини і виробництва продукції тваринництва; організувати реалізацію продукції з високим економічним ефектом. Для дисципліни визначенні наступні програмні результати навчання: 1. Демонструвати знання з технології виробництва і переробки продукції тваринництва. Показувати знання та розуміння предметної області та розуміння професії. Практикувати професійне спілкування; демонструвати роботу в команді. Контролювати якість виконуваних робіт. Контролювати дотримання вимог щодо збереження навколишнього середовища. Володіти навичками пошуку, оброблення та узагальнення інформації. Наслідувати основні принципи економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва. Впроваджувати знання з морфології, фізіології та біохімії тварин у технологічний процес виробництва продукції тваринництва для ефективного ведення галузі. Організовувати та управляти технологічним процесом переробки продукції тваринництва.

5. Пререквізити: відсутні.

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Під час викладення лекційного матеріалу: лекція, повідомлення та закріплення нових знань, розповідь, розповідь-пояснення, бесіда; зображення схем на дошці і на плакатах; ілюстрація і демонстрація наявних макетів та моделей; демонстрація відеофрагментів, мультимедійне викладення матеріалу лекції. Під час проведення лабораторних і практичних занять: експериментальна лабораторна робота за методичними рекомендаціями з використанням лабораторних приладів, ознайомлення з конструкцією діючих лабораторних приладів; проведення експерименту, обробка і аналіз отриманих результатів з використанням розрахункових комп'ютерних програм отриманих результатів.

7. Схема курсу

Тема, план	
Тема 1. Вступ. Стан та перспективи розвитку харчової промисловості	Лекція
Тема 2. Вивчення класифікації та асортименту ковбасних виробів. Вимоги до сировини та готової продукції за зовнішнім виглядом та складом	Лекція
Тема 3. Технологічний процес виробництва варених ковбас.	Лекція
Тема 4 Технологічний процес виробництва напівкопчених, сирокочених і сиров'ялених ковбас	Лекція
Тема 5. Загальні принципи виробництва натуральних м'ясних продуктів. Асортимент натуральних м'ясних продуктів	Лекція
Тема 6. Технологічна схема виготовлення натуральних м'ясних продуктів.	Лекція
Тема 7. Соління сировини для виробництва натуральних м'ясних продуктів нормативні документи.	Лекція

Тема 8. Термічна обробка м'ясопродуктів із свинини, яловичини та баранини	Лекція
Тема 9. Загальні принципи виробництва. Асортимент великокускових напівфабрикатів із яловичини, свинини і баранини.	Лекція
Тема 10. Технологічний процес виготовлення великокускових напівфабрикатів.	Лекція
Тема 11. Асортимент порційних і дрібнокускових натуральних напівфабрикатів. Технологічний процес виготовлення порційних і дрібнокускових натуральних напівфабрикатів	Лекція
Тема 12. Заморожені січені напівфабрикати	Лекція
Тема 13. Класифікація консервів за видом сировини, складом, температурою термічної обробки та призначенням. Вимоги до сировини, тари і готової продукції.	Лекція
Тема 14. Технологія виробництва виготовлення натурально-кускових м'ясних консервів.	Лекція
Тема 15. Технологія баночних консервів	Лекція
Тема 16. Технологія виробництва м'ясних паштетів	Лекція
Тема 17. Харчові тваринні жири. Вимоги стандарту до якості топлених харчових тваринних жирів.	Лекція
Тема 18. Технологія виробництва харчових жирів з використанням різноманітного обладнання.	Лекція
Тема 19. Виробництво технічних жирів і кормового борошна, їх характеристика та використання.	Лекція
Тема 20. Виробництво кісткового клею.	Лекція
Тема 21. Класифікація та вимоги до якості харчових курячих яєць. Первинне оброблення яєць.	Лекція
Тема 22. Технологія виробництва яєчного меланжу.	Лекція
Тема 23. Технологія виробництва сухих яєчних продуктів. Вимоги до якості готової продукції	Лекція
Тема 24. Характеристика риби як промислової сировини.	Лекція
Тема 25. Способи консервування риби	Лекція
Тема 26. Оцінювання якості меду відповідно до вимог державного стандарту	Лекція
Тема 27. Первинна обробка та вимоги до зберігання відкачаного меду.	Лекція

Складання технологічних схем виробництва ковбасних виробів	Лабораторна робота
Розрахунок витрат сировини, спецій та допоміжних матеріалів під час переробки м'яса з виробництвом варених ковбас	Лабораторна робота
Розрахунок витрат сировини, спецій та допоміжних матеріалів під час переробки м'яса сосисок, сардельок.	Лабораторна робота
Розрахунок витрат сировини, спецій та допоміжних матеріалів під час переробки м'яса напівкопчених, сирокочених і сировялених ковбас	Лабораторна робота
Вивчення схем розбирання півтуш тварин при виробництві натуральних м'ясних виробів.	Лабораторна робота
Складання технологічних схем виробництва натуральних м'ясних виробів.	Лабораторна робота
Розрахунок виходу готової продукції в процесі переробки м'яса з виготовленням м'ясних натуральних продуктів із яловичини	Лабораторна робота
Розрахунок виходу готової продукції в процесі переробки м'яса з виготовленням м'ясних натуральних продуктів з свинини	Лабораторна робота
Охолоджені січені напівфабрикати: фрикадельки	Лабораторна робота
Охолоджені січені напівфабрикати: крокети м'ясні, біфштекси заморожені	Лабораторна робота
Охолоджені січені напівфабрикати: шніцелі порційні заморожені; пельмені	Лабораторна робота
Упакування, маркування та зберігання охолоджених січених напівфабрикатів.	Лабораторна робота
Складання технологічних схем виробництва м'ясних консервів.	Лабораторна робота
Технологічний розрахунок виготовлення м'ясних консервів	Лабораторна робота
Технологічний розрахунок виготовлення баночних консервів	Лабораторна робота
Технологічний розрахунок виготовлення м'ясних паштетів	Лабораторна робота
Складання технологічних схем виробництва тваринних жирів	Лабораторна робота
Складання технологічних схем виробництва харчових жирів з використанням різноманітного обладнання.	Лабораторна робота
Складання технологічних схем виробництва технічних жирів і кормового борошна,	Лабораторна робота
Складання технологічних схем виробництва кісткового клею.	Лабораторна робота
Визначення якості курячих яєць	Лабораторна робота

Складання технологічних схем виготовлення яєчного меланжу	Лабораторна робота
Складання технологічних схем виготовлення яєчного порошку.	Лабораторна робота
Вивчення схем розбирання риби	Лабораторна робота
Розрахунок кількості льоду необхідної для охолодження риби та технологічні розрахунки при консервуванні риби.	Лабораторна робота
Вивчення складу, властивостей, класифікації, фасування та умов зберігання бджолиного меду	Лабораторна робота
Складання технологічної схеми заводської технології вилучення бджолиного воску.	Лабораторна робота

8. Підсумковий контроль – екзамен, за умов виконання вимог навчальної програми

Силабус

Подільський державний аграрно-технічний університет
факультет/інститут ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
кафедра технології виробництва продукції тваринництва та кінології

Назва курсу	<i>Біотехнологія</i>
E-mail:	<i>pp.nika22@ukr.net</i>
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1539

1. Коротка анотація до курсу: Навчальна дисципліна «Біотехнологія» є однією із профілюючих дисциплін у підготовці здобувачів ОС «Бакалавр» спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» на базі ОКР «Молодший спеціаліст». *Короткий зміст дисципліни:* молекулярна і генетична інженерії, технології виробництва, застосування амінокислот, ферментів, вітамінів, гормонів, іммобілізованих препаратів, вакцин, антибіотиків, антиферону, моноклональних антитіл, важлива увага зосереджується на біоконверсії відходів агропромислового комплексу шляхом отримання біогазу та вермікультивування. Здобувачі вищої освіти можуть створювати цінні кормові добавки і біологічноактивні речовини для застосування у тваринництві з метою підвищення продуктивності тварин; безвідходні та екологічно безпечні технології утилізації і біоконверсії сільськогосподарських, промислових, побутових відходів для одержання енергоносіїв (біогазу), високоякісного органічного добрива, білкових та вітамінних кормових добавок.

2. Мета та цілі курсу: сформувати у здобувача вищої освіти систему знань і навичок з молекулярної і генетичної інженерії, технологій виробництва, застосування амінокислот, ферментів, вітамінів, гормонів, іммобілізованих препаратів, вакцин, антибіотиків, антиферону, моноклональних антитіл, важлива увага зосереджується на біоконверсія відходів агропромислового комплексу шляхом отримання біогазу та вермікультивування.

3. Формат курсу: Змішаний – курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

4. Результати навчання: У результаті вивчення дисципліни у здобувачів вищої освіти будуть сформовані: здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професії; здатність до здійснення саморегуляції та ведення здорового способу життя, здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; прагнення до збереження навколишнього середовища; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва; здатність використовувати сучасні знання про способи відтворення, закономірності індивідуального розвитку та розведення, тварин для ефективного ведення галузі тваринництва; знання основних технологій заготівлі, виробництва та зберігання кормів.

5. Пререквізити: здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів – «Морфологія сільськогосподарських тварин», «Прикладна зоологія», «Неорганічна та аналітична хімія», «Біохімія», «Органічна хімія», «Фізична та колодна хімія», «Мікробіологія», «Фізіологія сільськогосподарських тварин», «Генетика з біометрією» та «Вища математика».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання:

1. Комп'ютер з електронним проектором та переносним екраном.
2. Повні тексти лекцій.
3. Роздатковий ілюстративний матеріал лекцій.
4. Презентаційний матеріал для читання лекцій.
5. Методичні рекомендації для виконання лабораторно-практичних занять.
6. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи.
7. Повний перелік контрольних питань з навчальної дисципліни.
8. Тестові завдання для проведення поточного контролю
9. Тестові завдання для проведення підсумкового контролю.
10. Глосарій біотехнологічних термінів.

7. Схема курсу:

Тема, план	
Тема 1. Біотехнологія – найдавніша і наймолодша наука в галузі промисловості	Лекція
Тема 2. Основи молекулярної біології та молекулярної генетики	Лекція
Тема 3. Генетична інженерія в тваринництві	Лекція
Тема 4. Основи генетичної інженерії	Лекція
Тема 5. Нові напрямки біотехнології відтворення	Лекція
Тема 6. Біотехнологія виробництва високоактивних речовин	Лекція
Тема 7. Біотехнологія одержання кормових інгредієнтів	Лекція
Тема 8. Біотехнологія утилізації і біоконверсії відходів агропромислового комплексу	Лекція

Тема 9. Біотехнології утилізації органічних відходів	Лекція
Тема 10. Технологія вермікультивування	Лекція
Тема 1. Біотехнологія – найдавніша і наймолодша наука в галузі промисловості	Лабораторна робота
Тема 2. Основи молекулярної біології та молекулярної генетики	Лабораторна робота
Тема 3. Генетична інженерія в тваринництві	Лабораторна робота
Тема 4. Основи генетичної інженерії	Лабораторна робота
Тема 5. Нові напрямки біотехнології відтворення	Лабораторна робота
Тема 6. Біотехнологія виробництва високоактивних речовин	Лабораторна робота
Тема 7. Біотехнологія одержання кормових інгредієнтів	Лабораторна робота
Тема 8. Біотехнологія утилізації і біоконверсії відходів агропромислового комплексу	Лабораторна робота
Тема 9. Біотехнології утилізації органічних відходів	Лабораторна робота
Тема 10. Технологія вермікультивування	Лабораторна робота

8. Підсумковий контроль – екзамен, за умов виконання вимог навчальної програми

СИЛАБУС

**Подільський державний аграрно-технічний університет
Факультет ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
кафедра технології виробництва продукції тваринництва та кінології**

Назва курсу	ТЕХНОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І ОЦІНКА ПРИДАТНОСТІ ПРИМІЩЕНЬ З ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА
E-mail:	scandinav.23@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1620

1. Коротка анотація до курсу - Навчальна дисципліна «Технологічне забезпечення і оцінка придатності приміщень з виробництва і переробки продукції тваринництва» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» освітнього ступеня «Бакалавр». Державні вимоги та нормативна база проектування тваринницьких приміщень; проектування та будівництво у тваринництві; загальні відомості про технологічне обладнання харчових виробництв, типові робочі органи машин, їх конструкція та розрахунок; обладнання для підготовки сировини, технологічне обладнання до основних технологічних операцій; обладнання для механічної і теплової обробки молока та молочних продуктів; технологічні лінії і підприємства для обробки та переробки м'яса.

2. Мета та цілі курсу – підготовка фахівців до роботи з експлуатації технологічного обладнання у різних галузях харчової промисловості, проектно-конструкторської і дослідницької роботи з модернізації існуючого технологічного обладнання і створення нових машин і апаратів з використанням знань із загальнотехнічних і загальноосвітніх дисциплін. Формування у здобувача вищої освіти системи знань, яка дозволить йому працювати з поточковими лініями нового покоління, що сприяють підвищенню продуктивності, якості продукції, зниженню матеріальних і енергетичних витрат, направлених на екологічну безпеку виробництва, а також набуття знань для удосконалення існуючих і створення нових поточкових ліній; ознайомлення з організацією технологічного потоку як системи процесів; вивчення основ системного аналізу та системного синтезу технологічного потоку.

3. Формат курсу - Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;

4. Результати навчання – знати робочі процеси найбільш характерного технологічного обладнання усіх галузей харчової промисловості. **уміти** застосовувати знання особливостей технологічного обладнання в практичних ситуаціях в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва; проектувати та будувати тваринницькі приміщення.

5. Пререквізити – здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів – «Фізіологія сільськогосподарських тварин», «Морфологія сільськогосподарських тварин».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

- a. Комп'ютер з електронним проектором та переносним екраном.
- b. Відеоматеріали.
- c. Фотоматеріали.
- d. Повні тексти лекцій.
- e. Роздатковий ілюстративний матеріал лекцій.
- f. Презентаційний мультимедійний матеріал для читання лекцій.

7. Схема курсу

Тема, план	
Тема 1. Вступ. Загальні поняття проектування підприємств. Основні напрями проектування	Лекція
Тема 2. Основні вимоги до проектування та будівництва приміщень для великої рогатої худоби та свиней	Лекція
Тема 3. Нормативна база проектування тваринницьких приміщень	Лекція
Тема 4. Загальні вимоги до проектування об'єктів АПК	Лекція
Тема 5. Проектування генерального плану підприємств молочної промисловості	Лекція
Тема 6. Розробка схеми генерального плану молочно-товарного підприємства	Лекція
Тема 7. Основні вимоги до тваринницьких приміщень	Лекція

Тема 8. Проектування та будівництво підприємств по забою тварин і переробці продуктів забою	Лекція
Тема 9. Проблеми розвитку обладнання харчових виробництв	Лекція
Тема 10. Будова машин і апаратів	Лекція
Тема 11. Обладнання для підготовки сировини, тари, технологічного устаткування до основних технологічних операцій	Лекція
Тема 12. Технологічне обладнання для подрібнення харчових матеріалів, перемішування і змішування харчових продуктів і напівфабрикатів	Лекція
Тема 13. Технологічне обладнання для механічного розділення харчових рідин	Лекція
Тема 14. Технологічне обладнання для проведення теплових процесів	Лекція
Тема 15. Обладнання для проведення пастеризації і стерилізації	Лекція
Тема 16. Обладнання для випарювання харчових продуктів та проведення кристалізації	Лекція
Тема 17. Класифікація та будова обладнання для механічної обробки молока і молочних продуктів	Лекція
Тема 18. Класифікація та будова обладнання для стерилізації молока та молочних продуктів. Призначення та принцип дії пароконтактного стерилізатора інжекційного та інфузійного типу	Лекція
Тема 19. Технологічний процес виробництва вершкового масла методом вакуум-маслоутворення. Малогабаритні лінії з виробництва вершкового масла	Лекція
Тема 20. Баромембранні методи очищення молока та концентрування речовин молока	Лекція
Тема 21. Машини і обладнання для забою великої рогатої худоби, свиней та розділення туш	Лекція
Тема 22. Обладнання для оглушення. Машини і обладнання для забою свиней без знімання шкіри	Лекція
Тема 23. Машини для подрібнення м'яса і шпику, перемішування і формування	Лекція
Тема 24. Обладнання для засолювання і теплової обробки м'яса	Лекція

Тема 1. Вступ. Загальні поняття проектування підприємств. Основні напрями проектування	Лабораторна робота
Тема 2. Основні вимоги до проектування та будівництва приміщень для великої рогатої худоби та свиней	Лабораторна робота
Тема 3. Нормативна база проектування тваринницьких приміщень	Лабораторна робота
Тема 4. Загальні вимоги до проектування об'єктів АПК	Лабораторна робота
Тема 5. Проектування генерального плану підприємств молочної промисловості	Лабораторна робота
Тема 6. Розробка схеми генерального плану молочно-товарного підприємства	Лабораторна робота
Тема 7. Основні вимоги до тваринницьких приміщень	Лабораторна робота
Тема 8. Проектування та будівництво підприємств по забою тварин і переробці продуктів забою	Лабораторна робота
Тема 9. Проблеми розвитку обладнання харчових виробництв	Лабораторна робота
Тема 10. Будова машин і апаратів	Лабораторна робота
Тема 11. Обладнання для підготовки сировини, тари, технологічного устаткування до основних технологічних операцій	Лабораторна робота
Тема 12. Технологічне обладнання для подрібнення харчових матеріалів, перемішування і змішування харчових продуктів і напівфабрикатів	Лабораторна робота
Тема 13. Технологічне обладнання для механічного розділення харчових рідин	Лабораторна робота
Тема 14. Технологічне обладнання для проведення теплових процесів	Лабораторна робота
Тема 15. Обладнання для проведення пастеризації і стерилізації	Лабораторна робота
Тема 16. Обладнання для випарювання харчових продуктів та проведення кристалізації	Лабораторна робота
Тема 17. Класифікація та будова обладнання для механічної обробки молока і молочних продуктів	Лабораторна робота
Тема 18. Класифікація та будова обладнання для стерилізації молока та молочних продуктів. Призначення та принцип дії пароконтактного стерилізатора інжекційного та інфузійного типу	Лабораторна робота

Тема 19. Технологічний процес виробництва вершкового масла методом вакуум-маслоутворення. Малогабаритні лінії з виробництва вершкового масла	Лабораторна робота
Тема 20. Баромембранні методи очищення молока та концентрування речовин молока	Лабораторна робота
Тема 21. Машини і обладнання для забою великої рогатої худоби, свиней та розділення туш	Лабораторна робота
Тема 22. Обладнання для оглушення. Машини і обладнання для забою свиней без знімання шкіри	Лабораторна робота
Тема 23. Машини для подрібнення м'яса і шпику, перемішування і формування	Лабораторна робота
Тема 24. Обладнання для засолювання і теплової обробки м'яса	Лабораторна робота
Тема 1. Проектування генерального плану підприємств молочної промисловості	Практична робота
Тема 2. Обладнання для проведення пастеризації і стерилізації	Практична робота

8. Підсумковий контроль – екзамен, за умов виконання вимог навчальної програми

Подільський державний аграрно-технічний університет
Факультет ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
Кафедра технології виробництва продукції тваринництва та кінології

Назва курсу	ДРЕСУРА СОБАК
E-mail:	scandinav.23@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	

1.Коротка анотація до курсу: Навчальна дисципліна «Дресура собак» є однією з обов’язкових дисциплін у підготовці здобувачів ОС «Бакалавр» спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» ОП «Кінологія» на базі повної загальної середньої освіти, яка вивчає основні умови успішного дресирування собак; особлива увага зосереджена на типових помилках, що допускаються під час їх дресирування. *Короткий зміст дисципліни:* Дресура собак включає важливі питання теоретичних аспектів дресирування собак; методів і прийомів дресирування; базових навиків для спеціальних видів собак; спеціальних видів дресирування, міжнародних видів дресирування. Дисципліна складається з двох розділів, в якому викладаються особливості дресирування (загальні та спеціальні) різних видів собак, їх методи та прийоми а також міжнародних видів дресирування.

2. Мета та цілі курсу: Метою курсу «Дресура собак» є вивчення основних положень теорії дресирування, методів та прийомів, помилок при дресируванні собак, міжнародних видів дресирування. Здобувач вищої освіти повинен володіти такими загальними компетенціями, як: здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і

досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність працювати в команді та мати навички міжособистісної взаємодії. Також володіти фаховими компетенціями, як: здатність використовувати сучасні знання про способи відтворення, закономірності індивідуального розвитку та розведення тварин для ефективної професійної діяльності у галузі тваринництва; здатність застосовувати доцільні системи та способи утримання сільськогосподарських тварин і контролювати та оптимізувати мікроклімат технологічних приміщень; здатність застосовувати знання морфології, фізіології та біохімії різних видів тварин для реалізації ефективних технологій виробництва і переробки їх продукції; здатність використовувати спеціальні знання для проведення санітарно-гігієнічних і профілактичних заходів на фермах та інших об'єктах із виробництва і переробки продукції тваринництва.

3. Формат курсу:

Змішаний - курс, що має очну складову і супровід в системі Moodle, включає структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

4. Результати навчання: У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен: навчати співробітників підприємства сучасних та нових компонентів технологічних процесів з виробництва і переробки продукції тваринництва та собаківництва; організовувати спільну діяльність робочого колективу; забезпечувати якість виконуваних робіт; застосовувати знання з відтворення та розведення сільськогосподарських тварин і собак для ефективного ведення

господарської діяльності підприємства; забезпечувати оптимальні умови утримання, сільськогосподарських тварин і собак, мікроклімат технологічних приміщень; забезпечувати дотримання біологічної безпеки на підприємствах із виробництва та переробки продукції тваринництва та кінології; знати основні історичні етапи розвитку предметної області.

5. Пререквізити: здобувач вищої освіти повинен володіти дисциплінами: психологія, біологія собак, морфологія, фізіологія тварин та радіобіологія.

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання:

1. Комп'ютер з електронним проектором та переносним екраном;
2. Відеоматеріали, фотоматеріали;
3. Презентаційний мультимедійний матеріал для лекцій і лабораторних занять;
4. Повні тексти лекцій, інструктивний матеріал;
5. Методичні рекомендації до лабораторних занять та самостійної роботи;
6. Тестові завдання для проведення поточних та рубіжних контрольних робіт.

7. Схема курсу

Тема, план	
Тема 1. Нервова система і дресирування собак	лекція, лабораторне заняття, самостійна робота
Тема 2. Рефлекторна діяльність	лекція, самостійна робота

Тема 3. Подразники при дресируванні	лекція, самостійна робота
Тема 4. Методи і прийоми дресирування	лекція, лабораторне заняття, самостійна робота
Тема 5. Основні помилки при дресируванні	лекція, лабораторне заняття, самостійна робота
Тема 6. Дресирування пошукових та вартових собак	лекція, лабораторне заняття, самостійна робота
Тема 6. Дресирування мисливських собак	лекція, лабораторне заняття, самостійна робота
Тема 7. Дресирування пастуших собак	лекція, самостійна робота
Тема 8. Дресирування собак поводитирів	лекція, самостійна робота
Тема 9. Міжнародні види дресирування собак	лекція, самостійна робота

8. Підсумковий контроль –залік, екзамен, за умов виконання вимог навчальної програми

Подільський державний аграрно-технічний університет
Факультет ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
Кафедра технології виробництва продукції тваринництва та кінології

Назва курсу	СПЕЦІАЛЬНЕ СОБАКІВНИЦТВО
E-mail:	scandinav.23@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	

1.Коротка анотація до курсу: Навчальна дисципліна «Спеціальне собаківництво» є однією з обов’язкових дисциплін у підготовці здобувачів ОС «Бакалавр» спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» ОП «Кінологія» на базі повної загальної середньої освіти, яка вивчає включає важливі питання походження та еволюції собак; порід собак та їх характеристики; породоутворення та селекції собак; особливостей дресирування. *Короткий зміст дисципліни:* Спеціальне собаківництво включає основні положення про напрямки застосування собак у нашому суспільстві: методи підготовки та використання собак у різних структурах, особливостей використання мисливських собак, пастуших та собак-поводирів. Дисципліна складається з одного розділу, в якому викладаються наступні теми: походження та еволюція собак; породи собак та їх характеристика; породоутворення та селекція собак; особливості дресирування різних порід собак; сучасний стан та перспективи розвитку кінології в Україні.

2. Мета та цілі курсу: Метою курсу «Спеціальне собаківництво» є формування у здобувача вищої освіти системи знань, яка дозволить йому вміло та ефективно вирішувати типові завдання діяльності кінолога. Здобувач вищої освіти

повинен володіти такими загальними компетенціями, як: здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність працювати в команді та мати навички міжособистісної взаємодії. Також володіти фаховими компетенціями, як: здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва для ефективного ведення бізнесу; здатність використовувати сучасні знання про способи відтворення, закономірності індивідуального розвитку та розведення тварин для ефективної професійної діяльності у галузі тваринництва; здатність застосовувати доцільні системи та способи утримання сільськогосподарських тварин і контролювати та оптимізувати мікроклімат технологічних приміщень; здатність застосовувати знання морфології, фізіології та біохімії різних видів тварин для реалізації ефективних технологій виробництва і переробки їх продукції; здатність використовувати спеціальні знання для проведення санітарно-гігієнічних і профілактичних заходів на фермах та інших об'єктах із виробництва і переробки продукції тваринництва.

3. Формат курсу:

Змішаний - курс, що має очну складову і супровід в системі Moodle, включає структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

4. Результати навчання: У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен: забезпечувати дотримання параметрів та контролювати технологічні процеси з виробництва і переробки продукції тваринництва та

розведення собак; навчати співробітників підприємства сучасних та нових компонентів технологічних процесів з виробництва і переробки продукції тваринництва та собаківництва; організовувати спільну діяльність робочого колективу; забезпечувати якість виконуваних робіт; застосовувати знання з відтворення та розведення сільськогосподарських тварин і собак для ефективного ведення господарської діяльності підприємства; забезпечувати оптимальні умови утримання, сільськогосподарських тварин і собак, мікроклімат технологічних приміщень; забезпечувати дотримання біологічної безпеки на підприємствах із виробництва та переробки продукції тваринництва та кінології; знати основні історичні етапи розвитку предметної області.

5. Пререквізити: здобувач вищої освіти повинен володіти дисциплінами: психологія, біологія собак, морфологія, фізіологія тварин та радіобіологія.

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання:

1. Комп'ютер з електронним проектором та переносним екраном;
2. Відеоматеріали, фотоматеріали;
3. Презентаційний мультимедійний матеріал для лекцій і лабораторних занять;
4. Повні тексти лекцій, інструктивний матеріал;
5. Методичні рекомендації до лабораторних занять та самостійної роботи;
6. Тестові завдання для проведення поточних та рубіжних контрольних робіт.

7. Схеми курсу

Тема, план	
Тема 1. Походження та еволюція собак	лекція, самостійна робота
Тема 2. Породи собак та їх характеристика	лекція, лабораторне заняття, самостійна робота
Тема 3. Породоутворення та селекція собак	лекція, лабораторне заняття, самостійна робота
Тема 4. Базові навички для спеціальних видів собак	лекція, самостійна робота
Тема 5. Комунікативна поведінка собак	лекція, самостійна робота
Тема 6. Поліморфізм типів поведінки і нервової системи собак	лекція, самостійна робота
Тема 7. Дресирування мисливських собак	лекція, лабораторне заняття, самостійна робота
Тема 8. Дресирування пастуших собак та собак поводитирів	лекція, лабораторне заняття, самостійна робота
Тема 9. Сучасний стан та перспективи розвитку кінології в Україні	лекція, самостійна робота

8. Підсумковий контроль – екзамен, за умов виконання вимог навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
Факультет ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
Кафедра технології виробництва продукції тваринництва та кінології

Назва курсу	«Породи та селекція собак»
E-mail:	<i>nataliya.den.26@gmail.com</i>
Сторінка курсу в системі Moodle	<i>http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1359</i>

1. Коротка анотація до курсу – курс породи та розведення тварин, для студентів спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва першого «Бакалаврського» рівня вищої освіти на основі молодшого спеціаліста дає їм теоретичні та практичні знання з селекції собак яке сприяє одержанню більш високопродуктивних особин із високим генетичним потенціалом, який забезпечує збільшення виробництва продукції тваринництва. Теоретичну базу складають генетика, еволюційне вчення, біотехнологія, а останнім часом і інформаційні технології.

2. Мета та цілі курсу - ознайомити студентів з останніми світовими досягненнями, найближчими завданнями і перспективами в селекції собак. Вивчити сучасні методи визначення племінної цінності різних видів сільськогосподарських тварин з урахуванням впливу генетичних і середовищних факторів та навчитись використовувати їх на практиці при доборі і підборі; засвоїти методи виведення порід, ліній, фактори, що впливають на вірогідність оцінки племінної цінності собак; особливості планування племінної роботи в собаківництві.

3. Формат курсу –

Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;

4. Результати навчання –

Слідувати власному удосконаленню. Комбінувати заходи за для підвищення рівня продуктивності тварин та якості їх продукції.

Створювати заходи щодо покращення селекційно племінної роботи у собаківництві. Застосовувати у собаківництві (кінології) альтернативні джерела енергії сучасними знаннями.

5. Пререквізити – оволодіти наступними курсами: «Розведення тварин», «Генофонд сільськогосподарських тварин», «Генетика з біометрією», «Біотехнологія».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання – презентації до лекцій, робочі зошити для виконання лабораторних робіт, тестові завдання для контролю знань в розрізі тем, контрольні питання для проведення екзамену, стенди та плакати по темах, колекція відеофільмів, програма «Біометрія» для проведення розрахунків селекційних ознак, методичні розробки для проведення комплексних контрольних робіт.

7. Схема курсу

Тема, план	
Тема 1. Історія собаківництва.	Лекція
Тема 2.Закономірності росту і розвитку собак	Лекція Лабораторна робота
Тема 3. Екстер'єр собак і його оцінка.	Лекція Лабораторна робота
Тема 4. Особливості фізіології собак	Лекція Лабораторна робота
Тема 5.Методи селекції в залежності від генетичних особливостей основних господарсько-корисних ознак собак.	Лекція Лабораторна робота
Тема 6. Породи собак, їх призначення та використання	Лекція Лабораторна робота
Тема 7. Розведення собак,	Лекція Лабораторна робота
Тема 8. Способи утримання собак	Лекція Лабораторна робота
Тема 9. Догляд за собаками	Лекція Лабораторна робота

8. Підсумковий контроль – екзамен, за умов виконання вимог навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
факультет/інститут ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
кафедра технології виробництва продукції тваринництва та кінології

Назва курсу	<i>Утримання та годівля собак</i>
E-mail:	<i>pp.nika22@ukr.net</i>
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1544

1. Коротка анотація до курсу –

Навчальна дисципліна «*Утримання та годівля собак*» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 204 – «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» освітнього ступеня «Бакалавр» спеціалізації «Кінологія». Мета дисципліни: сформувати у здобувачів вищої освіти систему знань і навичок з організації науково-обґрунтованої системи щодо прогресивних способів складання та балансування раціонів службових собак. Завдання – навчити здобувачів вищої освіти визначати поживність основних груп кормів, організовувати та контролювати годівлю різних статеві-вікових груп службових собак в залежності від віку, породи, способу та від служби використання. У результаті освоєння курсу здобувачі вищої освіти повинні вдосконалити свої вміння у пошуку, доборі й опрацюванні наукової інформації, у точному формуванні проблеми, мети, завдань, об'єкта, предмета, методів досліджень. Передбачається ознайомлення здобувачів з виробництвом, зберіганням та раціональним використанням кормів, а також науково обґрунтованою годівлею службових собак.

2. Мета та цілі курсу – сформувати у здобувачів вищої освіти систему знань і навичок з організації науково-обґрунтованої системи щодо прогресивних способів складання та балансування раціонів службових собак.

3. Формат курсу –Змішаний – курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;

4. Результати навчання - у результаті вивчення дисципліни у здобувачів вищої освіти будуть сформовані наступні компетентності:

Загальні:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- здатність проведення досліджень на відповідному рівні
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
- навички використання інформаційних та комунікаційних технологій

- здатність спілкуватися іноземною мовою
- прагнення до збереження навколишнього природного середовища
- здатність забезпечувати індивідуальну безпеку у разі виникнення небезпечних ситуацій; здатність застосовувати заходи відповідно до вимог безпеки життєдіяльності і охорони праці.

Спеціальні:

- здатність здійснювати керівництво кінологічною службою
- здатність аналізувати та контролювати якість кормів та кормових засобів і рівня живлення тварин
- здатність планувати заходи, організовувати контроль щодо підготовки та використання кінологів і службових собак в охороні кордону
- здатність організовувати та контролювати виконання заходів спрямованих на покращення селекційно-племінної роботи у тваринництві
- здатність використовувати знання з моделювання та проектування технологічних процесів виробництва і переробки продукції тваринництва
- здатність ефективно застосовувати кінологів зі службовими собаками для пошуку й виявлення людини, наркотичних (вибухових) речовин тощо
- здатність організовувати підприємницьку і фінансову діяльність та оцінювати економічну ефективність виробництва і переробки продукції тваринництва
- здатність практично застосувати базові знання з управління та законодавчого забезпечення виробництва і переробки продукції тваринництва
- здатність організовувати та контролювати різні системи та способи переробки продукції тваринництва
- здатність використовувати знання з біологічних, фізіологічних та біохімічних особливостей різних видів тварин та їх продукції при обранні технології виробництва та проведенні дослідницької діяльності
- здатність проводити контроль безпечності продукції тваринництва та продуктів її переробки
- здатність проводити розрахунок технологічних процесів, розробку механізмів оптимізації переробки продукції тваринництва
- здатність до застосування перспективних (інноваційних) технологій в тваринництві та переробній галузі
- здатність здійснювати впровадження енергоощадних технологій при переробці продукції тваринництва
- здатність до застосування перспективних альтернативних джерел енергії в тваринництві.

5. Пререквізити – здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів – «Зоологія», «Неорганічна та аналітична хімія», «Органічна хімія, біохімічна», «Фізична та колодна хімія», «Мікробіологія», «Фізіологія сільськогосподарських тварин», «Генетика з біометрією», «Морфологія сільськогосподарських тварин», «Біотехнологія» та «Годівля тварин».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання –

1. Комп'ютер з електронним проектором та переносним екраном.
2. Повні тексти лекцій.
3. Роздатковий ілюстративний матеріал лекцій.
4. Презентаційний матеріал для читання лекцій.
5. Методичні рекомендації для виконання лабораторних занять.

6. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи.
7. Повний перелік контрольних питань з навчальної дисципліни.
8. Тестові завдання для проведення поточного контролю
9. Тестові завдання для проведення підсумкового контролю.

7. Схема курсу

Тема, план	
Тема 1. Історія розвитку собаківництва і породи службових собак	Лекція
Тема 2. Потреба собак у поживних речовинах	Лекція
Тема 3. Корми та кормові добавки для собак	Лекція
Тема 4. Годівля службових собак	Лекція
Тема 5. Захворювання пов'язані з неправильною годівлею собак	Лекція
Тема 1. Історія розвитку собаківництва і породи службових собак	Лабораторна робота
Тема 2. Потреба собак у поживних речовинах	Лабораторна робота
Тема 3. Корми та кормові добавки для собак	Лабораторна робота
Тема 4. Годівля службових собак	Лабораторна робота
Тема 5. Захворювання пов'язані з неправильною годівлею собак	Лабораторна робота

8. Підсумковий контроль – екзамен, за умов виконання вимог навчальної програми

Силабус

Подільський державний аграрно-технічний університет
Факультет ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
Кафедра нормальної та патологічної морфології і фізіології

Назва курсу	БІОЛОГІЯ СОБАК
E-mail:	itomlin@ukr.net
Сторінка курсу в системі Moodle	

1. Коротка анотація до курсу - Навчальна дисципліна «Біологія собак» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» освітнього ступеня «Бакалавр» спеціалізація «Кінологія». Курс включає засвоєння теоретичних положень анатомії та морфології собак, суті фізіологічних процесів, функцій окремих органів, систем і цілого організму, сприяє забезпеченню майбутніх фахівців науково обґрунтованими знаннями будови тіла тварин, як об'єкта їх майбутньої діяльності та необхідними практичними навичками.

2. Мета та цілі курсу - є формування у студента глибоких теоретичних знань з питань біології собак, особливостей фізіологічних процесів органів та їх систем, нервової та гуморальної регуляції життєдіяльних процесів, дії умовних та безумовних рефлексів вищої нервової системи; засвоєння основних характеристик порід собак, досвіду їх експертизи, оволодіння методологією і технікою експертизи, утримання та використання собак в різних сферах народного господарства та гуманітарних службах.

3. Формат курсу – Змішаний - курс, що має очну складову і супровід в системі Moodle, включає структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

4. Результати навчання – знати методологічні основи біології, зокрема анатомії і фізіології собак, загальні закономірності функціонування клітин, фізіологію нервової системи, аналізаторів, системи крові, серцево-судинної, дихальної, травної систем, органів виділення і розмноження, залоз внутрішньої секреції, обміну речовин, опорно-рухового апарату, вищої нервової діяльності. Знати сучасні напрями та перспективи розвитку фізіології собак. А також вміти визначати та

аналізувати функціональні показники стану нервової, опорнорухової, дихальної, серцево-судинної систем, системи крові, травної системи, сенсорних систем, застосовувати отримані знання з фізіології для організації науково-дослідної та дрсирувальної діяльності.

5. Пререквізити – здобувач вищої освіти ефективніше засвоює матеріал дисципліни «Біологія собак», вивчаючи її складові паралельно з такими курсами, як: «Спеціальне собаківництво», «Етологія собак», «Утримання та годівля собак», «Морфологія, фізіологія сільськогосподарських тварин». Дисципліна закладає основи вивчення студентами даних клінічних дисциплін, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосовувати знання з біології собак в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності.

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання: комп'ютерна техніка (персональний комп'ютер, ноутбук, смартфон) з виходом у глобальну мережу Інтернет для оперативної та онлайн комунікації з викладачем для проведення занять, консультацій та роботи у додатку Zoom. Бажаними є навички роботи в MS Office (Excel, Word) для підготовки рефератів, виконання практичних робіт.

7. Схема курсу

Тема, план	
Тема 1. Вступ у дисципліну.	лекція
Тема 2. Будова та функції організму собаки.	лекція
Тема 3. Будова скелету.	лекція
Тема 4. Будова та функції м'язового апарату.	лекція
Тема 5. Система органів дихання.	лекція
Тема 6. Система органів травлення.	лекція

Тема 7. Серцево-судинна система.	лекція
Тема 8. Система органів сечовиділення.	лекція
Тема 9. Система органів внутрішньої секреції.	лекція
Тема 10. Система органів розмноження.	лекція
Тема 11. Система органів шкірного покриву.	лекція
Тема 12. Нервова система.	лекція
Тема 13. Особливості фізіології собак (частина І).	лекція
Тема 14. Особливості фізіології собак (частина ІІ) .	лекція
Тема 15. Фізіологія нервів.	лекція
Тема 1. Техніка безпеки при роботі з собаками.	Практичне заняття
Тема 2. Статі конституції та екстер'єру собак.	Практичне заняття
Тема 3. Порівняльна характеристика порід тварин.	Практичне заняття
Тема 4. Нервові центри та їх властивості.	Практичне заняття

Тема 5. Фізіологія вищої нервової діяльності собак і формування поведінки.	Практичне заняття
Тема 6. Рефлекс, його утворення та види.	Практичне заняття
Тема 7. Закономірності умовно-рефлекторної діяльності.	Практичне заняття
Тема 8. Вивчення особливостей будови тіла собаки.	Практичне заняття
Тема 9. Система органів довільного руху собаки.	Практичне заняття
Тема 10. Розміщення органів по областях тіла собаки. Голова.	Практичне заняття
Тема 11. Топографія внутрішніх органів.	Практичне заняття
Тема 12. Фізіологія м'язів та рухів.	Практичне заняття
Тема 13. Поведінка собак.	Практичне заняття
Тема 14. Соціалізація собаки.	Практичне заняття
Тема 15. Статева ієрархія.	Практичне заняття
Тема 16. Етіологія собак.	Практичне заняття

Тема 17. Ольфакторна поведінка собак. Зоопсихологічні особливості поведінки собаки.	Практичне заняття
Тема 18. Рефлекси та рефлексорна діяльність. Фактори, що впливають на формування поведінки. Формування поведінки.	Практичне заняття

8. Підсумковий контроль – екзамен, за умов виконання вимог навчальної програми

Силабус
Подільський державний аграрно-технічний університет
Факультет ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
Кафедри гігієни тварин та ветеринарного забезпечення кінологічної служби
Національної поліції України

Назва курсу	ОСНОВИ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
E-mail:	chorniyigor78@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	

1.Коротка анотація до курсу: Навчальна дисципліна «Основи ветеринарної медицини» є однією із профільюючих дисциплін у підготовці здобувачів ОС «Бакалавр» спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» спеціалізації «Кінологія», яка вивчає: структуру ветеринарної служби України; порядок ведення документації первинного та вторинного ветеринарного обліку; норми та правила організації технологічних процесів у тваринництві; правила техніки безпеки і особистої гігієни при роботі з тваринами, методи їх фіксації та відволікання; основні групи і форми лікарських речовин; характер дії і взаємодії фармакологічних засобів; загальні та спеціальні методи дослідження тварин. *Короткий зміст дисципліни:* Ветеринарне обслуговування тваринництва. Документація ветеринарного обслуговування тваринництва. Структура ветеринарної служби України. Основи загальної патології сільськогосподарських тварин. Основи загальної та спеціальної фармакології. Основи клінічної діагностики та внутрішніх незаразних хвороб тварин. План та методи клінічного дослідження тварин. Клінічне дослідження загального стану тварин. Діагностика та профілактика патологій захворювань серцево-судинної та дихальної систем, травної, сечовидільної та нервової систем. Профілактика захворювань пов'язаних з порушенням обміну речовин. Хірургічні хвороби. Поняття про хірургічні захворювання. Асептика та антисептика. Інфекційні хвороби , їх діагностика. Заходи профілактики інфекційних хвороб. Інвазійні хвороби. Морфологія і систематика гельмінтозних захворювань. Лабораторна прижиттєва та посмертна діагностика гельмінтозних захворювань.

2. Мета та цілі курсу: Метою курсу «Основи ветеринарної медицини» для майбутніх бакалаврів з технології виробництва та переробки продукції тваринництва є набуття необхідних знань і практичних навиків з організації та проведення заходів спрямованих на охорону здоров'я тварин, застосування основних методів дослідження під час визначення діагнозу хвороби, розпізнання хворобливих

процесів в організмі тварин, надання першої допомоги тваринам у випадках випадкових поранень, опіків чи обморожень. Студент повинен володіти такими загальними компетенціями як здатністю застосовувати знання у практичних ситуаціях, здатністю проведення досліджень на відповідному рівні, прийняттям обґрунтованих рішень, забезпечувати якість виконуваних робіт, спілкуватися з фахівцями своєї галузі, працювати в міжнародному контексті. Також володіти фаховими компетенціями як: здатністю використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва, здатністю використовувати професійно-профільні знання й практичні навички для забезпечення проведення гігієнічних, ветеринарно-санітарних і профілактичних заходів на фермах та інших об'єктах із виробництва і переробки продукції тваринництва. Знання з ветеринарної медицини потрібні технологам для організації та проведення планових і вимушених профілактичних, протиепізоотичних та інших заходів, щоб забезпечити вирощування здорових, стійких до захворювання, високопродуктивних тварин, підвищити якість продукції тваринництва.

3.Формат курсу: Змішаний - курс, що має очну складову і супровід в системі Moodle, включає структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

4. Результат навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*: основні патологічні процеси в організмі тварин, профілакувати виникнення захворювань заразного та незаразного характеру, а також патологічних процесів пов'язаних з патологією обміну речовин та неповноцінністю годівлі чи порушенням технології утримання та експлуатації тварин. Структуру ветеринарної служби України; порядок ведення документації первинного та вторинного ветеринарного обліку; норми та правила організації технологічних процесів у тваринництві; правила техніки безпеки і особистої гігієни при роботі з тваринами, методи їх фіксації та відволікання; основні групи і форми лікарських речовин; характер дії і взаємодії фармакологічних засобів; загальні та спеціальні методи дослідження тварин.

Вміти: раціонально і ефективно фіксувати сільськогосподарських тварин, застосовувати основні методи досліджень під час визначення діагнозу хвороби, за клінічними ознаками розпізнавати гіповітамінози, макро- та мікроелементози, проводити лікувальні процедури місцевого значення, розпізнавати патологічні зміни в тканинах (гіпертрофії, пухлини, розлади кровообігу, запалення, порушення теплової регуляції і т.п.), розробляти заходи їх профілактики. Поставити діагноз через клінічні ознаки хвороби; надати першу невідкладну допомогу тварині; задати ветеринарні препарати різними способами при груповому чи індивідуальному лікуванні; провести профілактичні заходи.

5. Перереквізити: здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів: «Природознавство» «Біологія і екологія», «Хімія», «Зоологія».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання:

1. Практикум, посібники, підручники.
2. Презентаційний мультимедійний матеріал для читання лекцій.
3. Відеофільми.
4. Методичні рекомендації для лабораторно-практичних занять і самостійної роботи студентів.
5. Тестові завдання для проведення поточних та рубіжних контрольних робіт.

7. Схема курсу

Тема, план	
Тема 1. Вступ. Профілактика хвороб тварин – у підготовці техніка-технолога з виробництва та переробки продукції тваринництва. Сучасні аспекти розвитку тваринництва та їх проблематика. Організація служби ветеринарної медицини в Україні. Закон України «Про ветеринарну медицину». Ветеринарне законодавство. Держпродспоживслужба України.	лекція
Тема 2. Основи патології. Поняття про хворобу, етіологію, патогенез, клінічні ознаки, діагноз, прогноз, лікування та профілактику. Класифікація хвороб. Вивчення основних патологічних процесів в організмі тварин. Патологічні зміни в тканинах. Місцеві розлади кровообігу. Гіпо- та гіпербіотичні процеси. Поняття про запалення, класифікація запалення. Порушення теплової регуляції тваринних організмів.	лекція, самостійна робота
Тема 3. Профілактика і перша допомога сільськогосподарським тваринам при хворобах системи травлення. Профілактика шлунково-кишкових хвороб молодняку. Профілактика і перша допомога при респіраторних хворобах.	лекція
Тема 4. Профілактика захворювань пов'язаних з порушенням обміну речовин у продуктивних тварин (кетоз, остеодистрофія, рахіт, міоглобінурія, ожиріння, макро- та мікроелементози). Гіповітамінози та їх профілактика. Поняття про диспансеризацію.	лекція, самостійна робота
Тема 5. Основи хірургії та акушерства. Поняття про асептику і антисептику.	лекція
Тема 6. Травматизм сільськогосподарських тварин та його профілактика в умовах в тваринницьких господарствах. Перша допомога при пораненнях тварин.	лекція, самостійна робота
Тема 7. Вивчення ветеринарно - санітарного режиму в тваринницьких господарствах. Дезінфекція, дезінсекція, дератизація.	лекція, самостійна робота
Тема 8. Основи профілактики заразних хвороб. Поняття про інфекцію, інфекційні хвороби, шляхи та фактори	лекція

передачі інфекції. Імунітет та його види. Мікробоносійство. Профілактика антропозоонозів: сибірка, туберкульоз, бруцельоз, сказ, лейкоз. Профілактика інфекційних хвороб молодняку. Профілактика інфекційних хвороб свиней, коней, птиці.	
Тема 9. Основи паразитології. Поняття про паразитизм. Види паразитизму. Гельмінтози сільськогосподарських тварин і птиці, їх профілактика. Методи прижиттєвої та посмертної діагностики гельмінтозів. Профілактика хвороб викликаних найпростішими, комахами та кліщами.	лекція, самостійна робота
Держпродспоживслужба України. Структура служби ветеринарної медицини України. Ветеринарне законодавство. Закон України «Про ветеринарну медицину».	лабораторне заняття
Основи патології. Місцеві розлади кровообігу: гіперемія, анемія, тромбоз, емболія, інфаркт. Кровотеча, її види та наслідки. набряк тканин, водянка. Поняття про запалення, класифікація запалення. Патологія теплової регуляції: гіпотермія, гіпертермія, лихоманка. Гіпо- та гіпербіотичні процеси. Атрофія та її види. Дистрофії (білкова, вуглеводна, жирова та мінеральна). Некроз та його види.	лабораторне заняття,
Основи фармакології. Види фармакологічної дії. Поняття про дозування лікарських засобів. Основні групи лікарських засобів, їх призначення та зберігання. Види лікарських форм, технологія їх приготування та методи їх введення в організм тварини.	лабораторне заняття
Техніка безпеки при роботі з тваринами, методи їх фіксації і приборкання під час їх обстеження та наданні допомоги при захворюваннях. Методи та план клінічного дослідження. Загальне дослідження тварин. Основи загальної терапії. Терапевтична техніка. Лікувальні процедури місцевого значення. Профілактика і перша допомога при шлунково-кишкових та респіраторних хворобах молодняка.	лабораторне заняття
Основи хірургії. Поняття про асептику і антисептику. Хірургічні інструменти, їх класифікація. Порядок підготовки рук хірурга до операції. операційного поля. Хірургічна операція, її етапи і показання. Травма і травматизм. Перша допомога при пораненнях тварин (закриті ,відкриті механічні пошкодження).	лабораторне заняття
Основи профілактики заразних хвороб. Дезінфекція, дезінсекція, дератизація. Профілактика антропозоонозів: сибірка, туберкульоз, бруцельоз, сказ, лейкоз. Профілактика інфекційних хвороб молодняку. Профілактика інфекційних хвороб свиней, коней, птиці. Гельмінтози сільськогосподарських тварин і птиці, їх профілактика. Методи прижиттєвої та посмертної діагностики гельмінтозів.	лабораторне заняття,

8. Підсумковий контроль – залік, за умов виконання вимог навчальної програми

СИЛАБУС

**Подільський державний аграрно-технічний університет
факультет ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
кафедра технології виробництва продукції тваринництва та кінології**

Назва курсу	Технології виробництва продукції кролівництва і звірівництва
E-mail:	pustovanatasha@ukr.net
Сторінка курсу в системі Moodle	

1. Коротка анотація до курсу – курс "Етологія та біоетика", для студентів спеціальності 204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» першого «Бакалаврського» рівня на основі ОКР молодший спеціаліст, формує у студента компетентності з організації галузі кролівництва і звірівництва, з технологічних питань утримання, виробництва та переробки продукції кролівництва і звірівництва. Практичні заняття формують у студентів навички: якісної оцінки звірів та їх продуктивності, відбір та підбір звірів для селекційно-плеємної роботи, бонітування звірів різного віку, виду та напрямку продуктивності, контроль росту й розвитку звірів та особливостей продуктивності. Вид контролю іспит.

2. Мета та цілі курсу - сформувати у студента систему знань і навичок з технології утримання, організації та виробництва продукції кролівництва і звірівництва, уміти організовувати і контролювати основні технологічні процеси з виробництва продукції кролівництва і звірівництва та здійснювати якісну оцінку виробленої продукції та сировини. Курс ґрунтується на основі фундаментальної і загально-професійної підготовки з анатомії, фізіології, морфології, генетики, розведення, годівлі, гігієни с.-г. тварин тощо.

3. Формат курсу – Змішаний - курс, що має очну складову і супровід в системі Moodle, включає структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

4. Результати навчання - Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва. Здатність використовувати сучасні знання про способи відтворення, закономірності індивідуального розвитку та розведення, тварин для ефективного ведення галузі тваринництва. Здатність до складання добових раціонів для різних видів і статеві-вікових груп тварин та організації нормованої їх годівлі з урахуванням річної потреби підприємства в кормах. Здатність застосовувати різні системи

та способи утримання сільськогосподарських тварин та контролювати і оптимізувати мікроклімат технологічних приміщень. Здатність застосовувати базові знання з економіки, організації та менеджменту у виробництві і переробці продукції тваринництва. Здатність застосовувати знання з морфології, фізіології та біохімії тварин для ефективного ведення галузі тваринництва.

Програмні результати навчання: Дотримуватися принципів саморегуляції і ведення здорового способу життя, демонструвати здатність до адаптації та дії в новій ситуації. Практикувати професійне спілкування; демонструвати роботу в команді. Володіти навичками пошуку, оброблення та узагальнення інформації. Демонструвати знання з відтворення та розведення сільськогосподарських тварин. Практикувати нормовану годівлю тварин. Вирішувати доцільність використання систем та способів утримання сільськогосподарських тварин та контролювати і оптимізувати мікроклімат технологічних приміщень. Управляти сучасними технологіями виробництва продукції кролівництва і звірівництва. Впроваджувати знання з морфології, фізіології та біохімії тварин у технологічний процес виробництва продукції тваринництва для ефективного ведення галузі. Організовувати та управляти технологічним процесом переробки продукції тваринництва. Аналізувати господарську діяльність тваринницького підприємства, вести первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати. Координувати проведення гігієнічних, ветеринарно-санітарних і профілактичних заходів на фермах та інших об'єктах із виробництва і переробки продукції тваринництва.

5. Пререквізити - оволодіти наступними курсами: морфологія сільськогосподарських тварин, фізіологія сільськогосподарських тварин, годівля тварин і технологія кормів, генетика з біометрією, розведення тварин, гігієна тварин, механізація виробничих процесів у тваринництві та ін.

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання – презентації до лекцій, методичні матеріали, робочий зошит, індивідуальні завдання, відеоматеріали, контрольні питання для самоперевірки і проведення іспиту, муляжі та живі об'єкти, спеціальні прилади (мірна стрічка, вага, штангенциркуль, кронциркуль тощо).

7. Схема курсу

Тема, план	
1. Вступ. Походження та біологічні особливості кролів.	Лекція
2. Системи утримання та догляд за кролями	Лекція
1. Конституція та екстер'єр кролів	Лекція
2. Облік та якісна оцінка продукції кролівництва.	Лекція
1. Продукція кролівництва	Лекція
2. Системи утримання та догляд за кролями	Лабораторна робота
1. Породи кролів. Селекційно – племінна робота у кролівництві.	Лекція

2. Конституція та екстер'єр кролів.	Лабораторна робота
1. Особливості технології годівлі кролів	Лекція
2. Облік та якісна оцінка продукції кролівництва.	Лабораторна робота
1. Біологічні особливості хутрових звірів технологічного спрямування.	Лекція
2. Продукція кролівництва.	Лабораторна робота
1. Селекційно – племінна робота у звірівництві.	Лекція
2. Породи кролів. Селекційно – племінна робота у кролівництві.	Лабораторна робота
1. Облік та якісна оцінка продукції хутрового звірівництва.	Лекція
2. Породи кролів. Селекційно – племінна робота у кролівництві.	Лабораторна робота
1. Особливості технології годівлі звірів.	Лекція
2. Породи кролів. Селекційно – племінна робота у кролівництві.	Лабораторна робота
1. Особливості технології годівлі кролів.	Лабораторна робота
2. Біологічні особливості хутрових звірів технологічного спрямування.	Лабораторна робота
1. Біологічні особливості хутрових звірів технологічного спрямування.	Лабораторна робота
2. Селекційно – племінна робота у звірівництві.	Лабораторна робота
1. Селекційно – племінна робота у звірівництві.	Лабораторна робота
2. Облік та якісна оцінка продукції хутрового звірівництва.	Лабораторна робота
1. Облік та якісна оцінка продукції хутрового звірівництва.	Лабораторна робота
2. Особливості технології годівлі звірів.	Лабораторна робота

8. Підсумковий контроль – екзамен, за умов виконання вимог навчальної програми

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
Факультет ветеринарної медицини і технологій у тваринництві
кафедра технології виробництва продукції тваринництва та кінології

Назва курсу	«Виробнича практика»
E-mail:	<i>nataliya.den.26@gmail.com</i>
Сторінка курсу в системі Moodle	

1. Коротка анотація до курсу – Завдання, які поставлені перед тваринниками України, висувають нові вимоги до підготовки технологів з виробництва та переробки продукції тваринництва (кінології). У зв'язку з цим виробнича практика є складовою частиною підготовки фахівців, вона дає можливість здобувачам поєднувати теоретичні знання з практичними, набувати практичні знання і навички в роботі зі спеціальності, а також у роботі з людьми.

2. Мета та цілі курсу - закріпити на практиці набуті у процесі теоретичного навчання знання та уміння з організації годівлі; розведення; відтворення і гігієни утримання різних статевих вікових груп тварин; технології виробництва і використання кормів, механізації виробничих процесів у тваринництві та первинної переробки продукції тваринництва.

Загальні компетентності:

1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права прав і свобод людини і громадянина в Україні.
2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільств, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
6. Здатність працювати в команді та мати навички міжособистісної взаємодії.

7. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
8. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні предметні компетентності:

1. Здатність використовувати професійні знання в галуз виробництва і переробки продукції тваринництва для ефективного ведення бізнесу.
2. Здатність використовувати сучасні знання про способи відтворення, закономірності індивідуального розвитку та розведення тварин для ефективної професійної діяльності у галузі тваринництва.
3. Здатність використовувати знання з основних технологій заготівлі виробництва та зберігання кормів для формування кормової бази підприємства.
4. Здатність до складання раціонів для різних видів і статевих-вікових груп тварин та організації їх нормованої годівлі з урахуванням наявних фінансових та ресурсних обмежень.
5. Здатність застосовувати доцільні системи та способи утримання сільськогосподарських тварин і контролювати та оптимізувати мікроклімат технологічних приміщень.
6. Здатність застосовувати базові знання економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва.
7. Здатність здійснювати контроль технологічних процесів під час виробництва та переробки продукції скотарства.
8. Здатність здійснювати контроль технологічних процесів під час виробництва та переробки продукції свинарства.
9. Здатність здійснювати контроль технологічних процесів під час виробництва та переробки продукції птахівництва.
10. Здатність застосовувати знання морфології, фізіології та біохімії різних видів тварин для реалізації ефективних технологій виробництва переробки їх продукції.
11. Здатність застосовувати знання організації та управління технологічним процесом переробки продукції тваринництва для ефективного ведення господарської діяльності підприємства.
12. Здатність аналізувати господарську діяльність підприємства вести первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати.
13. Здатність використовувати спеціальні знання для проведення санітарно-гігієнічних і профілактичних заходів на фермах та інших об'єктах із виробництва і переробки продукції тваринництва.

3. Формат курсу: Змішаний - курс, що має очну складову і супровід в системі Moodle, включає структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

4. Результати навчання –

1. Забезпечувати дотримання параметрів та контролювати технологічні процеси з виробництва і переробки продукції тваринництва.
2. Виконувати функціональні обов'язки, нівелюючи вплив різних чинників та виробничих ситуацій.
3. Організовувати спільну діяльність робочого колективу.
4. Забезпечувати якість виконуваних робіт.
5. Застосовувати закони економіки, організації та менеджменту виробництві та переробці продукції тваринництва.
6. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль сучасних технологій з виробництва молока та яловичини.
7. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль сучасний технологій виробництва свинини.
8. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль виробництва продукції птахівництва.
9. Впроваджувати і використовувати на практиці науково обґрунтовані технології виробництва і переробки продукції тваринництва.
10. Розробляти і ефективно управляти технологічними процесам: переробки продукції тваринництва.
11. Здійснювати первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати.
12. Забезпечувати дотримання біологічної безпеки на підприємствах із виробництва та переробки продукції тваринництва.
12. . Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики професійній діяльності.
13. Знати основні історичні етапи розвитку предметної області.

5. Пререквізити – здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів «Розведення тварин», «Генофонд сільськогосподарських тварин», «Годівля тварин», «Гігієна тварин», «Біотехнологія», «ТВПП», «ТВП кролівництва і звірівництва», «ТВПА», «ТВ молока і яловичини», «ТВПС», «Економіка і бухгалтерський облік у тваринництві», «Охорона праці», «Генетика з біометрією», «Професійна адаптація».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання –

1. Кумп'ютер з відеопроєктором.
2. Презентаційний мультимедійний матеріал.
3. Лабораторні прилади та установки.

7. Схема курсу

Тема, план	
1. Характеристика господарства	практика
2. Технологія кормів з основами кормовиробництва	практика

3. Годівля сільськогосподарських тварин, та собак.	практика
4. Розведення сільськогосподарських тварин та собак	практика
5. Гігієна тварин та собак	практика
6. Технологія відтворення тварин	практика
7. Механізація виробничих процесів у тваринництві	практика
8. Первинна переробка продукції тваринництва	практика
9. Охорона праці	практика
10. Дресура собак.	практика
11. Поведінка собак	практика

8. Підсумковий контроль – залік, за умов виконання вимог виробничої практики.